

**Institutul pentru Studierea Problemelor
Minorităților Naționale
Cluj-Napoca**

APROBAT,

HORVÁTH ISTVÁN
președinte

**Raport de activitate
2011**

Cuprins

Despre noi	5
Scopuri	5
Atribuții principale	5
Membri	7
Compartimentul de studii, analiză și cercetare	8
Proiecte inițiate de către Consiliul Științific	8
Centrul de Documentare	15
Proiecte inițiate de către CDM	15
Alte proiecte ISPMN	22
Publicații	27
Editare cărți ISPMN	27
Studii de atelier	30
Cărți de autor, editori	32
Articole	32
a. În reviste	32
b. În carte colectivă	35
c. Publicații în format electronic	38
Evenimente organizate de către ISPMN	43
Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, lansări de carte etc.	43
Seminarii, workshop-uri	51
Participare la evenimente organizate de către alte instituții	65
Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară, etc. din țară	65
Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde din străinătate	85
Prezență în mass-media	99
Raport financiar	102

Despre noi

Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca s-a înființat prin Ordonanța Guvernului 121/2000, aprobată prin Legea 396/2001.

Scopuri

- studierea și cercetarea inter și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România;
- asigurarea unei mai bune cunoașteri de către instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale și cetățenii români a problematicii drepturilor minorităților naționale, a modului în care comunitățile minorităților își păstrează, își dezvoltă și își exprimă identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, precum și a modului în care aceste drepturi sunt garantate în alte țări;
- informarea opiniei publice din țară și din străinătate în legătură cu modalitățile practice prin care drepturile minorităților naționale sunt asigurate și respectate în România.

Atribuții principale

- elaborează, coordonează, efectuează și contractează studii, analize și cercetări inter și pluridisciplinare, fundamentale, respectiv aplicate, privind diferitele aspecte ale păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale și al altor comunități etnice constituite în urma unor procese migraționale recente;
- organizează și realizează programe în parteneriat cu instituții și organisme naționale și internaționale;
- elaborează, tipărește și difuzează în țară și în străinătate publicații, rapoarte de informare, precum și alte materiale cu caracter științific;
- asigură participarea personalului Institutului la acțiuni cu caracter științific și cultural, la reuniuni, precum și la alte acțiuni, având ca scop protejarea drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale;
- inițiază și organizează seminarii, colocvii, dezbateri, simpozioane, mese rotunde și alte acțiuni pe tema păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale;
- organizează vizite de documentare și schimburi de experiență în țară și în străinătate în scopul cunoașterii experienței altor sisteme de protecție a drepturilor cetățenești aparținând minorităților naționale.

Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale funcționează în conformitate cu organigrama aprobată prin H.G.893/2007.

Astfel, Institutul este condus de către un președinte, ajutat de un vicepreședinte. Președintele conduce activitatea Institutului și îl reprezintă în raport cu Guvernul, cu ministerele și alte autorități ale administrației publice, cu organizații, precum și în raporturile cu persoane fizice și juridice, din țară și din străinătate. Vicepreședintele este înlocuitorul de drept al președintelui și exercită atribuții delegate de către acesta. În activitatea sa, președintele este ajutat de un Consiliu Științific consultativ format din 5 cercetători din cadrul Institutului, care acordă asistență președintelui în exercitarea atribuțiilor sale.

În cadrul institutului funcționează următoarele **servicii și compartimente** care sunt în subordinea directă a președintelui:

- Serviciul economic, contencios și administrativ;
- Compartimentul audit;
- Compartimentul de studii, analize și cercetare;
- Centrul de documentare.

Site-ul Institutului poate fi accesat la adresa de web <http://ispmn.gov.ro/>.

Membri

Președinte

István Horváth

Vicepreședinte

Estera Roxana Hetea

Consiliul științific

Tamás Kiss, secretar științific

László Fosztó, membru

Iulia-Elena Hossu, membru

Horațiu-Iuliu Kozák, membru

Katalin Vitos, membru

Compartimentul de studii, analiză și cercetare

Remus Gabriel Anghel, cercetător

Grigore Barna, cercetător (până la data de 14.09.2011)

László Fosztó, cercetător

Attila Gidó, cercetător

Albert Zsolt Jakab, cercetător

Melinda Kardos, cercetător (până la 31.05.2011)

Tamás Kiss, cercetător

Ágnes Kiss, cercetător (până la 14.09.2011)

Csongor Könczei, cercetător

Horațiu-Iuliu Kozák, cercetător

Crăciun Ioan Lăcătuș, cercetător (de la 31.05.2011)

Lehel Peti, cercetător

Zsuzsa Plainer, cercetător (până la data de 14.09.2011)

István Gergő Székely, cercetător

Stefânia Adriana Toma, cercetător

Ilka Veress, cercetător

Centrul de documentare

Grigore Barna, cercetător (de la data de 14.09.2011)

Zsuzsa Bokor, cercetător (de la 11.11.2011)

Iulia-Elena Hossu, cercetător

Ágnes Kiss, cercetător (de la 14.09.2011, până la 11.11.2011)

Zsuzsa Plainer, cercetător (de la data de 14.09.2011)

Péter Virginás, cercetător documentarist

Katalin Vitos, cercetător

Serviciul economic, contencios și administrativ

Erika Ágoston Palkó, șef serviciu/economist

Robert Bandi, expert achiziții

Andrea Bogdan, consilier juridic

Petru Kállay, economist

Magdolna Mohácsék, consilier juridic

Claudia Carolina Sebesi, expert PR și secretariat

Ibolya Soós, contabil

Compartimentul de studii, analiză și cercetare

Proiecte inițiate de către Consiliul Științific

Titlul: *Construcția etnicității și sistemul instituțional al minorităților din România (alte minorități decât cea maghiară și romă)*

Locul: Poienile de sub Munte, Gherla, Valea Seacă, Constanța, Arduș, Carașova, Izvoarele, Repedeș

Durata/Perioada: februarie-noiembrie 2011

Coordonator(i): Lehel Peti, Dénes Kiss

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Lehel Peti, Ilka Veress, Melinda Kardos, Horațiu-Iuliu Kozák, Tamás Kiss

Cercetători exteriori participanți în proiect: Dénes Kiss

Tema: sistemul instituțional al minorităților din România; construcția etnicității în viața cotidiană.

Scopul: Scopul proiectului a fost efectuarea unor cercetări de teren și anchete telefonice la diferite comunități din rândul minorităților naționale, precum și elaborarea unor studii de caz și construirea unei *tipologii a minorităților* din România având ca bază:

- (1) complexitatea instituțiilor aparținând comunităților minoritare;
- (2) semnificația etnicității și a instituțiilor minoritare, relațiile interetnice în viața cotidiană a minoritarilor.

Descrierea metodologică: Cele două axe ale proiectului au fost cercetate cu diferite metode:

(1) **Sistemul instituțional** al minorităților a fost cercetat prin combinația metodelor cantitative cu cele calitative. (a) A fost actualizat și completat cadastrul instituțional al minorităților din România printr-o anchetă sociologică realizată prin telefon. (b) Funcționarea instituțiilor minoritare și respectiv structura câmpului social alcătuit din aceste instituții au fost cercetate și prin metode calitative (interviuri, observații etc.) pe parcursul muncii de teren.

(2) Rolul etnicității în **viața cotidiană** a comunităților minoritare și relațiile interetnice au fost cercetate prin metode calitative (cercetare de teren). Munca de teren de 10-14 zile a fost efectuată pe baza unei metodologii elaborate în prima fază a proiectului.

Rezultate: (a) 7 rapoarte de cercetare despre rolul etnicității la comunități minoritare, care vor fi dezvoltate ca studii de caz. (b) o bază de date cu organizațiile culturale ale minorităților, precum și un raport despre ancheta efectuată.

Titlul: *Societatea minoritară maghiară: cunoștințe sociale și autopercepție*

Locul: Cluj-Napoca, Oradea

Durata/Perioada: februarie-noiembrie 2011, ianuarie-aprilie 2012

Coordonatori: Tamás Kiss, Nándor Bárdi

Participanți din institut: István Horváth, Grigore Barna, Horațiu-Iuliu Kozák

Participanți exteriori: Zsombor Csata, Dénes Kiss, László László, Attila Z. Papp

Partener instituțional: Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézet (Budapesta)

Componentele proiectului:

1. Autocunoaștere și percepția de sine în cercetările sociale maghiare din România 1918-2004
2. Dicționarul social maghiar din România
3. Realizarea unui bloc tematic de prezentări pe tema funcționării societății minoritare maghiare
- prezentări ținute la Oradea
4. Manual de cunoștință socială

3. Antecedente:

- Bibliografia cercetărilor sociale maghiare din România 1945-1989-2004.
- Cercetările privind istoria cercetării sociale interbelice maghiare din România.
- Volumul *Doisze ani* (Tizenkét év) privind cercetările sociale după 1989.

- Emisiuni realizate la MR1 (Radioul Maghiar - Budapesta) de către Nándor Bárdi .

Scopul: Cum este descrisă societatea și comunitatea maghiară din Transilvania de către literatura de cercetare socio-umană maghiară? O problemă majoră constă în faptul că analiza științifică și agenda politicii culturale de a defini și întări identitatea minoritară se despart doar în anii 1990. Proiectul de față și-a propus prezentarea unei sinteze și reinterpretarea acestei literaturi de cercetare prin 4 forme (colecție de studii și analiză discursivă, dicționar social, prezentări tematice pentru o audiență mai largă și manual de cunoaștere socială).

Descrierea metodologică:

a) Bibliografia cercetărilor sociale maghiare

primul pas: realizarea unei colecții ce va avea rolul unui *reader* digital pe următoarele tematici:

1. Programe de cercetare, sintezele bibliografiei de specialitate
2. Descrieri generale
3. Demografie
4. Rural-urban-regiune
5. Generații – tineret – educație
6. Valori – identitate
7. Migrație
8. Asimilare – diasporă
9. Construcții politice și juridice ale comunității
10. Practici lingvistice
11. Cultură populară – etnografie

Al doilea pas: discuții tematice (workshopuri) pe blocurile de mai sus și elaborarea analizelor discursive pe aceste tematici.

Al treilea pas: elaborarea unei colecții de studii din cele mai bune texte ale literaturii.

b) Dicționarul Social

primul pas: elaborarea unei liste de articole: 25 articole mari (10000n) și 25 articole mici (5000n)

al doilea pas: distribuția și elaborarea articolelor (inclusiv bibliografie)

al treilea pas: redactare, traduce, lecturare

c) Prezentări tematice

primul pas: selectarea temelor și a oamenilor care vor ține prezentarea.

Tematicile propuse:

1. Demografie
2. Comportament electoral
3. Consum mass-media
4. Consum cultural
5. Stratificare etnică, inegalități
6. Practici lingvistice
7. Migrație
8. Romi maghiari
9. Educație, tineret
10. Sistemul instituțional

al doilea pas: organizarea prezentărilor la Oradea

Rezultate 2011:

- 2 × 10 prezentări tematice la Oradea pe tema minorităților din România
- Colecție digitală de studii (care va fi publicată pe site-ul ISPMN în anul 2012)
- Introducerea volumului de studii
- 20 articole în Dicționarul Social Maghiar din Transilvania
- Universitate de vară ISPMN

Titlul: *Comportamentul electoratului minoritar în perspectivă comparativă (partide etnice din Europa de Est)*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: februarie-octombrie 2011

Coordonator: Grigore Barna

Participanți din institut: Grigore Barna, Tamás Kiss, István Gergő Székely

Scopul:

- sistematizarea și analiza bazelor de date, privind rezultatele alegerilor 1990-2009;
- sistematizarea și analiza anchetelor sociologice privind comportamentul electoratului maghiar (2000-2010).

Descrierea metodologică:

Scopul cercetării:

- sistematizarea rezultatelor oficiale ale alegerilor și prezentarea lor într-o bază de date unificată;
- analiza statistică a rezultatelor alegerilor;
- elaborarea unui atlas al alegerilor (hărți);
- sistematizarea și analiza secundară a bazelor de date, a sondajelor de opinie privind electoratul maghiar. Analize tematice.

a) Rezultatele alegerilor

Cercetarea a prevăzut analiza și sistematizarea următoarelor rezultate:

- alegeri parlamentare: 1990, 1992, 1996, 2000, 2004, 2008;
- alegeri prezidențiale (2 ture de scrutin): 1990, 1992, 1996, 2000, 2004, 2009;
- alegeri Europarlamentare: 2007, 2009;

Au fost prelucrate următoarele variabile:

- numărul celor cu drept de vot;
- numărul celor prezenți la urne;
- numărul voturilor valabile;

Variabilele contextuale, care au fost incluse în bazele de date:

- regiunea; tipul localității; numărul de locuitori; procentul maghiarilor în comună (oraș, municipiu); numărul alegătorilor maghiari (estimare).

b) Analiza secundară a sondajelor de opinie

- dispoziții generale, încredere în diferite instituții;
- prezența la urne și opțiuni politice;
- încrederea în formațiuni politice;
- probleme și așteptări față de U.D.M.R.;
- opinii față de formele autonomiei.

Rezultatele cercetării:

- a fost finalizată baza de date a rezultatelor alegerilor;
- raport de cercetare – va fi finalizat în anul 2012;
- hărți, atlas electoral – vor fi finalizate în anul 2012.

Titlul: *Etosul și strategiile discursive ale elitei minoritare maghiare înainte de 1989 – discursuri, strategii, tendințe*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: februarie-noiembrie 2011, ianuarie-martie 2012

Responsabil: Attila Gidó, Ágnes Kiss

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Attila Gidó, Ágnes Kiss, Tamás Kiss

Cercetători exteriori participanți în proiect: József D. Lőrincz, Nándor Bárdi, Stefano Bottoni, Attila Hunyadi, József Gagy, Márton László, Zsuzsanna Magdó, Loránt László, Gábor Egry, Ágnes Kata Miklós, István Gaucsík, Sándor Oláh

Instituții partenere: Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézet (Budapesta), Fundația „Jakabffy Elemér” (Cluj-Napoca)

Tema: Analiză de discurs.

Scopul: Analiză de discurs pe baza literaturii de memorialistică minoritară (accentul fiind pe cea maghiară) – autobiografii, jurnale, memorii publicate și manuscrise. Analiza se concentrează mai ales pe modul în care percep membrii elitei minoritare activitatea lor desfășurată în folosul comunității naționale.

Descrierea metodologică: Elaborarea unei selecții din textele privind trăsăturile maghiarilor din Transilvania, respectiv a secuilor; elaborarea unei selecții din textele privind slujirea poporului și etica minoritară; textele de bază din perioada interbelică; slujirea poporului în textele de după 1944, selecție bibliografică; discutarea, completarea textelor; elaborarea studiilor de caz.

Rezultate: În 2011 s-a realizat selectare bibliografică digitală, iar în 2012 va apărea un volum de studii.

Titlul: *Participarea minorităților naționale din România în evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: 2010-2012

Responsabil: Attila Gidó

Cercetători ISPMN participanți în proiect Attila: Gidó, Ágnes Kiss, Stefánia Toma

Cercetători exteriori participanți în proiect: 2 coordonatori externi: Csaba Zoltán Novák (cercetător științific, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” al Academiei Române, Târgu Mureș), Nándor Bárdi (cercetător științific, Institutul pentru Studiul Minorităților al Academiei Ungare, Budapesta) și 13 colaboratori (Tamás Sárándi, Attila Lehoczky, Hajnal Tavaszi, Izabella Györgyjakab, Tamás Toró, Zsolt Ákosi, János Fodor, Albert Forró, István Sólyom, Csaba Gidó, Katalin Miklós, Botond Nagy, Réka Vass).

Instituții partenere: Fundația „Jakabffy Elemér”, Fundația „Progres”

Tema: Evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare din principalele orașe transilvănene.

Scopul: Realizarea unei baze de date, documentații, a unor cronologii locale (Transilvania) și interviuri. Realizarea unei baze de date pe internet, editarea unui volum de studii.

Descrierea metodologică: În cadrul proiectului s-a folosit o metodologie de cercetare care a inclus atât documentarea bibliografică și arhivistică cât și istoria orală (interviuri structurate).

Rezultate: În urma acestui proiect am obținut cronologii locale și o narativă istorică din perspectiva mișcărilor socio-politice locale. Pe lângă aceasta, s-a format din cronologi (majoritatea lor fiind profesori de liceu, arhiviști, masteranzi din localitatea respectivă) un grup profesional care va fi capabil și în viitor să realizeze și alte proiecte științifice. În 2011 s-au realizat cronologii locale și interviuri, iar în 2012 se vor realiza alte interviuri și se va edita un volum de studii.

Titlul: *Organizațiile politice minoritare din România între 1944–1953*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: septembrie-decembrie 2011, ianuarie-septembrie 2012

Responsabil: Attila Gidó

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Attila Gidó

Cercetători exteriori participanți în proiect: Csaba Zoltán Novák (cercetător științific, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” al Academiei Române, Târgu Mureș) și Mihály Nagy Zoltán (director adjunct, Arhivele Naționale Române, București)

Tema: Cercetarea organizațiilor minoritare din perioada 1944–1953.

Scopul: Analiza politicii statului Român față de minoritățile naționale între 1944-1953. După cel de-al Doilea Război Mondial au luat ființă organizațiile de reprezentare a intereselor minorităților naționale, ca de ex. Comitetul Democratic Evreiesc, Uniunea Populară Maghiară, Comitetul Democrat Bulgar, Comitetul Antifascist German, Federația Uniunii Democrate Elene din România, Organizația „Frontul Armeniei”, Comitetul Democrat al Populației Albaneze din România. Aceste organizații de masă au funcționat sub influența Partidului Comunist și au îndeplinit rolul „curelei de transmisie”. În cercetarea noastră s-a analizat activitatea acestor organizații, rolul lor în organizarea propriilor societăți minoritare.

Descrierea metodologică: Documentare, cercetare în arhive (direcțiile județene și Arhivele Istorice Centrale din București); analiză de documente; culegere de documente; transcrierea documentelor.

Rezultate: În 2011 s-au efectuat cercetări în arhive și s-a realizat selectarea și transcrierea textelor pentru volumul de documente.

La începutul anului 2013 se va publica un volum de documente în limba română din materialul arhivistic al organizațiilor de masă a minorităților din 1944 – 1953 la Editura ISPMN (eventual publicarea comună cu Editura Arhivelor Naționale).

Titlul: *Consumul cultural al maghiarilor din România. Analiză comparativă*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: februarie-aprilie 2011

Coordonatori: Grigore Barna, Tamás Kiss

Participanți exteriori: Andrea Sólyom

Partener instituțional: Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii, CCRIT

Scopul:

- identificarea pattern-urilor de consum cultural ale minorității maghiare din România;
- cunoașterea consumului cultural în rândul minorității maghiare, respectiv a diferențelor față de tendințele naționale;
- stabilirea priorităților de intervenție la nivelul politicii culturale, prin programe/proiecte specifice;
- Dimensiuni cercetate:
Infrastructură culturală
  - consum cultural public (elitist, de masă, popular);
  - consum domestic;
  - activități de petrecere a timpului liber;
  - consum media;
  - comportamentul de cumpărare a bunurilor culturale;
  - aspecte ale bugetului de timp;
  - limba consumului (numai în cazul eșantionului maghiar);
  - participare civică.

Descrierea metodologică:

- **populația investigată:** respondenți de etnie maghiară de 15 ani și peste, din România;
- **eșantion:** 1400 respondenți, marja de eroare $\pm 2,7\%$;
- **aria geografică:** 16 județe din Transilvania, Crișana-Maramureș și Banat. În aceste 16 județe trăiesc 1.414.272 cetățeni de etnie maghiară, 98,7% a maghiarilor din România;
- **eșantionare:** stratificată, multistadială;
- **staturi de eșantionare folosite în elaborarea eșantionului de localități:** regiune (Banat, Crișana-Maramureș, Secuime, Transilvania de Nord, Transilvania de Sud), componența etnică (majoritate/minoritate maghiară), număr de locuitori.

Rezultate:

- bază de date reprezentativă pe maghiarii din România (tradusă în limba engleză)
- prezentarea rezultatelor în cadrul unor conferințe
- manuscris – un prim draft în anul 2012.

Titlul: *Potențialul turistic al județelor Harghita, Covasna și Mureș***Locul:** Cluj-Napoca**Durata/Perioada:** ianuarie-decembrie 2011, ianuarie-martie 2012**Coordonatori:** Tamás Kiss, Grigore Barna**Participanți din institut:** Horațiu-Iuliu Kozák**Participanți exteriori:** Andrea Sólyom**Partener instituțional:** Fundația Agora**Scopul:**

Pornind de la faptul că din punct de vedere turistic județele Covasna, Harghita și unele părți ale județului Mureș (fostul Ținut Secuiesc) pot fi considerate o zonă compactă, strategia turistică a acestor zone trebuie să fie una compactă. Cercetarea sociologică propusă va avea ca focus turismul din aceste județe.

Cercetarea a urmărit următoarele tematici:

- motivația turiștilor care petrec un anumit timp în locurile de cazare din județ;
- tipurile de turism solicitate;
- statutul social și economic al turiștilor;
- locul de proveniență al participanților în turism;
- așteptările turiștilor privind programele, precum și locurile cel mai des vizitate din județ;
- satisfacția turiștilor privind serviciilor actuale;
- așteptări legate de îmbunătățirea serviciilor;
- intenția de revenire și condițiile acesteia.

Descrierea metodologică:

Cercetarea a avut mai multe etape și a combinat mai multe metode de cercetare. A fost efectuată o anchetă sociologică reprezentativă pe turiști de cetățenie română și străină care vizitează regiunea.

Cercetarea a avut următoarele etape:

- analiza statistică a structurii de primire turistică și a sosirilor turiștilor pe baza datelor existente INS (realizată în 2010);
- realizarea unor focus-grupuri cu specialiști în turism și cu proprietarii structurilor de primire (focus-grupuri realizate și transcrise în 2010);
- anchetă reprezentativă de 2000 persoane din rândul turiștilor. Cercetarea de teren a fost efectuată în perioada 14.12.2010-30.11.2011.

Rezultate:

- bază de date reprezentativă pe turiștii din trei județe;
- analiza a 4 focus-grupuri;
- rapoarte de cercetare – vor fi finalizate în 2012.

Titlul: *Percepția discriminării în cadrul comunității maghiare***Locul:** Cluj-Napoca**Durata/Perioada:** octombrie-decembrie 2011**Coordonatori:** István Horváth, Grigore Barna, Tamás Kiss**Participanți exteriori:****Partener instituțional:** Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii, CCRIT**Scopul:** Analiza fenomenului discriminării în cadrul comunității maghiare din România. Cercetarea s-a bazat pe anchetele anuale realizate de Consiliul Național pentru Combaterea

Discriminării la nivel național în România, scopul fiind compararea atitudinilor maghiarilor și a populației totale. Tematica:

- Opinii, percepții, reprezentări generale cu privire la fenomenul discriminării.
- Experiența discriminării în viața cotidiană.
- Grupuri ale discriminării, toleranță față de acestea: femei, minorități etnice, minorități sexuale, religioase, bolnavi de SIDA, persoane cu handicap.
- Climat social general.
- Reprezentare politică unitară vs. pluralism politic, atitudini politice, comportament electoral.

Descrierea metodologică:

- Perioada desfășurării cercetării de teren: 25 noiembrie – 13 decembrie.
- Populația investigată: maghiarii cu drept de vot (18 ani și peste) din 16 județe din Transilvania, Crișana-Maramureș și Banat.
- Mărimea eșantionului: 1190 persoane.
- Rezultatele sunt valide cu o marjă de eroare de $\pm 2,9\%$ cu o probabilitate de 95%.
- Eșantionare: stratificată aleatorie. Chestionarele au fost completate la domiciliul interviuatului cu ajutorul operatorului de interviu.
- Baza de date a fost ponderată în raport cu variabilele regiune, mediu (rural/urban), sex și vârstă.

Rezultate:

- bază de date reprezentativă pe maghiarii din România
- analiza datelor și diseminarea rezultatelor este planificată la începutul anului 2012

Titlul proiectului: *Analiza endogamiei etnice și a socializării în cadrul familiilor mixte*

Locul desfășurării: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: noiembrie-decembrie 2011

Coordonator(i) de proiect: Tamás Kiss

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Grigore Barna

Instituții partenere: CCRIT

Tema proiectului: Analiza factorilor sociali care conduc la exogamie etnică, respectiv care influențează socializarea etnică în cadrul familiilor mixte

Antecedente proiectului: Cercetări etno-demografice în cadrul ISPMN

Descrierea metodologică: Analiza bazelor de date a eșantioanelor IPUMS International a recensămintelor 1977, 1992, 2002 din România.

Bazele de date IPUMS International conțin un eșantion de 10% a recensămintelor, însă sunt structurate pe nivel de persoane. Prin transformarea acestora am primit baze de date reprezentative pe:

- căsătorii
- pe familii

Pe baza acestora putem analiza factorii care conduc la exogamie etnică, respectiv care influențează alegerea religiei, etniei și a limbii materne (în contextul recensământului) în cadrul familiilor mixte.

Rezultatele proiectului: în 2011 s-au realizat bazele de date reprezentative pe căsătorii și familii a recensămintelor 1977, 1992, 2002.

În 2012 va fi elaborat o publicație plasată într-o revistă internațională (Tamás Kiss: *Choosing for the children. Ethnic socialization in Romanian-Hungarian mixed families in Romania*)

Centrul de Documentare

Proiecte inițiate de către CDM

Titlul: *Cadastru online*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Ágnes Kiss, Katalin Vitos

Tema: Crearea unui cadastru online cu instituțiile următoarelor minorități: albaneză, armeană, bulgară, cehă, croată, evreiască, germană, greacă, italiană, macedoneană, maghiară, poloneză, romă, ruso-lipoveană, ruteană, sârbă, slovacă, tătară, turcă, ucraineană.

Scopul: În anul 2008 ISPMN a demarat un proiect care are în vedere inventarierea sistemelor instituționale ale minorităților naționale din România

În cadrul aceluiași proiect am dezvoltat o pagină web. Scopul acestei pagini constă în dezvoltarea unui fond comun de date, în programarea unui cadastru online menit a oferi informații generale, ușor accesibile care să permită contactarea instituțiilor și a liderilor acestora. Totodată, acest proiect creează un cadru menit a oferi acestor instituții vizibilitate și accesibilitate, ambele necesare, având în vedere că sunt instituții de interes public/social. Astfel, prin crearea acestui cadastru online sperăm să contribuim la dezvoltarea relațiilor interetnice din România precum și la dezvoltarea unor relații solide de lucru cu reprezentanții minorităților naționale interesați de științele sociale.

Descrierea metodologică: În baza raționamentelor mai sus-amintite, a fost realizată o anchetă sociologică (interviuri, chestionare) care a vizat instituțiile minorități etnice. Structura cadastrului online a fost dezvoltată urmărind natura datelor completate în chestionare de către reprezentanții minorităților naționale. Prin intermediul sistemului interactiv pus la dispoziția celor care accesează pagina web, fiecare instituție a minorităților naționale din România are posibilitatea de a fi adăugată acestei baza de date a cadastrului online.

Valoarea acestui proiect este cu atât mai mare cu cât, până la această oră nu există un alt cadastru online al instituțiilor minorităților naționale menit a oferi informații generale, ușor accesibile care să permită contactarea instituțiilor amintite precum și a liderilor acestora.

Rezultate 2011

La ora actuală, Cadastrul nostru cuprinde circa 1.800 de instituții ale minorităților naționale.

Pagina web: <http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/institutii>

Suprafață de administrare: <http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/institutii/admin>

În cursul anului 2011 am administrat pagina web, am actualizat datele.

Titlul: *Monitorizarea presei privind minoritățile naționale*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Katalin Vitos

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Iulia-Elena Hossu, Ágnes Kiss, Péter Virginás

Instituții partenere: colaborare cu Universitatea Babeș-Bolyai: Stagiul de practică profesională în cadrul Programului „Investește în oameni!” – FSE Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Tema: monitorizarea presei: conflicte interetnice, legea privind statutul minorităților naționale din România, legea învățământului – predarea limbii române ca a doua limbă, problema emigranților români din Italia, transformarea sistemului electoral – problematica reprezentării minorităților în parlament (problema votului uninominal), conflictul romi-primăria Baia Mare, dezbaterile etnonimelor rom-țigăni, dubla cetățenie – minoritatea maghiară din România, imigranții români (Spania, Franța, Anglia, Germania), reforma regiunilor de dezvoltare.

Scopul: Obiectivul proiectului este acela de a crea o bază de date cu articolele, știrile, interviurile, reportajele, editorialele apărute, care sunt disponibile pentru cei interesați de o analiză mai amplă, cantitativă a discursurilor publice legate de minoritățile naționale.

Descrierea metodologică: În cadrul proiectului sunt monitorizate versiunile online ale cotidianelor naționale. În cazul presei scrise în limba română sunt acoperite următoarele ziare: Evenimentul Zilei, Jurnalul Național, Ziua, Cotidianul, Gândul. De asemenea sunt monitorizate și următoarele cotidiene naționale ale minorității maghiare: Krónika, Új Magyar Szó, Transindex, Erdélyi Riport. Înregistrarea datelor fiecărui articol este standardizată, arhivarea electronică a materialelor fiind o muncă continuă.

Rezultate 2011

Administrare pagina web.

Pagina web: <http://adatbank.transindex.ro/regio/ispmn/sajto/>

Suprafață de administrare: <http://adatbank.ro/regio/ispmn/sajto/admin>

Actualizarea datelor existente: 2495 articole

Conflicte interetnice (82)

Discursul vis-à-vis de autonomie (208)

Legea învățământului – predarea limbii române ca a doua limbă (186)

Legea minorităților naționale (924)

Problema emigranților români din Italia (624)

Transformarea sistemului electoral – problematica reprezentării minorităților în parlament (471)

Includerea unor teme noi: 517 de articole.

Conflictul romi–Primăria Baia Mare (30)

Dezbaterea etnonimelor rom-țigan (111)

Dubla cetățenie – minoritatea maghiară din România (96)

Imigranții români (Spania, Franța, Anglia, Germania) (169)

Reforma regiunilor de dezvoltare (111)

Corectura bazei de date existente: 3012 articole

Titlul: *Banca de date ISPMN*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Katalin Vitos

Cercetători exteriori participanți în proiect: portalul Transindex, Fundația Jakabffy Elemér

Tema: creare, prelucrare, traducere baze de date, administrare pagină web.

Scopul: Informații oferite pentru publicul larg despre minoritățile etnice din România, dezvoltarea conținutului online al paginii web ISPMN, crearea unei bănci de date în limba engleză, cu conținut specializat pe tema minorităților din România.

Materialele prime și rezultatele cercetărilor ISPMN (baze de date, rapoarte de cercetare).

Înregistrarea și arhivarea diferitelor materiale și documente provenite din cercetările ISPMN.

Descrierea metodologică: În anul 2008 s-a început colaborarea cu Banca de date a portalului Transindex (www.adatbank.transindex.ro) în vederea elaborării unui proiect comun.

Baze de date statistice: cei interesați vor găsi în arhiva noastră 24 de baze de date, rezultate ale unor cercetări desfășurate de către institutul nostru și alte instituții colaboratoare: Universitatea Babeș-Bolyai – Departamentul de sociologie, CCRIT, ELTE UNESCO – Departamentul pentru studierea minorităților, Editura Kriterion, Centrul sociologic Max Weber, Institutul Teleki László.

Informații privind organizațiile minoritare din România.

Biblioteca ISPMN.

Cărți și reviste editate de către ISPMN;

Link-uri utile.

Rezultate 2011

Pagina web <http://www.adatbank.ro/regio/ispmn>

Suprafață de administrare <http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/admin>

Update știri;

Update baze de date statistice: 3 baze de date traduse în limba engleză;

Update bibliotecă, cărți și reviste ISPMN.

Titlul: *Hărți etnice*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Ilka Veress, Katalin Vitos

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Ágnes Kiss

Tema: prezentare, prelucrare baze de date sub forma de hărți etnice

Scopul: Informații oferite pentru publicul larg despre minoritățile etnice din România, dezvoltarea unei pagini web cu conținutul și rezultatele acestui proiect.

Descrierea metodologică: Crearea unor hărți etnice în programul GIS cu tematica: distribuția etnică, lingvistică a minorităților naționale din România în județele și unitățile administrative (Recensământul 2002), gradul de suprapunere etnică și lingvistică (Recensământul 2002).

Rezultate 2011

Pagina web: integrat în pagina web ISPMN, www.ispmn.gov.ro

Suprafața de administrare: www.ispmn.gov/admin

200 de hărți, baze de date, tabele care sunt oferite publicului prin intermediul paginii web a proiectului.

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Ágnes Kiss

Tema: editare newsletter

Scopul: Scopul acestui proiect este colectarea și difuzarea informațiilor despre: lucrările științifice recent apărute în domeniul cercetării minorităților naționale din România, respectiv evenimentele de importanță majoră din acest domeniu.

Proiectul dorește să contribuie la creșterea vizibilității lucrărilor științifice din domeniul vizat și la intensificarea fluxului de informații despre/între instituțiile interesate, respectiv autorii lucrărilor.

Descrierea metodologică: Între lucrările științifice propagate se includ nu numai publicațiile apărute în România, ci și cele apărute în străinătate, precum și sursele prime create de diferite instituții (baze de date, repertorii, colecții de documente etc.). La fel, informațiile referitoare la evenimente mai importante conțin știri despre conferințe și workshop-uri organizate în țară și în străinătate pe tema minorităților naționale din România. Informațiile difuzate nu conțin activitatea ISPMN (publicații ISPMN și evenimente organizate exclusiv de ISPMN). Informațiile colectate se vor difuza instituțiilor interesate din România, cum ar fi organizații guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă de minorități, respectiv organizațiile minorităților.

Mijloacele utilizate pentru colectare și difuzarea informațiilor

Informațiile se colectează preponderent prin corespondență (via e-mail) între ISPMN și instituțiile care produc sau contribuie la apariția lucrărilor științifice relevante, și ocazional prin discuții personale cu administrația instituțiilor. Mijloacele prin care se difuzază informațiile colectate constituie:

- buletinul informativ periodic (lunar) în format electronic,
- site-ul ISPMN. Buletinele informative sunt afișate lunar pe site în formă compactă. Evenimentele sunt afișate și înainte de a avea loc, deci și separat de celelalte informații

incluse în buletinul informativ, pe pagina principală a site-ului ISPMN în secțiunea „știri, noutăți etc.”.

Informațiile privind noutățile în cercetrea minorităților naționale din România sunt redactate sub forma unui buletin informativ periodic ce este difuzat organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă de minorități, respectiv organizațiilor minorităților.

Rezultate 2011

Apariție lunară, 11 numere.

Titlul: *Newsletter-ul ISPMN*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Iulia-Elena Hossu

Tema: editare newsletter

Scopul: Scopul newsletterului este de a oferi publicului avizat informații despre principalele activități organizate sub egida institutului sau de către cercetătorii care activează în cadrul acestuia. Paleta de evenimente la care se va face referire va fi destul de largă, putând să cuprindă informații despre: ultimele apariții editoriale ale ISPMN, conferințe, ateliere, mese rotunde organizate de către institut, parteneriate de cercetare etc.

Descrierea metodologică: Informațiile privind activitatea ISPMN sunt redactate sub forma unui buletin informativ periodic ce este difuzat organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă de minorități, respectiv organizațiile minorităților.

Mijloacele utilizate pentru difuzarea informațiilor

Mijloacele prin care se difuzează informațiile colectate sunt:

- buletinul informativ periodic (lunar) în format electronic,
- site-ul ISPMN. Buletinele informative sunt afișate lunar pe site în formă compactă. Evenimentele sunt afișate și înainte de a avea loc, dar și separat de celelalte informații incluse în buletinul informativ, pe pagina principală a site-ului ISPMN în secțiunea „știri, noutăți etc.”

Rezultate 2011

Apariție lunară, 11 numere.

Redactare *Cronologia Instituției*.

Titlul: *Arhivarea electronică a proiectelor ISPMN*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Péter Virginás

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Katalin Vitos

Tema: înregistrarea și arhivarea cercetărilor, proiectelor ISPMN.

Scopul: Arhivarea diferitelor materiale și documente provenite din cercetările ISPMN (baze de date, interviuri, fotografii, material video etc.)

Descrierea metodologică: Centrul de documentare al ISPMN derulează proiectul permanent de arhivare electronică a proiectelor desfășurate de către institut. Prin arhivarea electronică a proiectelor de cercetare se urmărește pe de o parte, sistematizarea acestora, iar pe de altă parte culegerea și arhivarea/verificarea rezultatelor diferitelor produse rezultate din proiect. Printr-un format clar și accesibil, arhivarea include următoarele informații specifice în câmpuri separate:

- cod de identificare,
- titlu/denumire proiect,
- tema cercetării,
- responsabilii de proiect,
- parteneri (de ex. alte instituții sau colaboratori din afara ISPMN),

- perioada de desfășurare a proiectului,
- observații (stare proiect – în pregătire/în derulare/finalizat etc.)

Rezultate elaborate în curs/la final pe tipuri de documente (subcâmpuri) și atașate (cu hyperlink): buletine informative, raport de cercetare studiu/studii, statistici/baza de date, fotografii, film, înregistrări audio, site web, alte observații (prezentări publice etc.). Pe lângă tabel, documentele aferente diferitelor proiecte sunt arhivate nu numai în fișiere separate ci și păstrate în Centrul de documentare sub forma de copii tipărite.

Rezultate 2011

Archivarea 2011.

Titlul: *Pagina web a ISPMN*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Katalin Vitos

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Péter Virginás, Iulia-Elena Hossu

Tema: dezvoltare conținut web

Scopul: creșterea vizibilității activității ISPMN, servicii oferite publicului larg despre minoritățile naționale din România

Descrierea metodologică: În anul 2011, pagina Institutului nostru a cunoscut o dezvoltare continuă. Conținutul paginii ISPMN are la ora actuală următoarele componente mari: Despre institut; Proiecte; Evenimente; Proiecte Roma; Editura ISPMN; Baza de date ISPMN; Instituțiile minorităților; Biblioteca online ISPMN; Formulare bilingve, Cronologia minorităților naționale, Hărți etnice.

Conținutul paginii este dezvoltat în 3 limbi: limba română, limba engleză și limba maghiară. Cei care accesează pagina noastră de web se pot informa cu privire la profilul Institutului, a principalelor cercetări și proiecte efectuate de către noi și pot accesa rapoartele acestora; au accesul la catalogul online al bibliotecii ISPMN, pot afla informații despre viitoare manifestări, conferințe organizate de către instituția noastră, pot chiar descărca versiunea online a textelor *Studiilor de atelier* pe care le edităm începând cu anul 2008.

În anul 2011, conținutului paginii a fost dezvoltat cu noile proiecte ale Institutului, cu rapoartele rezultate în urma cercetărilor, cu noile publicații ale Editurii ISPMN etc., astfel încât să oferim o imagine cât mai completă despre activitățile Institutului precum și despre alte tipuri de informații care ar putea fi utile celor interesați de problematica minorităților naționale, atât la nivel național cât și internațional.

Rezultate 2011

Pagina web: www.ispmn.gov.ro

Suprafața de administrare: www.ispmn.gov.ro/admin

Administrare permanentă: update știri, anunțuri, evenimente-proiecte 2010, 2011, update cv-urilor membrilor ISPMN, update editura ISPMN: cărțile, WP-urile apărute, Newsletter-uri.

Dezvoltare: funcția Google Books a Editurii ISPMN, Hărți etnice, Cronologia minorităților naționale, Share Icon- facebook, iwiw, yahoo messenger, banner filmotecă, banner sală de conferință, banner hărți etnice

Titlul: *Dezvoltarea bibliotecii*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Péter Virginás

Tema: dezvoltarea fondului de documente existent prin achiziții, schimb de publicații și donații

Scopul: facilitarea accesului la literatura de specialitate curentă pentru cercetătorii și colaboratorii institutului, respectiv la literatura necesară pentru cadrul teoretic al proiectelor de cercetare desfășurate de către membrii institutului

Descriere metodologică: În anul 2011 achiziția cărților de specialitate (în limbi de circulație internațională, respectiv și în limba română și maghiară) a fost realizată conform domeniilor de colecție deja stabilite, adică s-a concentrat pe literatură despre romi, sociologie și migrație, antropologie și psihologie socială, metode de cercetare, relații interetnice, naționalism și etnicitate, drepturi ale minorităților, respectiv bilingvism și multilingvism (sociolingvistică, psiholingvistică etc.). Am urmărit, pe de o parte, recomandările cercetătorilor și noile apariții, iar pe de altă parte am continuat achiziția titlurilor care au apărut în anii precedenți la unele edituri consacrate în domeniul științelor sociale (Blackwell, Polity Press, Sage etc.).

Am reînnoit și accesul online la colecțiile/baza de date JSTOR, respectiv la unele revistele de științe sociale, cu accent pe diferite aspecte ale etnicității: *Ethnic and Racial Studies*, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, *Ethnopolitics*, *Nationalities Papers*, *Citizenship Studies*, *Romani Studies*, *Ethnicities*, *International Journal on Minority Rights*, *Sudost-Europa*.

În același timp, biblioteca a primit cărți și reviste și prin schimb de publicații și donații din partea unor persoane fizice și instituții partenere. Dezvoltarea bibliotecii se reflectă și în conținutul catalogului online (serviciul informațional).

Rezultate 2011

Fondul de documente a fost îmbogățit cu aproape 400 de titluri noi.

Catalogul online numără la sfârșitul anului 2011 peste 3300 de titluri.

Titlul: *Filmoteca ISPMN*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: proiect permanent

Coordonator(i): Iulia-Elena Hossu, Péter Virginás

Tema: completarea arhivei și videotecii ISPMN

Scopul: Colecția de filme, parte a colecției multimedia a Centrului de documentare, își propune să servească nevoile cercetătorilor angajați ai ISPMN, respectiv ale utilizatorilor acestui Centru de documentare.

Descrierea metodologică: ISPMN a demarat în anul 2008 un proiect care are în vedere constituirea unei *Filmoteci ISPMN* menită a completa arhiva Centrului de documentare a Institutului. Unul dintre obiectivele Centrului de documentare din cadrul ISPMN este de a crea o bibliotecă de specialitate în domeniul studiului minorităților etnice, astfel că fondul de documente se dezvoltă odată cu domeniile de cercetare ale ISPMN. Constituit în mare parte din cărți, publicații periodice, rapoarte etc. fondul dispune în prezent și de o mică colecție de filme. Planul de dezvoltare constă în identificarea și achiziționarea de filme documentare, filme artistice sau de ficțiune și spoturi care au relevanță pentru studierea minorităților etnice și a relațiilor interetnice. În acest sens au fost inițiate:

- colaborări cu arhive de filme sau instituții de profil (pentru a obține copii ale unor filme păstrate în arhive);
- achiziționarea de filme care se comercializează;
- deplasări în limita posibilităților pentru vizionarea de filme prezentate la festivaluri de filme și workshop-uri, pentru a obține copii ale acestora de la producători sau distribuitori (festivaluri autohtone – Astra Sibiu).

Rezultate 2011

Filmoteca ISPMN a ajuns la ora actuală să conțină peste 100 de filme documentare și 20 de DVD-uri cu interviuri filmate în diferite cercetări.

Pe parcursul anului 2011, Centrul de documentare ISPMN a inițiat seria de proiecții de film din filmoteca ISPMN, sub titlul de *Seminarii de film pe tematica minorităților*. Proiecțiile s-au

desfășurat lunar și au reușit să coaguleze un grup interesat de problematica reprezentării vizuale a minorităților, în documentare și filme antropologice. Lunar, participanții s-au întâlnit în sala de conferințe a ISPMN. Pe lângă vizionarea filmelor documentare în cadrul seminariilor au fost invitați regizori ai filmelor precum și specialiști în domeniu, fiind organizate dezbateri și discuții în jurul temelor pe care filmele le tratau. Aceste seminarii au fost deschise publicului larg având însă ca grup-țintă studenții în științele sociale precum și cercetătorii în domeniu.

În același context, responsabilii de proiect au continuat să participe la festivaluri de film documentar în vederea identificării și achiziționării de noi filme menite a completa colecția de filme a CD.

Titlul: *Instituția cenzurii în anii 1960 - materiale de arhivă despre Direcția Generală pentru Presă și Tipărituri*

Locul: Arhivele Naționale ale României, București

Durata/Perioada: 2011 aprilie-mai-iunie

Coordonator: Zsuzsa Plainer

Tema: prezenta bază de date dorește a fi o sursă pentru cercetările despre controlul culturii și a sferei publice românești din perioada comunismului de stat.

Scopul: Fiind o colecție a materialelor de arhivă (Arhivele Naționale ale României, fondul Comitetul pentru Presă și Tipărituri cu numărul 2571), însumează: descrierea sistemului de control, respectiv aspectele cele mai importante legate de activitatea Direcției Instructaj-Control. Prin activitatea Direcției, se relevă relația instanței de control cu filialele sale din provincie.

Descrierea metodologică: materialele de arhivă colectate pentru baza de date referitoare la Direcția Generală pentru Presă și Tipărituri au fost întocmite în 1965 și 1966, adică în primii ani ai sistemului ceaușist. Alegerea perioadei se justifică prin două motive: pe de o parte, materialele referitoare la primele decenii ale DGPT-ului (1949-1965) sunt în curs de prelucrare, pe de altă parte – datorită schimbărilor politice, instaurarea noului regim – anii 1965, 1966 implică și o restructurare în sistemul instanței de control. Consultând materialele de arhivă, constatăm că o perioadă foarte bogată în materialele referitoare la DGPT, era anul 1966.

O atenție specială în această bază de date era acordarea activității Direcției Instructaj-Control, organizația responsabilă pentru pregătirea împuterniciților (cenzorilor) din provincie, respectiv pentru a efectua supracontrolul asupra activității acestora. Pe lângă relația de centru-periferie în sistemul ierarhic al DGPT-ului, documentele referitoare la activitatea DIC din 1965 (parțial) și din 1966, relevă și aspecte minoritare ale cenzurii: documentele de față ne oferă o perspectivă comparată asupra controlului efectuat produselor culturale românești și a celor maghiare.

Prezenta bază de date este alcătuită din două părți: o parte (pagini din dosarul 1/1966 respectiv file din dosarul 27/1966, p. 6-18, 22-40) descriu anumite aspecte generale, sistemice ale instanței de control a perioadei (atribuțiile directorului general, a șefilor de secții, a lectorului, a instructorilor etc.) respectiv câteva aspecte sistemice ale Direcției de Instructaj și Control în cadrul DGPT (tehnici de control etc., Dosar 1/1966, p. 228-239). A doua parte a bazei de date o reprezintă materialele referitoare la activitatea propriu-zisă a Direcției Instructaj-Control, controlul efectuat în județe, respectiv ședința cu împuterniciții din provincie, ținută la București (dosar 37/1966). Activitatea DIC este documentată prin următoarele dosare: 37/1966, 27/1966, referitoare la raportul anual pentru semestrul doi din 1965-1966, 39/1966 despre analiza muncii în semestrul doi 1965-1966, respectiv dosarul 35/1966, care conține documente despre deplasările instructorilor DIC în provincie pe parcursul anilor 1966.

Rezultate: bază de date.

Alte proiecte ISPMN

Titlul: *Cercetarea muzicanților romi din Câmpia Transilvaniei (județul Cluj)*

Locul-Aria: Câmpia Transilvaniei (județul Cluj)

Durata/Perioada: 2011

Responsabil: Csongor Könczei

Tema: rețelele sociale și culturale ale familiilor de muzicanți romi din Câmpia Transilvaniei

Scopul: Cercetarea își propune descrierea și analiza rețelelor culturale și sociale ale muzicanților romi din Câmpia Transilvaniei, inclusiv aspectele economice în ceea ce privește lăutăria profesională din mediul rural. Totodată, procesul investigat devine interesant și pe motivul că muzicanții romi datorită profesiei au păstrat un rol de mediator dintre culturile locale de maghiari, români și țigani, dat fiind faptul că ei erau cei care au transmis și au furnizat cultura tradițională, prin muzică și dans, fiecărei dintre aceste etnii.

Descrierea metodologică: cercetare de teren, interviuri, stagii de documentare în arhive

Rezultate: În vara anului 2008 s-a început studiul muzicanților romi din Câmpia Transilvaniei pe teren cu o familie de muzicanți din Pălăta, familia Codoba, rezultatul fiind studiul de atelier publicat în anul 2009 cu titlul: *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? Másodlagos identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál* [De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei]. În paralel cu publicarea acestui studiu, rezultatele au fost prezentate, în ultimii ani, în mai multe prelegeri științifice la diferite evenimente, conferințe. În vara anului 2008, 2009, 2010 și 2011 s-au cules date din comuna Sic, județul Cluj. În 2011 cercetarea s-a extins și în comuna Bonțida, iar în 2012 va continua și în alte comune din Câmpia Transilvaniei.

Titlul: *Actori, roluri și percepții în predarea limbii romani în România (Predarea limbii romani în România)*

Locul-Aria: național

Durata/Perioada: 2011

Responsabil: Melinda Kardos, Stefánia Toma

Tema: predarea limbii romani în România

Scopul: Scopul acestei anchete este de a radiografia procesul predării limbii romani în România cu accent pe contextul instituțional și practicile de predare. Întrebările principale în cercetarea noastră au fost:

- Care este contextul instituțional pentru predarea limbii romani și care sunt actorii principali în acest domeniu?
- Cum sunt definite obiectivele/scopurile educației în limba romani?
- Cum poate fi caracterizată situația socio-demografică a profesorilor de limba romani?

Descrierea metodologică: Pe baza datelor furnizate de către Inspectoratele Școlare Județene s-a construit baza de date a profesorilor de limba romani, a mediatorilor școlari și a profesorilor de istorie și tradiție a romilor. Chestionarul *Limba romani în sistemul de învățământ românesc* a fost trimis la 230 de școli unde potrivit datelor Inspectoratelor Școlare Județene s-a predat limba romani în anii școlari 2009/2010 și 2010/2011.

Rezultate: În data de 13 mai 2011 în cadrul atelierului științific „Modele educaționale pentru romi. Studii de caz: Ungaria și România” organizat de către ISPMN, a fost prezentat cadrul conceptual și metodologia proiectului. Prezentarea a fost urmată de un schimb de experiență cu participanții din Ungaria, care au prezentat practicile predării limbii romani în Ungaria. Schimbul de experiență a urmat în perioada 17-18 octombrie 2011 la întâlnirea experților regionali pe educație cu titlul „Promovarea dreptului la educație de calitate a persoanelor de etnie romă” organizată de Ministerul Educației și Științei a Republicii Serbia în cooperare cu UNESCO. Ancheta a continuat până în luna noiembrie 2011. Până la această dată am primit răspuns (chestionar completat) de la un

număr de 90 de profesori de limba romani. Din 12 școli incluse în baza noastră de date s-a semnalat că, din diferite motive, nu se mai predă limba romani în școlile respective. Baza de date este în curs de prelucrare. Rezultatele anchetei vor fi publicate într-un raport de cercetare.

Titlul: *Program de studii postdoctorale în cadrul proiectului „Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorală”, coordonat de către Academia Română, Contract: POSDRU 89/1.5/S/61104*

Locul: Cluj Napoca, România

Durata: 1 Aprilie 2010 – 31 Martie 2013

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Tema: Program Postdoctoral în Migrație, Identitate și Cetățenie

Scopul: Programul de cercetare postdoctoral are ca scop crearea unui grup de lucru pe tematica migrației, etnicității și cetățeniei în cadrul ISPMN. Grupul de lucru a avut și are un rol activ în dezvoltarea discuțiilor teoretice și metodologice în cadrul ISPMN.

Descrierea metodologică: În cadrul Fondului Social European pentru România, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale din Cluj-Napoca derulează un program postdoctoral pe tematica migrației, etnicității și cetățeniei. Programul este destinat sprijinirii cercetătorilor specializați pe tematica cercetărilor de migrație și cetățenie. Proiectele de cercetare sau publicațiile acoperă o tematică vastă: migrația și cetățenie, raporturi interetnice și etnografia atitudinilor anti-rome, efectele migrației în România, migrație și etnicitate. Cercetătorii postdoctoranzi efectuează o parte de cercetare empirică și de documentare în centre de cercetare din străinătate.

Rezultate: Programul postdoctoral derulează un program de seminarii de cercetare pe perioada a doi ani de studii. În plus, fiecare cercetător postdoctorand efectuează un sejur de cercetare în străinătate și elaborează un număr de articole pentru jurnale științifice din străinătate. În acest an s-au realizat: seminarii lunare de cercetare, participare și coorganizare a unei școli de vară la Universitatea din Bielefeld (Germania), patru participări la conferințe internaționale și trimiterea către publicare a unui număr de trei articole.

Titlul: *Integrare educațională – studiu de caz, Școala cu clasele I - VIII Lucreția Suci*

Locul: Oradea

Durata/Perioada: 2011 octombrie-noiembrie-decembrie

Responsabil: Zsuzsa Plainer

Număr participanți: 1

Tema: implementarea modelelor naționale de integrare educațională pentru copiii romi, într-o școală cu clasele I-VIII din Oradea

Scopul: cifre de școlarizare etnice (romi-neromi), pentru identificarea „concentrării” copiilor romi în școală, identificarea motivelor pentru care o școală cu clasele V-VIII se angajează în programe naționale de integrare educațională, colectarea sistematică a documentelor despre programele naționale de incluziune școlară, realizarea interviurilor despre evaluarea acestor programe de către profesori, asistență la ore pentru a observa implementarea metodologiei în ceea ce privește acest program.

Descrierea metodologică: din baza de date despre cifrele de școlarizare (etnicizate, la cererea Inspectoratului) s-a dovedit că elevii romi pot fi localizați în clasele „obișnuite” de I-IV, respectiv programul de recuperare; la șansă ele reprezentând aproximativ 10-20% din cei înscriși.

În ceea ce privește cadrul general, instituțional, interviurile cu directori, foști directori respectiv profesori, revelau logica instituțională, care reproduce statutul de „școală de cartier”. Conform interviurilor, participarea la programe de integrare școlară rezultă din „trecutul școlii”, aceasta fiind situată într-o zonă locuită de muncitori neromi și romi, care își trimiteau copiii în fosta „școală de șant”, botezată după o stradă de alături. Aflându-se într-o competiție cu o altă instituție din zonă, școala acceptă în anii 1990 școlarizarea copiilor din centrul de plasament din cartier, iar, ținând

cont de necesitățile educaționale ale acestora, precum și a celorlalți copii de cartier, se angajează de la bun început în programele naționale de recuperare.

În pofida indicatorilor statistici, al doilea scop al cercetării pornește de la investigarea implementării programului „A Doua Șansă”. Acest lucru se bazează pe considerente practice: fiind un program bine conturat, cu cadru legislativ și programe educaționale bine conturate, ea dă posibilitatea de a compara descrierile oficiale și rezultatele, implementarea concretă. În decursul cercetării – pe lângă colectarea documentelor oficiale – s-au realizat interviuri cu profesorii despre experiențele acestora cu proiectul și elevii, respectiv s-a asistat la ore, pentru a urmări implementarea metodelor speciale programului.

În continuarea cercetării în 2012 se va pune accent pe experiențele participanților, precum și celelalte programe de incluziune educațională din școală.

Rezultate: o bază de date cantitative, interviuri despre implementarea și evaluare programelor, interviuri cu agenții principali pentru recrutare școlară (profesori, mediatori).

Titlul: *Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România 1989–2009*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: 2010–2012

Responsabil: Attila Gidó

Cercetători exteriori participanți în proiect: Cazazian Mihai Stepan, Markov Nicolae, Crăciun Camelia, Paula Scalcău, Cătălin Manea, Feodor Chirilă, Miodrag Milin, Miktat Gârlan, Ioan Robciuc, Iacob Mihai Domaneanț, Vasile Ciobanu.

Tema: Cronologia minorităților.

Scopul: ISPMN a relansat din ianuarie 2010 proiectul: *Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România*. Acest proiect se înscrie în cadrul proiectelor derulate de către Institut cu scopul cercetării minorităților din România. Institutul, bazându-se pe succesul proiectului *Sistemul instituțional al minorităților naționale* (vezi: <http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/institutii/>), a hotărât dezvoltarea de noi proiecte de cercetare cu utilizarea și implicarea directă a resurselor umane din organizațiile minorităților naționale.

Cercetarea s-a continuat și în 2011 și se va încheia în 2012. Finalitatea proiectului: postarea cronologiei minorităților pe internet (pe portalul ISPMN și Transindex Adatbank) și publicarea unui volum pe această tematică.

Descrierea metodologică: Cercetare arhivistică, elaborare de cronologii, întocmirea unor documentații.

Rezultate: În 2010 s-au realizat cronologiile următoarelor minorități: evrei, germani, sârbi, greci, armeni. În 2011 s-a continuat elaborarea cronologiilor celorlalte minorități și s-a obținut următoarele cronologii: croați, turci, bulgari, lipoveni.

Titlul: *Magyar–zsidó viszony a 20. századi Erdélyben. Digitális szövegtár (Relațiile evreo-maghiare din Transilvania secolului 20. Culegere de texte digitală)*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: 2011

Responsabil: Attila Gidó

Tema: Evreii din Transilvania.

Scopul: În 2006 au fost publicate pe pagina de web

<http://www.adatbank.transindex.ro/belso.php?alk=32&k=5> 30 de studii scrise de diferiți autori despre istoria evreilor din Transilvania secolului 20. Principalele criterii de selecție au fost valoarea științifică și „contemporaneitatea” studiilor. Am completat această colecție de studii cu încă 10 lucrări publicate despre evreii din Transilvania în ultimii 15 ani.

Descrierea metodologică: Culegere de texte.

Rezultate: Postarea pe internet a unor studii despre evreii din Transilvania apărute în diverse reviste de specialitate sau în volume de studii.

Titlul: *Stagiu de practică profesională în cadrul Programului „Investește în oameni!” – FSE Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: aprilie-iulie

Coordonator(i): Attila Gidó, Katalin Vitos

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Stefánia Toma

Cercetători exteriori participanți în proiect: colaborare cu Universitatea Babeș-Bolyai: Stagiu de practică profesională în cadrul Programului „Investește în oameni!” – FSE Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013.

Scopul: Proiectul a fost inițiat de către Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca cu scopul de a crește calitatea procesului de formare profesională a studenților și de a asigura astfel calitatea, competența și productivitatea forței de muncă viitoare.

Descrierea metodologică: În cadrul acestui proiect, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale a colaborat cu Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din Cluj-Napoca și Facultatea de Istorie și Filosofie. Între lunile aprilie-iulie 2011 am beneficiat de aportul unui grup de 15+12 studenți ai Facultății de Sociologie și Asistență Socială și ai Facultății de Istorie și Filosofie, UBB Cluj-Napoca. Studenții au beneficiat de asistența a doi cercetători din cadrul Institutului. Formarea profesională s-a axat pe două componente generale: înțelegerea și acumularea cunoștințelor teoretice și dezvoltarea abilităților de practicare a profesiei de sociolog și de istoric. În mod particular, formarea profesională în cadrul ISPMN a avut două mari obiective: familiarizarea cu mediile profesionale în care se poate exercita profesia de sociolog/antropolog, istoric și înțelegerea modului în care funcționează diferitele organizații de profil; aplicarea cunoștințelor teoretice și practice dobândite în cadrul cursurilor la situații reale de cercetare prin implicarea în diferite stagii ale unor cercetări sociale desfășurate în organizații de profil.

Rezultate 2011

Monitorizarea presei cca. 800 de articole.

Cercetarea presei minoritare și a presei locale din județele Timiș, Arad și Caraș-Severin (în total 12 de ziare) pentru completarea și pregătirea spre publicare a *Cronologiei minorității sârbe* (1989-2009).

Lucrări tematice despre minoritățile naționale din România.

Titlul: *Comunitatea de romi din Hirești, comuna Marca, județul Sălaj*

Locul: Hirești, comuna Marca, județul Sălaj

Durata/Perioada: 4-14 august 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu (coordonator László Fosztó)

Tema: Studiu de comunitate

Scopul: Formarea unei imagini de ansamblu asupra comunității de romi din Hirești și identificarea unor aspecte, specifice comunității, menite a fi urmărite în viitoarele cercetări de teren asupra comunității de romi din Hirești.

Descrierea metodologică: A fost efectuat un studiu de teren în colonia Hirești, comuna Marca, colonie în care trăiește o populație majoritar romă. În cercetare au fost utilizate metode de tip calitativ (interviuri, observații) la care s-au adăugat materialele de arhivă adunate pe parcursul cercetării din registrele agricole, registrele de căsătorii și nașteri, matricolele bisericești (de botez, căsătorie, deces) și materialele foto. Raportul de cercetare s-a concentrat pe descrierea contextului local general și a comunității, atitudinea români-romi, relațiile cu autoritățile și instituțiile statului, relațiile din interiorul familiei, cât și asupra materialelor de arhivă.

Rezultate: 1 raport de cercetare, 10 interviuri înregistrate, Note de teren, material vizual (fotografii) efectuate în comunitate, copii ale materialelor din arhivele locale, 1 atelier ISPMN (susținut în data de 13 octombrie 2011).

Titlul: *A nemzeti kisebbségek nyelvi jogai – Kézikönyv [Drepturi lingvistice ale minorităților naționale din România – Ghid practic]*

Locul: ISPMN

Durata/Perioada: 2011-2012

Coordonator(i), Autori: Mohácsék Magdolna – Bogdan Andrea

Cercetători exteriori participanți în proiect: Sipos Zoltán

Tema: drepturile lingvistice ale minorității maghiare din România

Scopul: conștientizarea și promovarea drepturilor lingvistice în rândul maghiarilor din România

Descrierea metodologică: Proiectul are drept scop elaborarea și publicarea unui ghid practic în limba maghiară cu privire la drepturile lingvistice ale minorității maghiare din România. Ghidul își propune să prezinte într-o formă ușor accesibilă și inteligibilă drepturile lingvistice ale minorității maghiare, prin descrierea unor situații concrete și practice, cum ar fi de exemplu modul în care se poate utiliza limba maghiară în relațiile cu diferitele autorități ale administrației publice, cu poliția, în instanță, în învățământ, în instituțiile sanitare etc.

Rezultate: o colecție de materiale de documentare manuscris – un prim draft care va fi finalizat în 2012.

Publicații

Editare cărți ISPMN

Volumele editate în anul 2011 de către Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale urmăresc tematici aflate în conexiune cu domeniile de studiu ale Institutului nostru, respectiv, studierea și cercetarea inter și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România. Aceste volume ilustrează fragmente din istoria socială a minorităților naționale din România, fie la nivelul unor studii de caz, fie la nivelul unor analize sociologice demografice, analize antropologice.

Editori: Stefánia Toma – László Fosztó

Lector: Gabriel Troc

Anul: 2011

Titlul: *Spectrum. Cercetări sociale despre romi*

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

Volumul, după cum și titlul sugerează, vorbește despre necesitatea rafinării analizei sociale pentru a descoperi nuanțele din universul nostru social. Majoritatea studiilor incluse în acest volum sunt bazate pe cercetări despre romii din România, la care se adaugă două studii despre comunități de romi din Ungaria, fapt ce contribuie la deschiderea unor noi posibilități de comparare. Volumul a apărut în seria Editurii ISPMN – Editura Kriterion.

Autor: István Gergő Székely

Lector: Levente Salat

Anul: 2011

Titlul: *Democrație consociaționistă sau împărțirea puterii în societăți multietnice. Cadru teoretic și patru studii de caz*

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

Începând cu anii 1960, democrația consociaționistă a devenit una dintre cele mai dezbătute modele din științele politice comparate, fiind considerată de adepți singura modalitate democratică pentru stabilizarea societăților divizate din punct de vedere etnic, lingvistic, religios sau rasial, dar respinsă de critici, printre altele, din cauza unor neajunsuri legate de teoria democrației, a lipsei rigurozității epistemologice și metodologice sau chiar a unei presupuse contraproductivități în privința dezamorsării tensiunilor din societățile de acest gen.

Volumul de față conține o sinteză a teoriei democrației consociaționiste și patru studii de caz despre sisteme politice stabilizate cu succes prin adoptarea acestui model.

Editori: Tamás Kiss – Grigore Barna

Anul: 2011

Titlul: *Erdélyi magyar fiatalok. Összehasonlító elemzés - Tinerii maghiari din România. Dimensiuni comparative*

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

Volumul pornește de la datele unei anchete sociologice realizate pe un eșantion reprezentativ pentru populația tinerilor maghiari din Transilvania cu vârste între 18–35 de ani. În paralel cu aceasta Autoritatea Națională pentru Tineret a realizat un studiu reprezentativ pe întreaga populație tânără a României. Una dintre noutățile cercetării constă în dorința de se conecta simultan atât la cercetarea românească, cât și la cea maghiară, ele dezvoltându-se în paralel fără legătură cu cealaltă. Am încercat să atenuăm gradul mare de paralelism între cercetările din București (în limba română) și cele din Cluj (în limba maghiară, care se raportează în primul rând la cercetarea tineretului din Ungaria). Acesta este și unul dintre obiectivele principale ale volumului, care a apărut atât în limba maghiară, cât și în limba română.

Editori: István Horváth – Erika Mária Tódor

Lector: Zsuzsanna Dégi

Anul: 2011

Titlul: *Nyelvhasználat, tannyelv és két(több)nyelvű lét [Utilizarea limbii în context bilingv. Limba de predare și existența multilingvă.]*

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

Volumul conține studii lingvistice pe tema multilingvismului și politicii educaționale, asupra relației dintre limbă și identitate. Studiile au fost prezentate la ce-a de-a treia conferință despre bilingvism de la Miercurea Ciuc. Colecția de studii oferă în primul rând cunoștințe interdisciplinare referitoare la organizarea învățământului, la cunoașterea limbii de predare și competențe lingvistice, respectiv la folosirea limbii și la atitudini lingvistice prin prisma cercetărilor și analizelor din ultimii ani. Sperăm ca logica obiectivității, adică discursul științific să se regăsească atât în soluțiile constructive ale practicii pedagogice cât și în procesele decizionale care reglementează spațiile vieții cotidiene bi(multi)linguale.

Editori: Agnieszka Barszczewska – Lehel Peti

Lector: Vilmos Keszeg

Anul: 2011

Titlul: *Integrating Minorities: Traditional Communities and Modernization [Integrarea minorităților: comunități tradiționale și modernizare]*

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

Volumul se focusează pe aspectele diferite (pozitive și negative) ale integrării minorităților în contextul modernizării europene. Scopul volumului este să includă într-un cadru metodologic comun acele comunități tradiționale și comunități etnice, care deloc, sau numai parțial au fost integrate în mișcări naționale moderne și nu au participat activ în procesele formării statelor naționale, care au format harta Europei moderne.

Editori: Lucian Nastasă

Lector: Carol Iancu

Anul: 2011

Titlul: *Antisemitismul universitar în România (1919–1939). Mărturii documentare*

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

Istoria evreilor și a antisemitismului din România interbelică sunt încă subiecte mult cercetate de către specialiștii în domeniu. Volumul cuprinde un număr de 369 documente culese din diferite arhive românești la care se adaugă un studiu introductiv. Autorul se oprește în analiza sa atât asupra antisemitismului universitar cât și asupra fenomenului mai general al antisemitismului și a

raporturilor dintre lumea universitară și puterea politică. Documentele din prezentul volum aduc informații importante și cu privire la situația generală a comunităților evreiești.

Autori: Attila Seres, Gábor Egry

Lector: Árpád E. Varga

Anul: 2011

Titlul: *Magyar levéltári források az 1930. évi romániai népszámlálás nemzetiségi adatsorainak értékeléséhez* [Surse arhivistice maghiare pentru evaluarea datelor etnice ale recensământului din România din 1930]

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

În privința raporturilor etnice dintre cele două mari populații ale Transilvaniei secolului al XX-lea – etnia română și maghiară – punctul de vedere științific român diferă în mod fundamental de cel maghiar. Recensământurile pe populația transilvăneană (recensământul maghiar din anul 1910, cel românesc din 1930 precum și cele făcute de către ambele state în anul 1941) erau produsele unor epoci în care iredentismul românesc sau revizionismul maghiar alcătuiau o parte integrantă a realității politice. Demografii maghiari iau în considerare, ca punct de reper, rezultatele recensământului românesc din anul 1930, dar în același timp contestă imparțialitatea culegerii datelor etnice, și în consecință, realitatea documentării cu privire la naționalitatea și limba maternă a celor recenzați.

Editor: József Benedek

Lector: János Péntek, Ágnes Nagy, István Pete

Anul: 2011

Titlul: *România. Tér, gazdaság, társadalom* [România. Spațiu, economie, societate]

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

Volumul se înscrie în seria monografiilor de țară, al căror principal scop este sistematizarea cunoștințelor legate de un teritoriu și actualizarea informațiilor despre un teritoriu. După 1989 au văzut lumina tiparului doar două monografii despre România, una comprehensivă, în limba germană, cealaltă mult mai restrânsă tematic (economie), în limba română. Noutatea volumului constă în asumarea unei perspective științifice noi, oferită de știința regională, care îmbină analiza spațială cu cea economică și socială. O altă noutate constă în „cheia culturală” care își pune amprenta asupra volumului, realizat în limba maghiară cu autori proveniți, aproape în totalitate, de la Universitatea Babeș–Bolyai, și care au citit tiparele economiei și societății din România într-o variantă puțin obișnuită, de „jos în sus”, adică de la periferie spre centru.

Volum în curs de apariție:

Editori: István Horváth, Márton Tonk

Titlul: *Minority Politics within Europe of Regions* [Politici minoritare în Europa regiunilor]

Coordonare volum: István Horváth, Albert Zsolt Jakab

Descriere:

În perioada 17–20 iunie 2010, a avut loc la Cluj-Napoca, conferința intitulată *Politici minoritare în Europa regiunilor*, organizată de către ECPR Standing Group on Federalism and Regionalism, Universitatea Sapientia și Institutului pentru Studiul Problemelor Minorităților Naționale. Acest volum se bazează pe materialele prezentate în cadrul acestei conferințe.

Fenomenul etno-regionalismului și problematica statutului legal al minorităților naționale și etnice în spațiul european sunt reflectate prin diferite modele, cum ar fi federalismul, autoguvernarea și

autonomia. În ultimul deceniu, aceste modele precum și consecințele lor asupra arhitecturii Europei au fost studiate în detaliu prin aplicarea celor mai variate cadre teoretice și empirice. Drept urmare a lărgirii Uniunii în 2004 și 2007 cu zece țări din Europa Centrală și de Est, și cu previzibila aderare în viitor a altor state din Balcanii de Vest și din estul Europei, asistăm la o veritabilă proliferare a regiunilor multietnice în cadrul sau în vecinătatea apropiată a Uniunii. În majoritatea noilor state membre și a candidaților pentru aderare, trăiesc comunități semnificative de minorități naționale sau etnice, ceea ce îndeamnă la o mai bună cunoaștere a fenomenului, în perspectivă europeană.

Studii de atelier

În anul 2011, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale a continuat să editeze seria *Studii de atelier. Cercetarea minorităților naționale din România*, care pot fi citite și descărcate în format electronic de pe site-ul Institutului:

<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:studii-de-atelier>

Autor: Andreea Lazăr

Titlul: *O cartografiere a concepțiilor „populare” despre apartenența națională în statele membre ale Uniunii Europene*

Editor: István Horváth, Iulia-Elena Hossu

Nr. wp.:38/2011

Descriere:

În iulie 2011, a apărut numărul 38 din seria *Studii de atelier*. Cercetarea minorităților naționale din România/Working Papers in Romanian Minority Studies/Műhelytanulmányok a romániai kisebbségekről a Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, intitulat: *O cartografiere a concepțiilor „populare” despre apartenența națională în statele membre ale Uniunii Europene*. Autoarea numărului 38 este Andreea Lazăr, doctorand în sociologie și traducătoare. Studiul propune o estimare empirică a modelelor „populare” ale cetățeniei și naționalității în țările membre ale Uniunii Europene, pe baza datelor din ancheta European Values Study (ultimul val, 2008). Distanțându-se de studiile care preiau categorii de analiză gata forjate în perimetrul studiilor naționalismului și care testează convergența reprezentărilor populare cu unul sau altul dintre modelele dominante ale naționalității (etnic versus civic), studiul propune o cartografiere a modurilor în care „națiunile” se autodefinesc pe baza evaluării importanței mai multor criterii de apartenență națională sau de delimitare a cetățenilor de necetățeni. Se produce astfel o hartă a reprezentărilor sociale ale identității naționale în Uniunea Europeană și sunt prezentate principalele linii de coeziune și clivaj ale acestei configurații. Textul este publicat în limba română, cu un rezumat în limba engleză și poate fi accesat în format electronic la adresa: <http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:studii-de-atelier>

Autor: Attila Gidó

Titlul: *School Market and the Educational Institutions in Transylvania, Partium and Banat between 1919 and 1948*

Editor: István Horváth, Iulia-Elena Hossu

Nr. wp.:39/2011

Descriere:

În noiembrie 2011, a apărut numărul 39/2011 din seria de *Studii de Atelier* ISPMN cu titlul *School Market and the Educational Institutions in Transylvania, Partium and Banat between 1919 and 1948*. Autorul studiului este Attila Gidó (cercetător ISPMN). Studiul oferă o prezentare

statistică a instituțiilor educaționale particulare, confesionale și de stat din Transilvania, Banat și Partium între anii 1918–1948.

Pentru a lectura textul studiului accesați: <http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:studii-de-atelier>

Autor: István Horváth

Titlul: *Romania and Moldova, Migration mid-19th Century to Present, with Special Focus on Minorities Migration/Migrația din România și Republica Moldova de la mijlocul secolului XIX până în prezent, cu accent pe migrația minorităților*

Editor: István Horváth, Iulia-Elena Hossu

Nr. wp.:40/2011

Descriere:

În decembrie 2011, a apărut numărul 40 din seria de *Studii de Atelier* ISPMN cu titlul *Romania and Moldova, Migration mid-19th Century to Present, with Special Focus on Minorities Migration/Migrația din România și Republica Moldova de la mijlocul secolului XIX până în prezent, cu accent pe migrația minorităților*. Autorul studiului este Horváth István (președinte ISPMN). Obiectivul acestui articol este de a trece în revistă principalele fluxuri migratorii ale epocii moderne ce au pornit de pe teritoriul actual al României și al Republicii Moldova. Prima variantă a articolului a fost elaborată pentru o enciclopedie universală a istoriei migrațiilor internaționale, ca atare, multe dintre formule par redundante pentru cititorul român, ele fiind însă necesare în cazul unui public care cunoaște relativ puțin despre această regiune. Spațiul destinat prezentării unor anumite fluxuri migratorii nu ține cont de volumul de persoane implicate sau de consecințele demografice sau de altă natură ale momentului migrator respectiv (astfel, migrațiile din ultimele decenii sunt nedrept de sumar tratate). Mai degrabă oferim o prezentare sumară a circumstanțelor care duc la geneza unui flux migrator și la prezentarea celor mai relevante estimări ale consecințelor demografice ale episodului migrator respectiv. Reconstituirea se prezintă ca o schiță a principalelor fluxuri migratorii și constituie un punct de pornire pentru o istorie a migrației din această regiune și nu are deloc pretenția unei analize de profunzime.

Autor: Zsuzsa Plainer

Titlul: *WHAT TO GIVE IN RETURN? Suspicion in a Roma shantytown from Romania*

Editor: István Horváth, Iulia-Elena Hossu

Nr. wp.:41/2011

Descriere:

În decembrie 2011, a apărut numărul 41 din seria de *Studii de Atelier* ISPMN cu titlul *WHAT TO GIVE IN RETURN? Suspicion in a Roma shantytown from Romania*. Autoarea studiului este Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN). Dincolo de controversa Mead, în care suspiciunea ce apare în decursul muncii de teren se atribuie lipsei de competență a cercetătorului, lucrarea de față consideră acest fenomen o informație etnografică importantă. Prin repovestirea dificultăților întâmpinate într-o cercetare, despre locuitorii unui ghetou urban de romi din România, autoarea încercă a revela mecanismele care creează suspiciunea între cercetător și informanții săi. Contextualizată de schimbările sociopolitice est-europene, lipsa de încredere din cercetarea de față se explică prin atașarea localnicilor a unei stigme teritoriale. Locul cercetării, „blocul verde”, a devenit un ghetou datorită disponibilizărilor masive și diferențierilor în condițiile de locuire, izolarea față de lumea exterioară fiind reprodusă de neînțelegerea locuitorilor cu instituțiile locale. Fiind „folosiți” de ONG-uri, care cu pretextul de a „ajuta” romii, locuitorii ghetoului privesc cu suspiciune cercetătorul, care este considerat un membru ce aparține lumii instituțiilor.

Cărți de autor, editori

Editori: Sándor Ilyés, Lehel Peti, Ferenc Pozsony

Titlul cărții: *Moldvai csángók 1990-2010 [Ceangăii din Moldova 1990-2010]*

Editura: Asociația Etnografică „Kriza János”, Cluj, 2011

Autorul cărții: Vilmos Keszeg

Editor: Albert Zsolt Jakab

Titlul cărții: *A történetmondás antropológiája. Egyetemi jegyzet. (Néprajzi Egyetemi Jegyzetek, 7.) [Antropologia povestitului.]*

Editura: Asociația Etnografică „Kriza János”, Cluj, 2011

Autorul cărții: Csongor Könczei

Titlul cărții: *A kalotaszegi cigányzenészek társadalmi és kulturális hálózatáról [Rețelele sociale și culturale ale muzicanților romi din zona etnografică Călata]*

Editura: Asociația Etnografică „Kriza János”, Cluj, 2011

Editorul cărții: Enikő Vincze

Autor colectiv: Horațiu-Iuliu Kozák, Loreni Baci, Hajnalka Harbula, György Lukács, Nándor Magyar, Noémi Magyar, Camelia Moraru

Titlul cărții: *Accesul femeilor și bărbaților de etnie romă la muncă decentă*

Editura: Editura Fundației Desire Cluj, 2011

Editor: Albert Zsolt Jakab, Ferenc Pozsony

Titlul cărții: *Páva. Tanulmányok egy orbaiszéki faluról. (A zabolai Csángó Néprajzi Múzeum kiadványai, II.) [Pava. Studii despre un sat din Scaunul Orbai (jud. Covasna)]*

Editura: Asociația Etnografică „Kriza János” - Muzeul Etnografic Ceangăiesc, Cluj-Zăbala, 2011

Articole

a. În reviste

Autor articol: Remus Gabriel Anghel

Titlul articolului: *La migration internationale : panacée ou entrave au développement local ? Étude du changement social récent dans une ville roumaine de forte émigration [Migrația internațională: panaceu sau capcană pentru dezvoltarea locală? Studiul schimbării sociale recente într-un oraș românesc cu rată mare de emigrare]*

Denumirea revistei: *RECEO, Revue d'Etudes Comparatives Est-Ouest*, Vol.41, Nr.4

Data apariției: 01.01.2011

Nr. pag: 73-96

Autor articol: Attila Gidó, **coautor:** János Pál

Titlul articolului: *Kiapadó búvópatak. Szombatosok az unitárius egyházban 1944 után [Sabatarieni în Biserica Unitariană după 1944]*

Denumirea revistei: *Keresztény Magvető*, 4/2010

Data apariției: ianuarie 2011

Nr. pag: 386-395

Autor articol: Attila Gidó

Titlul articolului: *A holokaust mérlege. 1946-os helyzetkép az észak-erdélyi zsidóságról.*
[Bilanțul Holocaustului. O anchetă asupra evreilor din Transilvania de Nord în 1946]

Denumirea revistei: *Regio*, 3/2010

Data apariției: februarie 2011

Nr. pag: 116-148.

Autor articol: Csongor Könczei

Titlul articolului: *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón*
[Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei]

Denumirea revistei: *Folkmagazin*, 2011/1

Data apariției: ianuarie 2011

Nr. pag: 35

Autor articol: Csongor Könczei

Titlul articolului: *Húsz éves a Kriza János Néprajzi Társaság* [Societatea Etnografică „Kriza János“ la douăzeci de ani]

Denumirea revistei: *Korunk*, 2011/3

Data apariției: martie 2011

Nr. pag: 3-16

În format electronic: http://korunk.org/letoltlapok/Z_WKorunk2011marcius.pdf

Autor articol: Csongor Könczei

Titlul articolului: *De vajon ez mind Mezőség? Mezőség. Történelem, örökség, társadalom*
[Despre volumul Keszeg Vilmos – Szabó Zsolt (ed.): Câmpia Transilvaniei. Studii]

Denumirea revistei: *Erdélyi Múzeum*, 2011/2

Data apariției: octombrie 2011

Nr. pag: 192-197

În format electronic:

http://www.emer.ro/upload/files/File/folyoiratok/ErdelyiMuzeum/2011_2EMEFuzetekTart-Hu.pdf

Autor articol: Lehel Peti

Titlul articolului: *Az álmok szerepe a halál kulturális kezelésében a moldvai csángó falvakban*
[Rolul viselor în abordarea culturală a morții în satele de ceangăi din Moldova]

Denumirea revistei: *Erdélyi Múzeum*, LXXIII./1.

Data apariției: 2011

Nr. pag: 42-62

Autor articol: István Gergő Székely

Titlul articolului: *Az Erdélyi Magyar Néppárt és az erdélyi magyar pártrendszer jövője. Hozzászólás Toró T. Tibor és Toró Tibor vitaindítójához* [Partidul Popular Maghiar din Transilvania și viitorul sistemului maghiar de partide din România. Reacție la dezbaterea inițiată de către Toró T. Tibor și Toró Tibor]

Denumirea revistei: *Magyar Kisebbség*, 2010/3-4

Data apariției: 2011

Autor articol: István Gergő Székely

Titlul articolului: *Polgármesterválasztás egy fordulóban* [Alegeri pentru primar într-un singur tur]

Denumirea revistei: *Erdélyi Napló*, vol. XXI, no. 23
Data apariției: 6 iunie 2011

Autor articol: Zsuzsa Plainer

Titlul articolului: *"Irregularly but full of hope" - high culture and minority nation-building in the Hungarian theatre from Oradea during the 80ies* [Fără reguli dar plin de speranță - cultură înaltă și construirea națiunii minoritare în Secția maghiară a Teatrului din Oradea în anii 1980]

Denumirea revistei: *New Europe College Yearbook 2008-2009*
Data apariției: aprilie 2011

Autor articol: László Fosztó

Titlul articolului: *Hol a helye az romáknak az erdélyi egyházakban? Vallási intézmények és társadalmi integráció* [Locul romilor în bisericile din Transilvania. Instituții religioase și integrare socială]

Denumirea revistei: *Pro Minoritate*, 2011/3.
Data apariției: 30 septembrie 2011
Nr. pag: 113-122

Autor articol: Stefánia Toma

Titlul articolului: *A túlcsordult teli pohár és az etnikai konfliktusok esete Romániában* [Paharul plin și conflictele etnice din România]

Denumirea revistei: *Pro Minoritate*, 2011/3.
Data apariției: 30 septembrie 2011
Nr. pag: 123-143

Autor articol: Horațiu-Iuliu Kozák

Titlul articolului: *Szemponatok a Romániai romák foglalkoztatottságának kutatásához* [Observații la analiza structurii ocupaționale a romilor din România]

Denumirea revistei: *Pro Minoritate*, 2011/3.
Data apariției: 30 septembrie 2011
Nr. pag: 105-112

Mai multe detalii la:

http://galamus.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=102012:a-romak-integraciojarol-es-a-nyugat-balkanrol-szol-a-pro-minoritate-legujabb-szama&catid=76:hazai-vonatkozasu-hirek&Itemid=113

Autor articol: Attila Gidó

Titlul articolului: *The Situation of the North Transylvanian Holocaust Survivors Reflected in the 1946 Survey of the World Jewish Congress* [Ancheta Congresului Mondial Evreiesc din 1946. O nouă sursă documentară privind situația evreilor din Transilvania de Nord după Holocaust]

Denumirea revistei: *Transylvanian Review*, 1/2011
Data apariției: septembrie 2011
Nr. pag: 85–94.

Autor articol: István Gergő Székely

Titlul articolului: *A Fidesz koncepciója az új magyar választási rendszerről* [Conceptia Fidesz despre noul sistem electoral din Ungaria]

Denumirea revistei: *Erdélyi Napló*, Nr. 26 octombrie 2011

Data apariției: toamna 2011
Nr. pag: 89-109

Autor articol: Lehel Peti

Titlul articolului: *Câteva elemente ale schimbării perspectivei religioase: secularizarea, transnaționalismul și adoptarea sectelor în satele de ceangăi din Moldova*

Denumirea revistei: *Transilvania*, XL (CXVI) 2011

Data apariției: toamna 2011

Nr. pag: 35-50

b. În carte colectivă

Autor studiu: Lehel Peti

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Csángó értelmiségiek támogatáspolitikáról, kutatásokról, a moldvai csángók jelenlegi helyzetéről [Intelectuali ceangăi despre politicile de finanțare, cercetări și despre situația de astăzi. Interviu]*

Editori: Ferenc Pozsony

Titlul cărții: *Moldvai csángók 1990-2010* [Ceangăii din Moldova 1990-2010]

Editura: Asociația Etnografică „Krizsa János”, Cluj

Nr. pag: 77-108

Autor studiu: Lehel Peti

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Stratégiák és lehetőségek a csángók magyar nyelvű oktatásában [Strategii și posibilități privind învățământul în limba maghiară la ceangăi. Interviu realizat cu Hegyeli Attila]*

Titlul cărții: *Moldvai csángók 1990-2010* [Ceangăii din Moldova 1990-2010]

Editori: Sándor Ilyés, Lehel Peti, Ferenc Pozsony

Editura: Asociația Etnografică „Krizsa János”, Cluj

Nr. pag: 115-120.

Autor studiu: Lehel Peti

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Prezentarea unor diferențe culturale existente în conviețuirea dintre romi și maghiari într-o așezare de pe Valea Târnavei Mici*

Editori: Stefánia Toma, László Fosztó

Titlul cărții: *Spectrum. Cercetări sociale despre romi*

Editura: Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale-Kriterion, 2011

Nr. pag: 343-366.

Autor studiu: Stefánia Toma

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Cercurile incluziunii. Aspecte ale educației copiilor romi în România*

Editori: Stefánia Toma, László Fosztó

Titlul cărții: *Spectrum. Cercetări sociale despre romi*

Editura: Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale-Kriterion, 2011

Nr. pag: 127-158.

Autor studiu: Remus Gabriel Anghel

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Die rumänische Migration. Von staatlicher Kontrolle zur Transnationalisierung* [Migrația românească. De la control etatist la transnaționalizare]

Editori: Iulia Dondorici, Nadina Lipp

Titlul cărții: *Rumänien Heute*

Editura: Passagen Verlag, Viena 2011

Autor studiu: Remus Gabriel Anghel

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *From irregular migrants to fellow Europeans: Changes in the Romanian migratory flows* [Din migranți iregulari în europeni: schimbări în fluxurile migrației românești]

Editori: Giuseppe Sciortino, Michael Bommes

Titlul cărții: *Foggy Social Structures: Irregular Migration, European Labour Markets and the Welfare State*

Editura: Amsterdam University Press, 2011

Nr. pag: 23-43

Autor studiu: Attila Gidó

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Stratificarea socială a evreilor din Clujul interbelic*

Editori: Anca Ciuciu, Camelia Crăciun

Titlul cărții: *Istorie și memorie evreiască. Volum omagial dedicat doamnei dr. Lya Benjamin*

Editura: Editura Hasefer, București, 2011

Nr. pag: 86–107

Autor studiu: Attila Gidó

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Ancheta Congresului Mondial Evreiesc din 1946. O nouă sursă documentară privind situația evreilor din Transilvania de Nord după Holocaust*

Editori: Antonio Faur, Ladislau Gyémánt

Titlul cărții: *Situația evreilor din Europa Centrală la sfârșitul celui de-al doilea Război Mondial (1944–1945)*

Editura: Editura Universității din Oradea, 2011

Nr. pag: 264–292.

Autor studiu: Zsuzsa Plainer

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Din piesă de teatru - discurs. Cum se făcea politică în mod simbolic în anii 1980, într-o societate locală maghiară din România*

Editori: Attila Gidó, István Horváth, Judit Pál

Titlul cărții: *140 de anu de legislație minoritară în Europa Centrală și de Est*

Editura: Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale-Kriterion, 2011

Nr. pag: 231-247

Autor studiu: István Gergő Székely

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Soluții electorale speciale pentru minorități – legislația românească în perspectivă comparată*

Titlul cărții: *140 de ani de legislație minoritară în Europa Centrală și de Est*

Editori: Attila Gidó, István Horváth, Judit Pál

Editura: Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale-Kriterion, 2011

Nr. pag: 333-394

Autor studiu: Horațiu-Iuliu Kozák

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Practici de consum la tinerii maghiari din România /Az erdélyi magyar fiatalok fogyasztási szokásai*

Titlul cărții: *Tinerii maghiari din România. Dimensiuni comparative/ Erdélyi magyar fiatalok. Összehasonlító elemzés*

Editori: Tamás Kiss, Grigore Barna, Horațiu-Iuliu Kozák

Editura: Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale-Kriterion, 2011

Nr. pag: 205-226, respectiv 193-212

Autor studiu: Lehel Peti

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *“Wearied respondents”. The Structure of Saving the Csángós and its Effects on their Identity Building Strategies [„Interlocutori osteniți”. Structura strategiilor de salvare a ceangăilor și efectele asupra construcției identitare]*

Editori: Barszczewska Agnieszka, Lehel Peti

Titlul cărții: *Integrating Minorities: Traditional Communities and Modernization - Integrarea minorităților: comunități tradiționale și modernizare*

Editura: Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale-Kriterion, 2011

Nr. pag: 243-267.

Autor studiu: Ilka Veress

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Valorile tinerilor din România /A români ai tinerilor értékjéről*

Titlul cărții: *Tinerii maghiari din România. Dimensiuni comparative / Erdélyi magyar fiatalok. Összehasonlító elemzés*

Editori: Tamás Kiss, Grigore Barna, Horațiu-Iuliu Kozák

Editura: Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale-Kriterion, 2011

Nr. pag: 193-204, respectiv 181-192

Autor studiu: Remus Gabriel Anghel

Anul apariției: 2011

Titlul studiului: *Entwicklung oder Soziale Veränderung? Wirkungen der Migration in einer rumänischen Stadt [Dezvoltare sau schimbare socială? Efecte ale migrației într-un oraș din România]*

Editori: Brunnbauer, Ulf, Novinscak, Karolina, Voß Christian

Titlul cărții: *Gesellschaften in Bewegung. Emigration aus und Immigration nach Südosteuropa in Vergangenheit und Gegenwart (Societăți în Mișcare. Emigrare din și Imigrare în Europa de Sud-Est în trecut și prezent)*

Editura: Kubon und Sagner, München 2011

Nr. pag: 231-249

c. Publicații în format electronic

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN ianuarie*

Adresă de acces (link): http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_newsletter_ianuarie_2011.pdf

Data apariției: ianuarie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România ianuarie*

Adresă de acces (link):

http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania_ianuarie_2011.pdf

Data apariției: ianuarie

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN februarie*

Adresă de acces (link): http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_newsletter_februarie.pdf

Data apariției: februarie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România februarie*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20România,%20februarie%202011.pdf>

Data apariției: februarie

Autor: Paula Scalcău, istoric, profesor la Școala „Petre Sergescu” din Turnu Severin, lector doctor la Universitatea Craiova – Centrul universitar Turnu Severin

Titlul: *Cronologia minorităților naționale 1989 – 2009 - Cronologia minorității elene*

Adresă de acces (link): <http://www.ispmn.gov.ro/page/cronologia-minoritii-elene>

Data apariției: februarie

Autor: Mihail Stepan-Cazazian, jurnalist, redactor-șef al revistelor *Ararat* și *Nor Ghiank*, periodice ale Uniunii Armenilor din România

Titlul: *Cronologia minorităților naționale 1989 – 2009 - Cronologia minorității armene*

Adresă de acces (link): <http://www.ispmn.gov.ro/page/cronologia-minoritii-armene-1989---2009>

Data apariției: februarie

Editor: Fundația Desire

Autor: Horațiu-Iuliu Kozák

Titlul: *Studiu asupra pieței forței de muncă*

Adresă de acces (link):

http://femrom.ro/infopub/2011/raport_final_piata_forței_munca_kozak_2011.pdf

Data apariției: februarie

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN martie*

Adresă de acces (link): http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_newsletter_martie.pdf

Data apariției: martie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România martie*

Adresă de acces (link):

http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania_martie%202011.pdf

Data apariției: martie

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN aprilie*

Adresă de acces (link): http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_newsletter_aprilie-2011.pdf

Data apariției: aprilie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România aprilie*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania,%20aprilie%202011.pdf>

Data apariției: aprilie

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN mai*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/NL%20ISPMN%20mai%20-%202011.pdf>

Data apariției: mai

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România mai*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania,%20mai%202011.pdf>

Data apariției: mai

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN iunie*

Adresă de acces (link):

http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_newsletter_iunie_2011.pdf

Data apariției: iunie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România iunie*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania,%20iunie%202011.pdf>

Data apariției: iunie

Autor: Vasile Ciobanu, conferențiar universitar, Facultatea de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu

Titlul: *Cronologia minorităților naționale 1989 – 2009 - Cronologia minorității germane*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritilor-naionale-din-romnia-19892009>

Data apariției: iunie

Editor: Fundația Desire

Autor: Horațiu-Iuliu Kozák (împreună cu Vincze Enikő)

Titlul: *Posibilitățile și limitele proiectelor care oferă cursuri de calificare. Raport asupra focus grupurilor realizate în anul trei de proiect cu recomandări*

Adresă de acces (link):

<http://femrom.ro/infopub/2011/2.2.47.raport%20focus%20grup%202011.pdf>

Data apariției: iunie

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN iulie-august*

Adresă de acces (link):

http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_newsletter_iulie_august_2011.pdf

Data apariției: iulie-august

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România iulie-august*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20România%20iulie-august%202011.pdf>

Data apariției: iulie-august

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN septembrie*

Adresă de acces (link):

http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_newsletter_septembrie.pdf

Data apariției: septembrie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România septembrie*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania,%20septembrie%202011.pdf>

Data apariției: septembrie

Autor: Miodrag Milin profesor universitar, Facultatea de Jurnalistică, Comunicare și Limbi Moderne, Universitatea „Tibiscus”

Titlul: *Cronologia minorităților naționale 1989 – 2009 - Cronologia minorității sârbe*

Adresă de acces (link):

<http://ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritii-srbe-1989-2009>

Data apariției: septembrie

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN octombrie*

Adresă de acces (link):

http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_NL_octombrie_2011.pdf

Data apariției: octombrie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România octombrie*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania,%20octombrie%202011.pdf>

Data apariției: octombrie

Editor: Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice

Autor: Stefănia Toma

Coautori: Zsombor Csata, Dénes Kiss, Gyöngyi Pásztor, László Péter

Titlul: *Potențialul antreprenorial - oportunități și dificultăți*

Adresă de acces (link):

<http://www.spirit-antreprenorial.ro/docs/kutatasjelentes1.pdf>

Data apariției: octombrie

Editor: Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice

Autor: Stefănia Toma

Coautori: Zsombor Csata, Dénes Kiss, Gyöngyi Pásztor, László Péter

Titlul: *Potențialis vállalkozók - lehetőségek és nehézségek [Potențialul antreprenorial - oportunități și dificultăți]*

Adresă de acces (link):

<http://www.vallalkozz.ro/docs/kutatasjelentes1.pdf>

Data apariției: octombrie

Editor: Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice

Autor: Stefănia Toma

Coautori: Zsombor Csata, Dénes Kiss, Gyöngyi Pásztor, László Péter

Titlul: *Model integrat de dezvoltare antreprenorială în centrele urbane din trei regiuni - Antreprenori - Așteptări, oportunități și dificultăți*

Adresă de acces (link):

<http://www.spirit-antreprenorial.ro/docs/kutatasjelentes1.pdf>

Data apariției: octombrie

Editor: Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice

Autor: Stefănia Toma

Coautori: Zsombor Csata, Dénes Kiss, Gyöngyi Pásztor, László Péter

Titlul: *Vállalkozók - elvárások, lehetőségek és nehézségek [Antreprenori - Așteptări, oportunități și dificultăți]*

Adresă de acces (link):

<http://www.spirit-antreprenorial.ro/docs/kutatasjelentes1.pdf>

Data apariției: octombrie

Editor: Transindex

Autor: István Gergő Székely

Titlul: *KI TUDJA, MER-E? [Joc de cuvinte intraductibil, anchetă a portalului Transindex despre dreptul de vot acordat maghiarilor din țările învecinate cu Ungaria și despre înființarea Partidului Popular Maghiar din Transilvania]*

Adresă de acces (link):

<http://itthon.transindex.ro/?cikk=15691>

<http://itthon.transindex.ro/?cikk=15704>

Data apariției: 24, 28 octombrie

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN noiembrie*

Adresă de acces (link):

http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_NL_noiembrie_2011.pdf

Data apariției: noiembrie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România noiembrie*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania.%20noiembrie%202011.pdf>

Data apariției: noiembrie

Editor: Transindex

Autor: Attila Gidó

Titlul: *Újrakezdés. Holokauszt-túlélők Észak-Erdélyben I-II. [Un nou început. Supraviețuitorii Holocaustului din Transilvania de Nord. I-II]*

Adresă de acces (link): <http://itthon.transindex.ro/?cikk=15992>

Data apariției: 3 decembrie, 10 decembrie

Autor: Mictat Ahmet Gârlan, doctor în psihologie, cercetător științific principal, Institutul de Cercetare a Calității Vie

Titlul: *Cronologia minorităților naționale 1989 – 2009 - Cronologia minorității turce*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritii-turce-19892009>

Data apariției: decembrie

Editor: Iulia-Elena Hossu, cercetător ISPMN

Titlul: *Newsletter ISPMN decembrie*

Adresă de acces (link):

http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_NL_decembrie_2011.pdf

Data apariției: decembrie

Editor: Ágnes Kiss, cercetător ISPMN

Titlul: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România decembrie*

Adresă de acces (link):

<http://www.ispmn.gov.ro/uploads/Noutati%20in%20cercetarea%20minoritatilor%20nationale%20din%20Romania.%20decembrie%202011.pdf>

Data apariției: decembrie

Evenimente organizate de către ISPMN

Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, lansări de carte etc.

ISPMN a organizat în anul 2011 un număr de optsprezece conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, lansări de carte etc., după cum urmează:

Titlul: *Művészeti szakoktatás avagy műkedvelő hagyományörzés? Helyzetkép a romániai magyar iskolai néptáncoktatásról* [Formare profesională artistică sau păstrarea tradițiilor? Date privind predarea dansului popular în școlile maghiare din România]

Coorganizatori: Asociația de Dans Popular a Maghiarilor din România

Locul: Sediul Ansamblului Artistic Mureșul din Târgu Mureș

Data: 14 ianuarie 2011

Responsabil: Csongor Könczei

Număr participanți: 30 persoane

Descriere:

Vineri, 14 ianuarie 2011, Asociația de Dans Popular a Maghiarilor din România în colaborare cu ISPMN a organizat, la sediul Ansamblului Artistic Mureșul din Târgu-Mureș, o **întâlnire** cu titlul: *Művészeti szakoktatás avagy műkedvelő hagyományörzés? Helyzetkép a romániai magyar iskolai néptáncoktatásról* [Formare profesională artistică sau păstrarea tradițiilor? Date privind predarea dansului popular în școlile maghiare din România]. În cadrul acestei întâlniri, în fața Adunării anuale a asociației, a fost prezentat studiul de atelier ISPMN nr. 32, al cărui autor este dr. Csongor Könczei (cercetător ISPMN): *Művészeti szakoktatás avagy műkedvelő hagyományörzés? Helyzetkép a romániai magyar iskolai néptáncoktatásról* [Formare profesională artistică sau păstrarea tradițiilor? Date privind predarea dansului popular în școlile maghiare din România].

Titlul: *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón* [Coreografia și etnocooreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei]

Coorganizatori: Ansamblul profesionist de dans Trei Scaune – Háromszék și Asociația Dansatorilor Maghiari din România

Locul: Sfântu Gheorghe

Data: 2 februarie 2011

Responsabil: Csongor Könczei

Număr participanți: 40 de persoane

Descriere:

Miercuri, 2 februarie 2011, a avut loc la Sfântu Gheorghe, la invitația Ansamblului profesionist de dans Trei Scaune – Háromszék și Asociația dansatorilor maghiari din România, **lansarea volumului** lui KÖNCZEI Csongor (ed.): *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón (Coreografia și etnocooreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei)*, **apărut la Editura ISPMN**. La lansare au participat pe lângă coordonatorul volumului, Csongor Könczei (cercetător ISPMN), și doi dintre autorii textelor din volum: Péter Uray și Gyula Deák. Csongor Könczei a fost invitat, pentru a discuta despre această lansare, la Radio Regio din Sfântu Gheorghe și la TVR Cluj, în emisiunea *Transilvania policromă*.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

http://www.sepsiszentgyorgy.ro/index.php?option=com_events&task=view_detail&agid=4290&year=2011&month=2&day=2&Itemid=148

http://www.3szek.ro/load/cikk/36252/mi_hol_mikor

<http://www.hamlet.ro/hirek.php?hir=1723>

Titlul: *Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei prin prisma etnocoreologiei române*

Locul: ISPMN, Cluj-Napoca

Data: 28 martie 2011

Responsabil: Csongor Könczei

Număr participanți: 16 persoane

Descriere:

Luni, 28 martie 2011, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale a găzduit lansarea cărții cu titlul: *Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei*, traducerea în limba română a volumului *Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón*. Volumul a fost prezentat de către editorul Csongor Könczei (**cercetător ISPMN**). Lansarea fost urmată de o **discuție** pe tema: *Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei prin prisma etnocoreologiei române*, cu invitații: **Anca Giurchescu** (etnocoreolog, București – Copenhaga), **Corina Iosif** (etnolog la Institutul „Arhiva de Folclor” al Academiei Române, filiala Cluj), **Csilla Könczei** (antropolog, lector universitar la Catedra de etnografie și antropologie maghiară din cadrul UBB Cluj).

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://multikult.transindex.ro/?hir=4026&nyomtat=1>

Titlul: *„Viii și morții”. Construirea unei identități etnice și culturale la vlahii din valea Timocului stabiliți în Danemarca*

Locul: ISPMN

Data: 29 martie 2011

Responsabil: Csongor Könczei

Număr participanți: 18 persoane

Descriere:

Marti, 29 martie 2011, la sediul Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale a fost organizată **prezentarea științifică:** *„Viii și morții”. Construirea unei identități etnice și culturale la vlahii din valea Timocului stabiliți în Danemarca* susținută de către doamna **Anca Giurchescu** (etnocoreolog, București –Copenhaga), cel mai renumit etnocoreolog român (pentru mai multe detalii cu privire la biografia Ancăi Giurchescu vezi:

<http://www.roehampton.ac.uk/about/honorarydegrees/2009/anca-giurchescu.html>).

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://multikult.transindex.ro/?hir=4026&nyomtat=1>

Titlul: *Prezentarea volumului: Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón [Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei prin prisma etnocoreologiei române]*

Coorganizator: Institutul de Muzicologie a Academiei Maghiare de Științe a Ungariei

Locul: Sala Bartók a Institutului de Muzicologie a Academiei Maghiare de Științe a Ungariei, Budapesta

Data: 14 aprilie 2011

Responsabil: Csongor Könczei

Număr participanți: 50 persoane

Descriere:

Joi, 14 aprilie 2011, în sala Bartók a Institutului de Muzicologie a Academiei Maghiare de Științe a Ungariei (Budapesta, str. Táncsics Mihály nr. 7.) a fost prezentat de către Dr. Diószegi László, președintele Fundației Teleki, volumul *Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón (Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei prin prisma etnocoreologiei române)* editat de Csongor Könczei. Evenimentul a fost organizat de către

Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale în colaborare cu Institutul de Muzicologie a Academiei Maghiare de Științe a Ungariei.

Titlul: Prelegere publică intitulată: *Noul ghetou românesc*

Locul: ISPMN

Data: 21 aprilie 2011

Responsabil: László Fosztó

Număr participanți: 40 persoane

Descriere:

Joi, 21 aprilie 2011, a avut loc la sediul ISPMN o **prelegere publică** intitulată: ***Noul ghetou românesc***, prelegere susținută de către Cătălin Berescu (arhitect, Asociația FRONTAL, București). Prezentarea a descris situația locuirii în sărăcie extremă în România și a pus în paralel politici recente din spațiul european legate de așezările de romi, cu ceea ce putem numi nașterea noului ghetou românesc. Prelegerea a fost urmată de o **masă rotundă** pe tema *Există locuire socială fără excluziune?* Cu participarea unor specialiști din domeniul arhitecturii, urbanisticii, științelor sociale și a sferei civile: Enikő Vincze (Universitatea Babeș-Bolyai), Pavel Doghi (Asociația Amare Phrala), Șerban Țigănaș (Ordinul Arhitecților din România), Eugen Pănescu (Planwerk S.R.L.), Norbert Petrovici (Universitatea Babeș-Bolyai). Moderatorul discuțiilor a fost László Fosztó (cercetător ISPMN). Pentru mai multe detalii consultă: <http://itthon.transindex.ro/?cikk=14244>

Titlul: Prezentarea volumului: *Az erdélyi magyar táncművészet és táncudomány az ezredfordulón* [Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei prin prisma etnocoreologiei române]

Coorganizator: Fundația Tranzit și Asociația Bogács – Zurboló Egyesület

Locul: Cluj-Napoca, Casa Tranzit Ház

Data: 29 aprilie 2011

Responsabil: Csongor Könczei

Număr participanți: 10 persoane

Descriere:

Vineri, 29 aprilie 2011, cu prilejul Zilei Internațională a Dansului a fost prezentat de către Csongor Könczei (editor, cercetător ISPMN), volumul *Az erdélyi magyar táncművészet és táncudomány az ezredfordulón (Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei prin prisma etnocoreologiei române)*.

Mai multe detalii despre eveniment la:

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article%2CPArticleScreen.vm/id/57359>

Titlul: *Modele educaționale pentru romi. Studii de caz: Ungaria și România*

Coorganizator: Universitatea din Pécs, Ungaria, Catedra de Romologie și Sociologia Educației

Locul: Cluj-Napoca

Data: 13 mai 2011

Responsabil: Zsuzsa Plainer

Număr participanți: 10 persoane

Titlul prezentării: *Educația copiilor romi din Nușfalău* Stefănia Toma

Despre programul de incluziune școlară „A doua șansă” Zsuzsa Plainer

Agenți și perspective asupra predării limbii romani în România Melinda Kardos

Descriere:

Vineri, 13 mai 2011, la sediul ISPMN a avut loc atelierul științific ***Modele educaționale pentru romi. Studii de caz: Ungaria și România***. Politicile educaționale referitoare la minoritatea romă reprezintă un subiect relevant, totuși rareori cercetat din perspectivă academică, majoritatea

publicațiilor din acest domeniu fiind rapoarte naționale și internaționale lipsite de o abordare mai amplă, socio-culturală a relației dintre minoritatea romă și educație. Atelierul a avut ca scop întrunirea membrilor ISPMN, respectiv a institutului din Ungaria, dezbateră modelelor de educație a romilor existente în cele două țări, precum și găsirea modalităților de colaborare în viitor între cele două instituții. În cadrul atelierului au susținut prezentări: Stefănia Toma cu titlul *Educația copiilor romi din Nușfalău*, studiu de caz; Zsuzsa Plainer cu titlul *Despre programul de incluziune școlară „A doua șansă”*; și Melinda Kardos cu titlul *Agenți și perspective asupra predării limbii romani în România*.

Titlul: *Prezentare de carte: Kulturális identitás, ritus és reprezentáció a Brassó megyei Háromfaluban. A borica* [Borița din trei sate. Societate, rit și reprezentare] autor **Könczei Csilla**

Co-organizator: Asociația Etnografică Kriza János

Locul: Cluj-Napoca

Data: 3 iunie 2011

Responsabil: Albert Zsolt Jakab și Csongor Könczei

Număr participanți: 50 persoane

Descriere:

Vineri, 3 iunie 2011, cercetătorii ISPMN Albert Zsolt Jakab și Csongor Könczei au prezentat cartea cu titlul *Kulturális identitás, ritus és reprezentáció a Brassó megyei Háromfaluban. A borica* [Borița din trei sate. Societate, rit și reprezentare], autor Könczei Csilla, eveniment derulat în cadrul *Zilelor Cărții la Cluj*. Dr. Könczei Csilla este antropolog, lector universitar la Catedra de Etnografie și Antropologie Maghiară din cadrul UBB Cluj. Lansarea volumului a avut loc la sediul Asociației Etnografice Kriza János, din Cluj-Napoca. Actorii performanței „borița” sunt investigați în primul rând prin prisma categoriilor culturale atribuite lor, iar în al doilea rând, ei sunt prezentați ca membri ai unor grupuri sociale în calitatea lor de persoane concrete. Această duplicitate teoretică stă la baza lucrării, prima perspectivă utilizând analiza reprezentărilor discursive elaborate de către diferiții actori sociali, iar cea de-a doua interpretând contextul regional, istoric și social al celor trei sate (satele fiind Tărlungeni, Purcăreni, Zizin din județul Brașov), din care persoanele care constituie grupurile de acțiune performând „borița” sunt. Moderatorul discuțiilor ce au urmat prezentării a fost Lehel Peti (**cercetător ISPMN**).

Rezumatul volumului în limbile română și engleză îl puteți accesa la:

http://www.kjnt.ro/Kiadvanyok/Letoltsek/3463625d64_2009%20Borica.pdf

Mai multe detalii despre eveniment:

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article%20CPArticleScreen.vm/id/58926>

Titlul: *International Romani Art Festival (www.iraf.ro) – masă rotundă Sensul spațiului – conținutul social*

Organizator(i): Asociația Culturală Turn în parteneriat cu ISPMN

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 17 iunie 2011

Responsabili: Stefănia Toma, Horațiu-Iuliu Kozák, László Fosztó

Descriere:

Vineri, 17 iunie 2011, ISPMN a organizat în cadrul festivalului IRAF – *International Romani Art Festival (www.iraf.ro) – masa rotundă* cu titlul *Sensul spațiului – conținutul social*. La discuția moderată de László Fosztó (**cercetător ISPMN**) au participat arh. Mariana Celac, lect. univ. Cristina Raț și lect. univ. Norbert Petrovici. Dezbateră a pornit de la ideea conform căreia, utilizarea spațiului în orașe, dar și în zonele rurale, poartă semnificații multiple. Acestea implică mai mult decât organizarea și însumarea în spațiul fizic a unor amplasamente. Se poate observa o

anume structurare urbană, o delimitare a funcțiilor – spre exemplu, zone industriale, comerciale sau de recreație – dar și o structurare a socialului în care spațiul recreează diferențele sociale și etnice, prin reprezentări simbolice sau forme de utilizare. Întrebarea lansată invitațiilor poate fi considerată și un paradox: în ce măsură omul este formatorul spațiului, dacă aspirațiile sale pot fi regăsite în organizarea spațială sau dimpotrivă, spațiul în continuă formare-dezvoltare afectează nu doar imaginea orașului dar și relațiile sociale? Suntem noi martorii unor procese de omogenizare sau de defragmentare a spațiului urban-social? Este oare una dintre aceste tendințe mai puternică? Care sunt actorii decizionali care pot fi considerați drept catalizatori ai conviețuirii spațiu-om? Care sunt implicațiile unei anumite organizări spațiale asupra accesului și utilizării lui? Participanții au răspuns la aceste întrebări abordând mai ales problema locuirii marginale și a sărăciei.

Titlul: *International Romani Art Festival (www.iraf.ro) – lansarea volumului Spectrum: cercetări sociale despre romi*

Organizator(i): Asociația Culturală Turn în parteneriat cu ISPMN

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 17 iunie 2011

Responsabili: Stefănia Toma, Horațiu-Iuliu Kozák, László Fosztó

Descriere:

Vineri, 17 iunie 2011, a avut loc la L'Atelier Cafe, în cadrul International Romani Art Festival (IRAF – www.iraf.ro), lansarea volumului *Spectrum: cercetări sociale despre romi*, editori Stefănia Toma și László Fosztó (**cercetători ISPMN**). Volumul a fost prezentat de către prof. Ferenc Pozsony (Catedra de Etnografie și Antropologie Maghiară, Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai). Volumul, după cum și titlul sugerează, vorbește despre necesitatea rafinării analizei sociale pentru a descoperi nuanțele din universul nostru social. Majoritatea studiilor incluse în acest volum sunt bazate pe cercetări despre romii din România, la care se adaugă două studii despre comunități de romi din Ungaria, fapt ce contribuie la deschiderea unor noi posibilități de comparare. Volumul a apărut în seria Editurii ISPMN – Editura Kriterion. Mai multe detalii despre acesta și modalitățile de achiziționare ale volumului, puteți afla accesând:

<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti>

Titlul: *Școala de vară intitulată: Transnationalization and Citizenship: Migration in an Age of Social and Political Transformation [Cetățenie și transnaționalizare: migrația într-o eră a transformărilor sociale și politice]*

Organizator(i): Universitatea din Bielefeld, Facultatea de Sociologie și Facultatea de Științe Politice (Universitatea Babeș-Bolyai), Augustana College din S.U.A. și Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN).

Locul (țara, orașul): Bielefeld, Germania

Perioada/Data: 18-22 iulie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Descriere:

În perioada **18 - 22 iulie 2011**, s-a desfășurat la Universitatea din Bielefeld, Germania, **școala de vară** intitulată: *Transnationalization and Citizenship: Migration in an Age of Social and Political Transformation* [Cetățenie și transnaționalizare: migrația într-o eră a transformărilor sociale și politice]. Organizatorii evenimentului au fost: Universitatea din Bielefeld, Facultatea de Sociologie și Facultatea de Științe Politice (Universitatea Babeș-Bolyai), Augustana College din S.U.A. și Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN). Temele asupra cărora discuțiile s-au focusat au fost: cetățenia, politicile și transnaționalismul, dubla cetățenie în Europa de Centru și de Est, efectele migrației în România și Moldova, metodologia studiilor pe transnaționalism, migrația. Din partea ISPMN au participat: Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**), Irina Culic și Claudia Câmpeanu (**cercetători postdoctoranzi ISPMN**).

Titlul: *A VII-a ediție a Congresului de Hungarologie*

Organizator(i): Societatea Internațională de Hungarologie – Universitatea Babeș–Bolyai – Societatea Muzeului Ardelean – Comitetul din Cluj-Napoca al Academiei Științifice Maghiare – Universitatea Sapiientia – Societatea Bolyai – Asociația Etnografică Kriza János – Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 22-27 august 2011

Responsabili: László Fosztó, Attila Gidó, Albert Zsolt Jakab, Csongor Könczei și Lehel Peti

Titlul prezentării: *Convertire religioasă și/sau revitalizare culturală: căi alternative de mobilizare socială în rândul romilor* - László Fosztó

A rabbi, a gyáros, az ideológus és az ideológiai utas. Erdélyi zsidó társadalomépítő elképzelések az I. Világháború után [Rabinul, industriașul, ideologul și idealistul. Idei privind construirea societății evreiești din Transilvania după Primul Război Mondial] - Attila Gidó

A színpadi táncművészet hatása a hagyományos tánckultúrára [Influențele artei scenice în cultura tradițională de dans] - Csongor Könczei

Memorie și societate. Scrisul și ritul în practica comemorării clujene în secolele XV–XX - Albert Zsolt Jakab

Transnaționalism și noi mișcări religioase în satele ceangăilor din Moldova - Lehel Peti

Descriere: În perioada **22–27 august 2011** s-a desfășurat la Cluj-Napoca cea de a VII-a ediție a **Congresului de Hungarologie**. Evenimentul, cu o implicare internațională, este organizat din cinci în cinci ani (edițiile precedente s-au desfășurat în: Viena, Szeged, Roma, Napoli, Jyveskyla, Debrecen) și acoperă următoarele domenii: etnologie, filozofie, hungarologie, istorie, istoria artei, lingvistică, literatură, muzică–teatru–film, sociologie. Din partea ISPMN au participat mai mulți cercetători: László Fosztó, Attila Gidó, Albert Zsolt Jakab, Csongor Könczei și Lehel Peti. László Fosztó a participat la sesiunea tematică „Sociologia religiei” și a susținut prelegerea intitulată: *Convertire religioasă și/sau revitalizare culturală: căi alternative de mobilizare socială în rândul romilor*. Argumentul principal al prezentării a fost că în comunitățile mixte de maghiari și romi din Transilvania pot fi observate și analizate procese paralele de mobilitate socială, și în timp ce în rândul maghiarilor revitalizarea este focusată pe tradiții culturale, în rândul comunităților de romi pot fi observate procese de revitalizare religioasă care se manifestă și prin convertirile religioase frecvente. Attila Gidó a participat la conferință cu o prezentare intitulată: *A rabbi, a gyáros, az ideológus és az ideológiai utas. Erdélyi zsidó társadalomépítő elképzelések az I. Világháború után* [Rabinul, industriașul, ideologul și idealistul. Idei privind construirea societății evreiești din Transilvania după Primul Război Mondial]. Gidó a analizat, prin prezentarea a patru povești de viață, din perioada interbelică, schimbările petrecute în cadrul societății evreiești din Transilvania (proces de instituționalizare, probleme identitare, orientări politice evreiești). Csongor Könczei a susținut în cadrul sesiunii de Etnocoreologie prezentarea *A színpadi táncművészet hatása a hagyományos tánckultúrára* [Influențele artei scenice în cultura tradițională de dans]. Albert Zsolt Jakab a susținut prezentarea *Memorie și societate. Scrisul și ritul în practica comemorării clujene în secolele XV–XX* iar Lehel Peti a susținut prezentarea *Transnaționalism și noi mișcări religioase în satele ceangăilor din Moldova*. Cercetătorul a prezentat prin prisma vieții religioase, fenomenul modernizării în comunități locuite de catolicii din Moldova. A interpretat schimbările semnificative produse în viața religioasă tradițională, modul de organizare al vieții cotidiene, transformarea valorilor centrale, tendințele de secularizare și apariția mișcărilor religioase. Lehel Peti a argumentat că aderarea la noile mișcări religioase face parte dintr-o strategie de modernizare, iar prin modelele transnaționale de viață noile mișcări religioase sunt un factor de mobilitate socială. În cadrul Congresului de Hungarologie Lehel Peti a fost și organizatorul a două paneele cu titlul *Noile rezultate în cercetarea ceangăilor. Limbă și cultură într-o regiune în schimbare*, respectiv *Religiozitate populară în Ardeal*. Pentru mai multe detalii despre eveniment accesează:

<http://hungkongkolozsvar.ro/>

Titlul: *Vizită de monitorizare pe tema minorităților naționale*

Locul: Cluj-Napoca

Data: 18 octombrie 2011

Responsabil: Claudia Sebesi

Număr participanți: 25 persoane

Descriere:

Marti, 18 octombrie 2011, o delegatie a Consiliului Europei a efectuat o vizită de monitorizare pe tema minorităților naționale la sediul ISPMN. Componenta delegației a fost următoarea: d-na Edita Ziobiene (reprezentanta Lituaniei, membră a Comitetului Consultativ al Convenției-cadru), d-na Athanasia Spiliopoulou Åkermark (reprezentanta Suediei, membră a Comitetului Consultativ al Convenției-cadru), d-na Milena Klajner (reprezentanta Croației, membră a Comitetului Consultativ al Convenției-cadru), dl Krzysztof Zyman (Consiliul Europei, Direcția Drepturile Omului, Secretariatul Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale), d-na Maria Moran (Consiliul Europei, Direcția Drepturile Omului, Secretariatul Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale). Membrii comisiei au discutat cu cercetătorii ISPMN despre relația diverselor instituții și organizații din Cluj-Napoca cu minoritățile naționale din zonă, pentru a afla cele mai recente evoluții legate de minorități, în special în domeniul culturii, educației, sănătății, administrației, participării la viața comunității.

Titlul: *Etnicitate și economie*

Locul: Cluj-Napoca

Data: 20 octombrie 2011

Responsabil: Csongor Könczei

Număr participanți: 10 persoane

Descriere:

Joi, 20 octombrie 2011 la sediul ISPMN a avut loc sesiunea științifică intitulată *Etnicitate și economie*. Intervențiile în cadrul acestei sesiuni au aparținut următorilor: Mihály Sárkány (Institutul de Etnologie al Academiei Maghiare de Științe) cu prezentarea *Etnicitate și economie*; Enikő Vincze (UBB) cu prezentarea *Excluziune socială și etnicitate*; Horațiu-Iuliu Kozák (ISPMN) cu prezentarea *Despre situația romilor pe piața forței de muncă* și Lehel Peti (ISPMN) cu prezentarea *Restructurare economică și relații interetnice într-o localitate din zona Târnavei Mici*. Intervențiile au fost urmate de discuții moderate de Csongor Könczei (ISPMN).

Titlul: *Analize despre Teritoriul Secuiesc*

Co-organizator: Consiliul Județean Covasna

Locul: Arcuș

Data: 22 octombrie 2011

Responsabil: Claudia Sebesi

Număr participanți: 40 persoane

Titlul prezentării: *Provocarea conceperii unei strategii politice pentru romii din Ținutul Secuiesc*
László Fosztó

Sistem de stratificare etnică în Transilvania și Ținutul Secuiesc Tamás Kiss

Descriere:

Sâmbătă, 22 octombrie 2011, László Fosztó și Tamás Kiss (cercetători ISPMN) au participat la conferința intitulată *Analize despre Teritoriul Secuiesc* organizată de Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale împreună cu Consiliul Județean al județului Covasna la Centrul de Studii Europene din Arcuș. László Fosztó a participat cu prezentarea intitulată *Provocarea conceperii unei strategii politice pentru romii din Ținutul Secuiesc* iar Tamás Kiss cu prezentarea intitulată *Sistem de stratificare etnică în Transilvania și Ținutul Secuiesc*. Obiectivul

principal al conferinței a fost crearea unui cadru instituțional pentru tinerii cercetători preocupați de problematica regiunii Ținutului Secuiesc. Pentru mai multe detalii accesați:

http://www.3szek.ro/load/cikk/43534/szekelyfoldre_iranyitani_nyugat_figyelmet.http://itthon.transindex.ro/?cikk=15697

Titlul: *Limba romani în România: utilizarea în diferite domenii de activitate*

Locul: Cluj-Napoca

Data: 8 decembrie 2011

Responsabil: Crăciun Ioan Lăcătuș

Număr participanți: 40 persoane

Descriere:

Joi, 8 decembrie 2011, a avut loc la sediul ISPMN conferința *Limba romani în România: utilizarea în diferite domenii de activitate*. Scopul conferinței a fost să ofere un cadru de dezbateri privind nevoia și utilitatea limbii romani în spații formale și informale precum și să ofere un tablou privind stadiul de utilizare a limbii romani în principalele domenii de activitate.

Prezentările au fost ținute de către cercetători, actori educaționali din sistemul de învățământ pentru romi (profesori de limba romani, inspectori școlari romi), angajați din instituții publice, reprezentanți din domeniile: cultură, religie și mass-media.

Titlul: *Minorități tradiționale – ceangăi din Moldova*

Coorganizator: Asociația Etnografică Kriza János

Locul: Cluj-Napoca

Data: 13 decembrie 2011

Responsabil: Lehel Peti

Număr participanți: 40 persoane

Descriere:

Mărti, 13 decembrie 2011, la Casa Tranzit sub titlul *Minorități tradiționale – ceangăi din Moldova* a avut loc prezentarea următoarelor volume: Agnieszka Barszczewska, Lehel Peti – *Integrating Minorities: Traditional Communities and Modernization* [Integrarea minorităților: comunități tradiționale și modernizare] de către Levente Szöcs, István Horváth, Erika Tódor – *Nyelvhasználat, tannyelv és két(több)nyelvű lét* [Utilizarea limbii în context bilingv. Limba de predare și existența multilingvă.] de către Borbála Zsemlyei, László Fosztó – *Ritual revitalisation after socialism: community, personhood, and conversion among Roma in a Transylvanian Village* [Revitalizarea rituală după socialism: comunitate, persoana morală și convertire religioasă în rândul romilor dintr-un sat din Transilvania] de către Lehel Peti, Vilmos Keszeg – *Iskolák és oktatás Erdélyben* [Școli și învățământ în Transilvania] de către András Vajda.

Seminarii, workshop-uri

Seminariile sunt prelegeri, mese rotunde inițiate de către ISPMN ce au drept scop dezbaterile manuscriselor studiilor de atelier, a rezultatelor unor cercetări, respectiv discuții pe marginea unor proiecte.

Titlul: *Problemele legate de utilizarea etnonimelor romi/țigani în România și în Europa*

Locul: Sediul ISPMN, Cluj-Napoca

Data: 18 ianuarie 2011

Responsabil: László Fosztó

Număr participanți: 30 persoane

Descriere:

Marti, 18 ianuarie 2011, Institutul pentru Studiul Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN) a organizat la sediul său din Cluj-Napoca un **atelier științific** intitulat: *Problemele legate de utilizarea etnonimelor romi/țigani în România și în Europa*. Tema dezbătută a fost *utilizarea instituțională a definițiilor etnice în diferitele contexte sociale și perioade istorice*. Motivul principal pentru care ISPMN a organizat această întâlnire este revenirea recentă, în sfera publică din România, a dezbaterilor asupra denumirii oficiale a comunităților de romi și a membrilor acestor comunități. Aceste dezbateri au intrat într-o nouă fază din toamna anului 2010, când un membru al Senatului României a inițiat un proiect de lege care propune înlocuirea termenului de *rom* (utilizat în prezent) cu cel de *țigan*. La solicitarea Guvernului României, Academia Română a trimis o scrisoare prin care recomandă folosirea oficială a termenului de *țigan*. Această luare de poziție a fost urmată de o serie de proteste din partea asociațiilor romilor, iar dezbaterile publice aprinse în jurul acestei teme arată măsura în care discuțiile despre regulile corectitudinii politice sunt încă instabile și discutabile. Dezbaterile s-au focalizat în primul rând, pe cazul populației rome din România. Prima parte a evenimentului a constat într-o serie de **prezentări** făcute de către specialiști din diferite domenii ale științelor socio-umane: Mihaela Mudure (profesor Catedra de Engleză a Universității Babeș-Bolyai), Lucian Nastasă (cercetător principal I, Academia Română, Institutul de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca), Horváth István (președinte ISPMN), Enikő Vincze (profesor Catedra de Studii Europene, Universitatea Babeș-Bolyai), Gergő Pulay (doctorand Catedra de Sociologie și Antropologie, Universitatea Central Europeană), Iuliu-Horațiu Kozák (cercetător ISPMN), István Gergő Székely (cercetător ISPMN), István Haller (Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării), Nicolae Gheorghe (independent). Temele majore abordate în cadrul atelierului au fost: istoria modelului multicultural american și traseul schimbărilor lingvistice motivate de politica corectitudinii politice și de denumirile grupurilor minoritare și dreptul la autodenumire (Mudure, Horváth, Vincze). Deși au existat diferențe de opinie în interpretarea „reformelor lingvistice” din discursurile publice în America și ultimele trei decade ale secolului XX, participanții au ajuns la un consens cu privire la natura schimbărilor inițiate: aceste schimbări au o motivație politică (de a combate inegalitățile inerente în denumiri) mai mult, denumirile de grup propun o identitate politică nouă și un proiect de mobilizare socială. În cea de-a doua parte a evenimentului a fost organizată o **masă rotundă pe tematica utilizării etnonimelor „romi” versus „țigani” în discursurile publice, media și în documentele oficiale**. Moderatorul acestor discuții a fost László Fosztó (cercetător ISPMN) iar ca participanți au fost invitați reprezentanți ai instituțiilor publice, ai societății civile și reprezentanți ai romilor. O temă recurentă în discuții a fost felul în care este percepută și trăită denumirea de *rom*, de către membrii acestei etnii și care sunt formele de suport instituțional a recunoașterii și promovării acestei identități. Un mod instituțional de afirmare și recunoaștere a identității este recensământul populației din 2011. Pentru a informa și a facilita participarea minorității rome în procesul recensământului, în cadrul mesei rotunde István Horváth a prezentat metodologia și

instrumentele recensământului (formular, lista codurilor) iar participanții au dezbătut asupra formelor cele mai eficiente de facilitare a afirmării identității etnice în comunitățile de romi.

Articole apărute despre eveniment (linkuri):

<http://www.ispmn.gov.ro/node/sinteza-discuiilor-din-18012011---atelier-tiinific-i-mas-rotund-cu-privire-lautilizarea-termenilor-rom-versus-igan->

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 26 ianuarie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 10

Descriere:

Miercuri, 26 ianuarie 2011, de la ora 10, a avut loc la sediul ISPMN debutul seriei de **seminarii postdoctorale ISPMN**, seminarii ce-și propun crearea unui grup de lucru pe tematicile migrației, identității și a cetățeniei. Primul seminar a constat în prezentarea articolului în lucru al Irinei Culic, beneficiară a unei burse de cercetare în cadrul **Programului postdoctoral ISPMN** în *Migrație, Identitate și Cetățenie*. Titlul prezentării a fost: ***Making Ethnicity through Immigration: Romanian Immigrants in Canada*** [Formarea etnicității prin emigrare: imigranții români în Canada], prezentare susținută de către autoare și urmată de o dezbatere de lucru a grupului format din: Claudia Câmpeanu, Giovanni Picker, Gabriel Troc (cercetători în cadrul aceluiași program), Remus Gabriel Anghel (cercetător ISPMN), István Horváth (președinte ISPMN). Studiul prezentat și-a propus să contribuie la discuțiile asupra etnicității și a relevanței ei în înțelegerea fenomenului social.

Titlul: *Microatelier. Pregătirea proiectului intitulat Minoritățile naționale - etnicitate și reprezentare*

Locul: ISPMN

Data: 26 ianuarie 2011

Responsabil: Lehel Peti, Dénes Kiss

Număr participanți: 6

Descriere:

Miercuri, 26 ianuarie 2011, a avut loc la sediul ISPMN un microatelier care a avut drept scop pregătirea proiectului *Minoritățile naționale - etnicitate și reprezentare*. La acest atelier au participat: Horațiu-Iuliu Kozák, Melinda Kardos, Ilka Veress, Tamás Kiss și Lehel Peti, cercetători ISPMN, precum și Dénes Kiss asistent al Catedrei de Sociologie UBB, în calitate de co-coordonator al proiectului. Scopul acestei prime întâlniri a fost elaborarea caietului metodologic, precum și elaborarea principalelor obiective ale cercetării.

Titlul: *Consiliile minorităților naționale din Serbia – un model aparte de autonomie culturală*

Locul: ISPMN

Data: 1 februarie 2011

Responsabil: Ágnes Kiss și István Gergő Székely

Număr participanți: 20

Descriere:

Martți, 1 februarie 2011, la sediul ISPMN, a avut loc **atelierul științific ISPMN** cu titlul: ***Consiliile minorităților naționale din Serbia – un model aparte de autonomie culturală***. În cadrul atelierului, Ágnes Kiss și István Gergő Székely (cercetători ISPMN) au prezentat primele rezultate ale cercetării de teren ce are drept obiectiv studierea în perspectivă comparată a modelelor de incluziune a minorităților naționale din Europa Centrală și de Sud-Est. Cercetarea de teren a avut loc în perioada 28 noiembrie – 4 decembrie 2010, în Serbia și a avut drept obiect consiliile

naționale ale minorităților din Serbia, instituții menite a fi forul autonomiei culturale a minorităților. Deși consiliile există din 2002, în urma adoptării unei noi legi, în anul 2010 am asistat în premieră la alegerea acestora prin votul direct al persoanelor care aparțin comunităților minoritare. În total s-au constituit 19 consilii, însă din motive logistice, cercetarea de teren s-a concentrat doar asupra a două dintre acestea, și anume Consiliul Național Maghiar și Consiliul Național Român. Cercetarea va fi continuată și pe parcursul anului 2011.

Titlul: *Microatelier. Pregătirea proiectului intitulat Minoritățile naționale - etnicitate și reprezentare*

Locul: ISPMN

Data: 16 februarie 2011

Responsabil: Lehel Peti, Dénes Kiss

Număr participanți: 6

Descriere:

Miercuri, 16 februarie 2011, a avut loc la sediul ISPMN un microatelier care a avut drept scop pregătirea proiectului *Minoritățile naționale - etnicitate și reprezentare*. La acest atelier au participat Horațiu-Iuliu Kozák, Melinda Kardos, Ilka Veress, Tamás Kiss și Lehel Peti, cercetători ISPMN, precum și Dénes Kiss asistent al Catedrei de Sociologie UBB, în calitate de co-coordonator al proiectului. Scopul acestei întâlniri a fost elaborarea unui reader și stabilirea unor terminologii și a unui cadru metodologic comun.

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 16 februarie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 7

Descriere:

Miercuri, 16 februarie 2011, a avut loc la sediul ISPMN **seminarul postdoctoral ISPMN**. Claudia Câmpeanu, beneficiară a unei burse de cercetare în cadrul **Programului postdoctoral ISPMN în Migrație, Identitate și Cetățenie**, a susținut o **prezentare** cu titlul: *Researching the aftermath of Saxon's migration in two villages; implications for ethnicity, ethnic relations, identity* [Cercetarea efectelor migrației sașilor în două sate; implicații pentru etnicitate, relații etnice și identitate]. Autoarea a vorbit celor prezenți despre contextul cercetării sale, despre cele două comunități în care își va desfășura terenul (Mălâncrav și Nocrich, situate în sud-estul Transilvaniei), întrebările de cercetare, metodologia propusă pentru studiu și calendarul activității sale. Au mai participat: Gabriel Troc, Giovanni Picker și Irina Culic (cercetători în cadrul aceluiași program), precum și István Horváth (**președinte ISPMN**), László Fosztó (**cercetător ISPMN**), Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**). Prezentarea a fost urmată de o dezbatere a cărei moderator a fost Giovanni Picker.

Titlul: *Microatelier. Pregătirea proiectului intitulat Minoritățile naționale - etnicitate și reprezentare*

Locul: ISPMN

Data: 8 martie 2011

Responsabil: Lehel Peti, Dénes Kiss

Număr participanți: 7

Descriere:

Mărti, 8 martie 2011, a avut loc la sediul ISPMN un microatelier care a avut drept scop pregătirea proiectului *Minoritățile naționale - etnicitate și reprezentare*. La acest atelier au participat István Horváth, președintele ISPMN, Horațiu-Iuliu Kozák, Melinda Kardos, Ilka Veress, Tamás Kiss și

Lehel Peti, cercetători ISPMN, precum și Dénes Kiss asistent al Catedrei de Sociologie UBB, în calitate de co-coordonator al proiectului. În cadrul acestei întâlniri, István Horváth, președintele ISPMN, a prezentat tipologia identităților etnice, urmat de o dezbatere pe marginea acestui subiect.

Titlul: *Dezbatere pe tema educației interculturale*

Locul: ISPMN

Data: 17 martie 2011

Responsabil: Horațiu-Iuliu Kozák

Număr participanți: 15

Descriere:

Joi, 17 martie 2011, a avut loc la sediul ISPMN o **dezbatere** pe tema *educației interculturale*. Dezbaterea a pornit de la raportul din 2010 al Agenției Împreună, raport intitulat: *Educația interculturală: de la teorie la practică*. Acest raport a sintetizat rezultatele cercetării efectuate de Agenția Împreună asupra atitudinilor și practicilor cadrelor didactice față de educația interculturală. Scopul declarat al cercetării a fost de a surprinde impactul unor proiecte și programe de formare a cadrelor didactice în domeniul interculturalității și să identifice nevoia de formare în domeniu a acestora. Raportul, după descrierea situației educației interculturale în șapte unități de învățământ, a formulat o serie de recomandări cu privire la îmbunătățirea statutului instituțional și simbolic al educației interculturale. Dezbaterea s-a axat pe următoarele probleme: **1.** adecvarea cadrelor teoretice la cercetarea empirică a fenomenului interculturalității, **2.** dimensiunile cercetării educației interculturale, de la aspectele sistemice legate de organizarea învățământului până la motivația personală a cadrelor didactice, **3.** nivelele de cercetare a educației interculturale (curricula, activități extracurriculare, formarea profesorilor, atitudini etc.) și **4.** evaluarea situației educației interculturale în raport cu politicile publice lansate de Ministerul Educației și Cercetării.

Titlul: *Actori, roluri și percepții despre limba romani în sistemul de învățământ românesc*

Locul: ISPMN

Data: 22, 24 martie 2011

Responsabil: Stefănia Toma

Număr participanți: 9

Descriere:

Marti, 22 martie, respectiv joi 24 martie 2011, la sediul ISPMN au avut loc întâlniri de lucru. Pe agenda de lucru a fost proiectul intitulat *Actori, roluri și percepții despre limba romani în sistemul de învățământ românesc*. În cadrul acestor întâlniri s-au discutat problemele metodologice ale cercetării și au fost stabilite temele centrale ale chestionarului.

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 30 martie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 6

Descriere:

Miercuri, 30 martie 2011, a avut loc la sediul ISPMN **seminarul postdoctoral ISPMN**. Giovanni Picker, beneficiar al unei burse de cercetare în cadrul Programului postdoctoral ISPMN în *Migrație, Identitate și Cetățenie*, a susținut o **prezentare** cu titlul: *Towards an ethnography of Anti-Gypsism* [Către o etnografie a atitudinilor împotriva romilor]. Autorul a vorbit celor prezenți despre contextul cercetării sale asupra modului în care idiomul de excludere a romilor este construit în mod constant în orașele: Pescara (Italia de Sud) și Cluj-Napoca (Transilvania, România). Prezentarea a fost urmată de o dezbatere a cărei moderator a fost Remus Gabriel Anghel

(**cercetător ISPMN**). La discuții au mai participat: Gabriel Troc, Claudia Câmpeanu, Irina Culic (cercetători în cadrul aceluiași program), precum și István Horváth (**președinte ISPMN**).

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 12 aprilie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 6

Descriere:

Mărți, 12 aprilie 2011, a avut loc la sediul ISPMN **seminarul postdoctoral ISPMN**, seminar ce face parte din seria de întâlniri ce se desfășoară în cadrul programului postdoctoral ISPMN în *Migrație, Identitate și Cetățenie*. Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**) a susținut o **prezentare** pe baza proiectului de carte în lucru, cu titlul: *Seeking Prestige: States' Policies and Status Dilemmas among Romanian Migrants in Germany and Italy* [Căutând prestigiu social. Politici de migrație și dileme de status între migranții din România în Germania și Italia]. Literatura despre migrație din ultimii ani arată faptul că migranții sunt actori dinamici, implicați în a susține relații sociale în câmpuri sociale mai largi, care depășesc granițele statelor naționale. Există numeroase cercetări care arată cum migranții dezvoltă pe parcursul anilor relații sociale privilegiate în societățile de origine, dar nu este clar cum aceștia, simultan, își construiesc un status social în societățile de origine și în cele de destinație. Adesea privit ca dilemă de status, acest proces, de constituire simultană a unui status social, este influențat atât de încorporarea socio-economică la destinație, cât și de politicile de migrație, care creează anumite așteptări migranților. La discuțiile ce au urmat prezentării au mai participat: Gabriel Troc, Claudia Câmpeanu, Giovanni Picker, Irina Culic (**cercetători** în cadrul aceluiași program), precum și István Horváth (**președinte ISPMN**).

Titlul: *Seria de Seminarii de film pe tematica minorităților - Proiecția filmului: The Tale of Nicolai & The Law of Return/Întoarcerea lui Nicolai*

Locul: ISPMN

Data: 19 aprilie 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu și Péter Virginás

Număr participanți: 10 persoane

Descriere:

Mărți, 19 aprilie 2011, Centrul de Documentare ISPMN a organizat *Seminarul de film pe tematica minorităților*. Aceste seminarii sunt menite să creeze un cadru de discuții pentru cei interesați de filmul documentar, în mod special de modalitățile în care minoritățile etnice și problematica lor sunt reprezentate în materialele vizuale. Filmul programat pentru această întâlnire a fost: *The Tale of Nicolai & The Law of Return/Întoarcerea lui Nicolai*, regizor Ofek David. Filmul aduce în prim plan povestea lui Nicolai, care originar fiind dintr-un sat din Moldova, ajunge imigrant în Israel. Este prezentată viața acestuia în Israel și legislația statului vis-à-vis de naționalitate. Tocmai această legislație va determina o întorsătură spectaculoasă în destinul protagonistului. Vizionarea filmului a fost urmată de o discuție moderată de către Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**) și invitata Zonga Plájás (specialist antropologie vizuală). Lista filmelor de care dispune **Filmoteca ISPMN**, care pot fi vizionate în scop educativ și de documentare în laboratorul nostru media, poate fi consultată la:

<http://www.ispmn.gov.ro/node/filmoteca-ispmn>

Titlul: *Actori, roluri și percepții despre limba romani în sistemul de învățământ românesc*

Locul: ISPMN

Data: 2 mai 2011

Responsabil: Stefánia Toma

Număr participanți: 9

Descriere:

Luni, 2 mai 2011, la sediul ISPMN a avut loc întâlnirea de lucru în cadrul proiectului intitulat *Actori, roluri și percepții despre limba romani în sistemul de învățământ românesc*. La întâlnire s-a finalizat chestionarul și s-au discutat modalitățile de eficientizare a procesului de culegere a datelor și a prelucrării acestora. La discuții a participat și profesoara de limba romani Jimba Margareta, contribuind la îmbunătățirea operaționalizării chestionarului.

Titlul: *Academia Szacs vay – Minorități din România*

Coorganizator: UDMR Bihor

Locul: Oradea

Data: 4 mai 2011

Responsabil: Lehel Peti

Număr participanți: 50 persoane

Descriere:

Miercuri, 4 mai 2011, în cadrul evenimentului *Academia Szacs vay – Minorități din România*, eveniment organizat de către UDMR Bihor și ISPMN, desfășurat la Oradea, Lehel Peti (**cercetător ISPMN**) a ținut o *prelegere* ce a tratat religiozitatea și modernismul la ceangăii moldoveni. Prelegerea a vizat schimbarea religiozității tradiționale în contextul modernizării ceangăilor din Moldova. Cercetătorul a prezentat schimbările sociale și religioase de după 1989, analizând efectele lor asupra mentalității comunităților închise. La eveniment au participat peste 50 de persoane, interesate de problematica discutată: antropologi, sociologi, politologi, istorici și etnografi. Informații despre eveniment la:

<http://www.erdon.ro/moldvai-csangok-a-legtitokzatosabb-kisebbseg/news-20110505-09304518>

Titlul: *Mainstream or Speciality – the deadly dilemma for Roma and Romani Studies? [Un domeniu major sau specialitate - dilemă fatală pentru romi și studiile despre romi?]*

Locul: ISPMN

Data: 16 mai 2011

Responsabil: Stefánia Toma

Număr participanți: 40

Descriere:

Luni, 16 mai 2011, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale l-a avut ca invitat pe Profesorul T. A. Acton, profesor emerit în Romani Studies la Universitatea din Greenwich. T. A. Acton a susținut o *prelegere publică* cu titlul: *Mainstream or Speciality – the deadly dilemma for Roma and Romani Studies?* [Un domeniu major sau specialitate - dilema fatală pentru romi și studiile despre romi?], vorbind despre debaterile istorice și despre criza în domeniul studiilor despre romi. După incursiunile istorice a oferit o sumarizare a situației prezente a studiilor despre romi, despre orientările teoretice și metodologice ce caracterizează această disciplină care este în formare, sub influența sociologiei și a altor discipline socio-umane. Profesorul T. A. Acton a fost invitatul special al Festivalului Transeuropa, organizat de European Alternatives în perioada 4-15 mai 2011 – pentru mai multe detalii despre acest eveniment consultați: www.transeuropafestival.eu

Titlul: *Metode în dialog: „community studies” și „multi-sited ethnography”*

Locul: ISPMN

Data: 17 mai 2011

Responsabil: László Fosztó

Număr participanți: 20

Descriere:

Marti, 17 mai 2011, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a organizat un *atelier științific* intitulat: **Metode în dialog: „community studies” și „multi-sided ethnography”**, în vederea fundamentării unei cercetări comparative în comunități mixte (de romi și majoritari) din România. În cadrul atelierului a fost prezentat cadrul teoretic și metodologic al unei cercetări comparative care va fi derulată în 10 comunități. Scopul cercetării este de a analiza, cu metodele specifice antropologiei sociale, unele aspecte ale conviețuirii diferitelor grupuri locale.

Titlul: *Etosul și strategiile discursive ale elitei minoritare maghiare înainte de 1989. Discursuri, strategii, tendințe*

Locul: ISPMN

Data: 28 mai 2011

Responsabil: Attila Gidó, Ágnes Kiss

Număr participanți: 10

Descriere:

Sâmbătă, 28 mai 2011, ISPMN a organizat *workshopul* cu titlul: **Etosul și strategiile discursive ale elitei minoritare maghiare înainte de 1989. Discursuri, strategii, tendințe**. Tematica acestui atelier a fost analiza de discurs pe baza literaturii de memorialistică minoritară (accentul fiind pus pe cea maghiară) – autobiografii, jurnale, memorii publicate și manuscrise. Analiza s-a concentrat mai ales pe modul în care percep membrii elitei minoritare activitatea lor desfășurată în folosul comunității naționale. În cadrul aceluiași workshop au fost stabilite sarcinile individuale și etapele unei viitoare cercetări.

Rezultatele acestui atelier de lucru vor fi prezentate și în cadrul Congresului de Studii Ungare care se va desfășura în perioada 22-27 august la Cluj-Napoca. Participanții la proiect: Tamás Kiss, Attila Gidó, Ágnes Kiss (**cercetători ISPMN**), Nándor Bárdi, Gábor Egry, Tamás Gusztáv Filep, Stefano Bottoni, Zsuzsanna Magdó, Attila Hunyadi, Sándor Oláh, Márton László, József Lőrincz, Loránt László.

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 31 mai 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 6

Descriere:

Marti, 31 mai 2011, a avut loc la sediul ISPMN **seminarul postdoctoral ISPMN**., Gabriel Troc beneficiar al unei burse de cercetare în cadrul Programului postdoctoral ISPMN în *Migrație, Identitate și Cetățenie*, a susținut o **prezentare** cu titlul: **Despre Distincție Socială. Reflexii în urma terenului din Oaș**. Prezentarea a fost urmată de o dezbatere a cărei moderator a fost Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**). La discuții au mai participat: Giovanni Picker, Claudia Câmpeanu, Irina Culic (cercetători în cadrul aceluiași program), precum și István Horváth (**președinte ISPMN**).

Titlul: *Seria de Seminarii de film pe tematica minorităților - Proiecția filmelor: When the Road Bends: Tales of a Gypsy Caravan, Ingenkoporsó*

Locul: ISPMN

Data: 2-3 iunie 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu și Péter Virginás

Număr participanți: 15 persoane

Descriere:

În perioada 2-3 iunie, Centrul de Documentare ISPMN a proiectat la sediul ISPMN, în cadrul *Seminarilor de film pe tematica minorităților*, două filme. În data de 2 iunie – *When the Road Bends: Tales of a Gypsy Caravan*, regizor Jasmine Dellal și în 3 iunie – *Ingyenkoporsó*, regizor Bálint Arthur. Proiecția filmelor a fost urmată de discuții asupra modului în care minoritățile etnice și problematica lor au fost reprezentate în documentarele vizionate. Discuțiile i-au avut ca moderatori pe László Fosztó (2 iunie), Horațiu-Iuliu Kozák (3 iunie) (**cercetători ISPMN**) și invitata Carmen Apăvăloaie (2-3 iunie)(studentă UBB, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială). La discuțiile ce au urmat proiecției filmului *Ingyenkoporsó* a fost prezent și regizorul acestuia, Bálint Arthur, care a răspuns întrebărilor adresate de către public. Pentru a afla mai multe detalii despre proiectul *Seminarii de film pe tematica minorităților* accesați:

<http://ispmn.gov.ro/node/filmoteca-ispmn>

Titlul: *Academia Szacs vay – Minorități din România*

Coorganizator: UDMR Bihor

Locul: Oradea

Data: 15 iunie 2011

Responsabil: Grigore Barna și Tamás Kiss

Număr participanți: 50 persoane

Descriere:

Miercuri, 15 iunie 2011, în cadrul evenimentului *Academia Szacs vay – Minorități din România*, eveniment organizat de către UDMR Bihor și ISPMN, desfășurat la Oradea, Grigore Barna și Tamás Kiss (**cercetători ISPMN**) au ținut o *prelegere* în cadrul căreia au prezentat rezultatele cercetării *Tinerii maghiari din România. Dimensiuni comparative*.

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 29 iunie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 6

Descriere:

Miercuri, 29 iunie 2011, a avut loc la sediul ISPMN **seminarul postdoctoral ISPMN**, Claudia Câmpeanu beneficiar al unei burse de cercetare în cadrul Programului postdoctoral ISPMN în *Migrație, Identitate și Cetățenie*, a susținut o **prezentare** cu titlul: *Transformări sociale culturale și economice în Mălâncrav în urma emigrării sașilor*. Prezentarea a fost urmată de o dezbatere a cărei moderator a fost Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**). La discuții au mai participat: Gabriel Troc, Giovanni Picker, Irina Culic (cercetători în cadrul aceluiași program), precum și István Horváth (**președinte ISPMN**).

Titlul: *Academia Szacs vay – Minorități din România*

Coorganizator: UDMR Bihor

Locul: Oradea

Data: 29 iunie 2011

Responsabil: Grigore Barna, Tamás Kiss

Număr participanți: 70 persoane

Descriere:

Miercuri, 29 iunie 2011, în cadrul evenimentului *Academia Szacs vay – Minorități din România*, eveniment organizat de către UDMR Bihor și ISPMN, desfășurat la Oradea, Grigore Barna și Tamás Kiss (**cercetători ISPMN**) au ținut o *prelegere* în cadrul căreia au prezentat rezultatele cercetării *Consumul cultural al maghiarilor din România*.

Titlul: *Seria de Seminarii de film pe tematica minorităților – Proiecția filmului: Carpati: 50 Miles, 50 Years*, regizor Yale Strom

Locul: ISPMN

Data: 30 iunie 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu și Péter Virginás

Număr participanți: 15 persoane

Descriere:

Joi, 30 iunie 2011, a avut loc la sediul ISPMN, *Seminarul de film pe tematica minorităților*, proiect derulat de către **Centrul de Documentare ISPMN**. Aceste *seminarii* sunt menite să creeze un cadru de discuții pentru cei interesați de filmul documentar, în mod special de modalitățile în care minoritățile etnice și problematica lor sunt reprezentate în materialele vizuale. Filmul programat pentru această întâlnire a fost: *Carpati: 50 Miles, 50 Years*, regizor Yale Strom. Vizionarea filmului a fost urmată de discuții moderate de către Attila Gidó (**cercetător ISPMN**). Pentru a afla mai multe detalii despre proiectul *Seminarii de film pe tematica minorităților* precum și despre viitoarele proiecții accesați: <http://ispmn.gov.ro/node/filmoteca-ispmn>.

Titlul: *Workshop în cadrul proiectului de cercetare ISPMN Schimbare de regim în România. Participarea minorităților naționale din România în evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare*

Locul: Târgu Mureș

Data: 8-9 iulie 2011

Responsabil: Attila Gidó, Ágnes Kiss și Tamás Kiss

Număr participanți: 15 persoane

Descriere:

În perioada **8-9 iulie 2011**, a fost organizată la Târgu-Mureș un **workshop** în cadrul proiectului de cercetare ISPMN intitulat *Schimbare de regim în România. Participarea minorităților naționale din România în evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare*. La eveniment au luat parte zece colaboratori ai proiectului care desfășoară activitate de cercetarea asupra evenimentelor din decembrie 1989, în diferite localități, până la primele alegeri parlamentare. Din partea ISPMN au participat responsabilii proiectului: Attila Gidó, Ágnes Kiss și Tamás Kiss (**cercetători ISPMN**). În cadrul conferinței au fost ținute două prelegeri, prima de către Csaba Zoltán Novák, intitulată *Evenimentele din Târgu Mureș în martie 1990*, iar cea de-a doua de către József Gagyí, intitulată *Etnicitate în Târgu Mureș*. A doua parte a întâlnirii s-a desfășurat sub forma unei mese rotunde, în cadrul căreia au fost prezentate și dezbătute rapoartele de cercetare ale colaboratorilor.

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 12 iulie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 5

Descriere:

Marti, 12 iulie 2011, a avut loc la sediul ISPMN **seminarul postdoctoral ISPMN**, Irina Culic beneficiar al unei burse de cercetare în cadrul Programului postdoctoral ISPMN în *Migrație, Identitate și Cetățenie*, a susținut o **prezentare** cu titlul: *Issues of Doing Fieldwork among Migrants as Migrant* [Discuții metodologice despre cercetarea migranților ca cercetător migrant]. Prezentarea a fost urmată de o dezbatere a cărei moderator a fost Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**). La discuții au mai participat: Gabriel Troc, Giovanni Picker, Claudia Câmpeanu (cercetători în cadrul aceluiași program), precum și István Horváth (**președinte ISPMN**).

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 18 august 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 5

Descriere:

Joi, 18 august 2011, a avut loc la sediul ISPMN **seminarul postdoctoral ISPMN**, Gabriel Troc beneficiar al unei burse de cercetare în cadrul Programului postdoctoral ISPMN în *Migrație, Identitate și Cetățenie*, a susținut o **prezentare** cu titlul: *Patterns of Migration in Dunărea de Jos Region* [Paternuri de migrație în regiunea Dunărea de Jos]. Prezentarea a fost urmată de o dezbatere a cărei moderator a fost Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**). La discuții au mai participat: Irina Culic, Giovanni Picker, Claudia Câmpeanu (cercetători în cadrul aceluiași program), precum și István Horváth (**președinte ISPMN**).

Titlul : *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 15 septembrie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 5

Descriere:

În data de **15 septembrie 2011** în cadrul programului postdoctoral „Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorale” Contract: POSDRU 89/1.5/S/61104 a avut loc un seminar susținut de către dr. Claudia Câmpeanu. Titlul seminarului a fost *Civilizați sau Șmecheri? Raportul dintre Etnicitate și Schimbarea de Status în Contexte de Emigrare*. Dr. Anghel a discutat modalitățile diferențiate de schimbare de status în contexte de emigrare în cazul migrației românilor și a romilor. Dacă în cazul românilor succesul migrației era valorizat pozitiv și asociat cu un nou etos și civilizare, romii erau priviți de cei rămași acasă ca șmecheri care au obținut bani din tot felul de șmecherii și mai puțin din muncă. Deși aserțiunea aceasta este problematică, atributele asociate migrației diferitelor grupuri etnice diferă tocmai în virtutea apartenenței la un anumit grup etnic.

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 10 octombrie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 5

Descriere:

Luni, 10 octombrie 2011, în cadrul programului postdoctoral „Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorale” Contract: POSDRU 89/1.5/S/61104 a avut loc un seminar susținut de către dr. Claudia Câmpeanu. Titlul seminarului a fost *Migrație, Etnicitate și Rețele de Rudenie într-o comunitate rurală din Transilvania*. Dr. Câmpanu a discutat cum s-a dezvoltat migrația după 1990 în contextul plecării masive a sașilor. În ultimii ani se dezvoltă modele complexe de migrație: românii și romii migrează la muncă temporară în zona rurală din sudul Germaniei, pe când sașii rămași migrează la muncă temporară în zone urbane. Clivajele și deferențierile etnice se estompează ca urmare a migrației.

Titlul: *Prezentarea cercetării de teren în județul Sălaj, comuna Marca*

Locul: ISPMN

Data: 13 octombrie 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu

Număr participanți: 15

Descriere:

Marti, 13 octombrie 2011, Iulia-Elena Hossu (**cercetător ISPMN**) a susținut în cadrul unui **atelier** ISPMN, prezentarea cercetării de teren pe care a efectuat-o în luna august 2011, în județul Sălaj, comuna Marca. Cercetătoarea a efectuat munca de teren în colonia Hirești, colonie în care trăiește o populație majoritar romă. Prezentarea s-a concentrat pe descrierea contextului local general și a comunității, atitudinea români-romi, relațiile cu autoritățile și instituțiile statului, relațiile din interiorul familiei, cât și asupra materialelor adunate pe parcursul cercetării din registrele agricole, registrele de căsătorii și nașteri, matricolele bisericești (de botez, căsătorie, deces). Cercetătorii prezenți au ridicat întrebări asupra materialelor prezentate și au fost discutate posibilele variante de continuare a cercetării în comunitatea respectivă.

Titlul: Seria de Seminarii de film pe tematica minorităților – Proiecția filmului: *ALJOŠA, regizor Meelis Muhu*

Locul: ISPMN

Data: 13 octombrie 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu și Péter Virginás

Număr participanți: 15 persoane

Descriere:

Marti, 13 octombrie 2011, Centrul de Documentare ISPMN a organizat *Seminarul de film pe tematica minorităților*. Aceste seminarii sunt menite să creeze un cadru de discuții pentru cei interesați de filmul documentar, în mod special de modalitățile în care minoritățile etnice și problematica lor sunt reprezentate în materialele vizuale. Filmul proiectat la această întâlnire a fost *ALJOŠA*, regizor Meelis Muhu. Filmul este realizat în Estonia, în anul 2008, pe baza materialelor filmate pe parcursul anilor 2005–2007. Acesta aduce în prim-plan povestea conflictului dintre localnicii estoni și cei ruși, conflict care se construiește și se manifestă în jurul statuii Soldatului de Bronz, unul dintre puținele monumente sovietice care au rămas în picioare după ce Estonia și-a câștigat independența în anul 1991. Vizionarea filmului a fost urmată de o discuție moderată de către Mihai Leaha (specialist antropologie vizuală).

Titlul: Seria de Seminarii de film pe tematica minorităților – Proiecția filmului: *Prin stima de sine, pentru schimbare, realizat de Enikő Vincze și Tibor Schneider*

Locul: ISPMN

Data: 21 octombrie 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu și Péter Virginás

Număr participanți: 10 persoane

Descriere:

Vineri, 21 octombrie, la sediul ISPMN, în cadrul programului *Seminarul de film pe tematica minorităților* organizat de *Centrul de Documentare ISPMN* a avut loc proiecția filmului intitulat *Prin stima de sine, pentru schimbare*. Filmul realizat de Enikő Vincze și Tibor Schneider este ultima parte a filmului realizat în cadrul proiectului *Egalitate prin diferență. Accesul femeilor rome pe piața muncii* și reflectă eforturile proiectului și ale persoanelor dezavantajate de etnie romă de a-și soluționa problemele prin acțiuni și măsuri ce le asigură recunoaștere și respect. Proiecția a fost urmată de o discuție moderată de Enikő Vincze (președinte Fundația Desire) și Horațiu-Iuliu Kozák (cercetător ISPMN). Discuția a avut două teme mari: 1. filmul ca document al mișcării femeilor rome din Europa Centrală și de Est și 2. eficiența proiectelor structurale adresate ocupării romilor.

Titlul: *Academia Szacs vay – Minorități din România*

Coorganizator: UDMR Bihor

Locul: Oradea

Data: 26 octombrie 2011

Responsabil: Horațiu-Iuliu Kozák

Număr participanți: 35 persoane

Descriere:

Miercuri, 26 octombrie, Horațiu-Iuliu Kozák (**cercetător ISPMN**) a susținut o **prelegere publică** cu tema *Situația romilor pe piața muncii din România*. Prelegerea face parte din seria de prelegeri publice dedicate minorităților naționale organizată de „Szacs vay Akadémia” din Oradea și Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale din Cluj-Napoca. Prelegerea a creionat o schiță a istoriei economice a României postdecembriste din perspectiva relațiilor dintre angajatori și angajați, după care a prezentat rezultatele unei cercetări recente axate pe mecanismele sociale care structurează dinamica pieței forței de muncă. Acesta a fost contextul general care a stat la baza unei estimări a oportunităților și șanselor romilor de a participa pe piața forței de muncă. Prelegerea a fost urmată de o discuție în care au fost abordate teme precum: meseriile tradiționale, cultura romilor și discriminarea pe piața forței de muncă.

Titlul: *Seria de Seminarii de film pe tematica minorităților – Proiecția filmului: Broscatu. The Storyteller (2009), regizor Mihai Andrei Leaha*

Locul: ISPMN

Data: 24 noiembrie 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu și Péter Virginás

Număr participanți: 10 persoane

Descriere:

Joi, 24 noiembrie 2011, Centrul de Documentare ISPMN a organizat Seminarul de film pe tematica minorităților. Aceste seminarii sunt menite să creeze un cadru de discuții pentru cei interesați de filmul documentar, în mod special de modalitățile în care minoritățile etnice și problematica lor sunt reprezentate în materialele vizuale. Filmul programat pentru această întâlnire a fost *Broscatu. The Storyteller (2009)*, regizor *Mihai Andrei Leaha*. Filmul este un documentar biografic antropologic despre Broscatu, un povestitor de origine romă din Chelița (Maramureș) și este rezultatul a 3 trei ani de cercetări și filmări desfășurate de către regizor în zona menționată. Vizionarea filmului a fost urmată de discuții cu regizorul filmului, prezent și el în sală.

Lista filmelor de care dispune Filmoteca ISPMN, care pot fi vizionate în scop educativ și de documentare în laboratorul nostru media, poate fi consultată la:

<http://ispmn.gov.ro/node/filmoteca-ispmn>.

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 28 noiembrie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 5

Descriere:

Luni, 28 noiembrie 2011, în cadrul **programului postdoctoral** „Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorale”, contract: POSDRU 89/1.5/S/61104, a avut loc un seminar susținut de către dr. Gabriel Troc. Titlul prezentării a fost *Paternuri de migrație în regiunea Dunărea de Jos* și a avut loc la sediul ISPMN. Dr. Gabriel Troc (beneficiar al unei burse de cercetare în cadrul ISPMN) a discutat diferențele dintre diferite modele de migrație și efectele acestora corelate. A analizat migrația românilor ortodocși, a românilor adventiști și a romilor. Cercetătorul a susținut că în

aceste trei cazuri se disting trei modele diferite de migrație, care produc efecte de dezvoltare diferențiată: adventiștii sunt cei mai activi economic, românii ortodocși tind să se stabilească în Spania, iar românii tind să aibă o implicare minimă în localitatea de origine, chiar dacă sunt implicați în construirea și modernizarea locuințelor din localitatea de origine. Prezentarea a fost urmată de o dezbateră asupra materialului prezentat.

Titlul: *Atelier: Pregătirea pentru publicare a manuscrisului Lakatos Artúr: Transformări economice și sociale în județul Cluj, 1944-1948*

Locul: Cluj-Napoca

Data: 5 decembrie 2011

Responsabil: Attila Gidó

Număr participanți: 35 persoane

Descriere:

Luni, 5 decembrie 2011, Attila Gidó (cercetător ISPMN) a organizat un atelier pentru discutarea pregătirii pentru publicare a manuscrisului Lakatos Artúr: Transformări economice și sociale în județul Cluj, 1944-1948. La acest atelier au participat zece cercetători ISPMN și desigur, autorul cărții.

Titlul: *Academia Szacsvey – Minorități din România*

Coorganizator: UDMR Bihor

Locul: Oradea

Data: 7 decembrie 2011

Responsabil: Attila Gidó

Număr participanți: 35 persoane

Descriere:

Miercuri, 7 decembrie 2011, Attila Gidó (cercetător ISPMN) a susținut o **prelegere publică** cu titlul *Zsidó–magyar viszony a 20. századi Erdélyben (Relații evreo-maghiare în Transilvania în secolul al 20-lea)*. Prelegerea face parte din seria de prelegeri publice dedicate minorităților naționale organizată de „Szacsvey Akadémia” din Oradea și Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale din Cluj-Napoca.

Titlul: *Seminarii postdoctorale ISPMN*

Locul: ISPMN

Data: 8 decembrie 2011

Responsabil: Remus Gabriel Anghel

Număr participanți: 5

Descriere:

Joi, 8 decembrie 2011, în cadrul programului postdoctoral „Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea programului de studii și cercetare postdoctorale” Contract: POSDRU 89/1.5/S/61104 a avut loc un seminar susținut de către dr. Irina Culic. Titlul seminarului a fost *Migrația românească în Canada după 1989. Date și evoluții*. Dr. Culic a prezentat evoluția migrației către Canada după 1989. Această migrație a fost o migrație selectată de creiere și a avut o evoluție constantă până la jumătatea anilor 2000, după care se observă o descreștere a numărului migranților din România.

Titlul: *Seria de Seminarii de film pe tematica minorităților – Proiecția filmului: Shadow of the Holy Book (2007), regizor Arto Halonen*

Locul: ISPMN

Data: 14 decembrie 2011

Responsabil: Iulia-Elena Hossu și Péter Virginás

Număr participanți: 10 persoane

Descriere:

Miercuri, 14 decembrie, Centrul de Documentare ISPMN a organizat Seminarul de film pe tematica minorităților. Aceste seminarii sunt menite să creeze un cadru de discuții pentru cei interesați de filmul documentar, în mod special de modalitățile în care minoritățile etnice și problematica lor sunt reprezentate în materialele vizuale. Filmul programat pentru această întâlnire a fost documentar *Shadow of the Holy Book* (2007), regizor *Arto Halonen*. Vizionarea filmului a fost urmată de o discuție moderată de către Kozák Gyula (cercetător ISPMN).

Lista filmelor de care dispune Filmoteca ISPMN, care pot fi vizionate în scop educativ și de documentare în laboratorul nostru media, poate fi consultată la:

<http://ispmn.gov.ro/node/filmoteca-ispmn>.

Participare la evenimente organizate de către alte instituții

Membrii Institutului au participat la numeroase conferințe, mese rotunde organizate de către alte instituții, atât în țară cât și în străinătate, după cum urmează:

Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară, etc. din țară

Titlul: *Dezbatere publică: Relocarea romilor și consecințele ei sociale*

Organizator(i): Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității Babeș-Bolyai, Asociația Amare Prhala și Fundația Desire în parteneriat cu TVR Cluj

Locul (orașul): Amfiteatrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Cluj-Napoca

Perioada/Data: 17 ianuarie 2011

Participant: Estera Roxana Hetea, László Fosztó, Iulia-Elena Hossu

Descriere:

Luni, 17 ianuarie 2011, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității Babeș-Bolyai, Asociația Amare Prhala și Fundația Desire din Cluj, au organizat dezbaterea publică *Relocarea romilor și consecințele ei sociale*. Participanții au subliniat că este nevoie de intensificarea demersurilor pe plan local, național și internațional în vederea opririi constituirii unui ghetou stigmatizant în afara zonelor locuite ale orașului, lângă surse de poluare a mediului, proiect care agravează consecințele multiple ale sărăciei și excluziunii sociale atât pentru cei relocați de pe strada Coastei, cât și pentru cei vizați în viitor (posibil, strada Cantonului). În *Apelul pentru solidaritate și acțiune împotriva proiectului „Locuințe sociale în Pata Rât”*, lansat la sfârșitul dezbaterii, participanții și-au exprimat dezacordul cu proiectul Primăriei, considerând că acesta reprezintă o manifestare a discriminării instituționale, materializate prin segregare rezidențială. Avocatul desemnat de ERRC a prezentat participanților scrisoarea oficială semnată de ERRC, Asociația Amare Prhala și Fundația Desire, scrisoare ce problematizează situația și care a fost adresată Administrației Prezidențiale a României, Primului Ministru al României, Primarului Municipiului Cluj-Napoca cât și mai multor foruri internaționale din domeniul drepturilor omului. Din partea ISPMN au participat la această dezbatere publică Estera Roxana Hetea (**vicepreședinte ISPMN**), Iulia-Elena Hossu și László Fosztó (**cercetători ISPMN**).

Mai multe detalii puteți citi la:

http://www.studentie.ro/campus/Dezbatere_Relocarea_romilor_si_consecintele_ei_sociale/c-1363-a-111265

http://www.studentie.ro/campus/Concluzii_la_Dezbaterea_publica_despre_relocarea_romilor/c-1363-a-111693

Titlul: *Cursul de Metodologia Cercetării Calitative*

Organizator(i): Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr.T.Popa” Iași

Locul (orașul): Iași

Perioada/Data: 20-22 ianuarie 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

În perioada **20–22 ianuarie 2011**, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a participat la **cursul de Metodologia Cercetării Calitative**, curs coordonat de către prof. dr. Adriana Băban, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Secția Psihologie, Universitatea Babeș-Bolyai. Cursul s-a desfășurat la Iași, în perioada 20-22 ianuarie 2011. Acest modul educațional a fost organizat în cadrul proiectului: *„Studii postdoctorale în domeniul eticii politicilor de sănătate”* derulat de Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr.T.Popa” Iași. Proiectul este cofinanțat din Fondul

Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013. Numărul de identificare al contractului: POSDRU/89/1.5/S/61879.

Titlul: *Consultări pe tema monitorizării Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare*

Organizator(i): Departamentul pentru Relații Interetnice

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 27 ianuarie 2011

Participant: Magdolna Mohácssek

Descriere:

Joi, 27 ianuarie 2011, Magdolna Mohácssek (**consilier juridic ISPMN**) a luat parte la **consultările pe tema monitorizării Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare**, organizate de către DRI, în vederea pregătirii apropiatei vizite la București a delegației Comitetului de Experți al *Cartei limbilor* și a *Secretariatului Cartei* din cadrul Consiliului Europei (14-17 martie 2011). **Reuniunea de consultare** cu instituțiile care prin atribuțiile lor contribuie la utilizarea și promovarea limbilor minoritare pe teritoriul României, a avut drept invitați: prof. univ. dr. Ion Diaconu, membru al Comitetului de Experți, dl. Csaba Asztalos, președintele Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, specialiști cu o experiență remarcabilă din instituțiile partenere – ministere, agenții și autorități guvernamentale, Avocatul Poporului, **Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale**, Radioul și Televiziunea Română. Moderatorul reuniunii a fost dl. Attila Markó, secretar de stat, șeful Departamentului pentru Relații Interetnice. Reluând dialogul instituțional pe **tema implementării Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare**, participanții au trecut în revistă ultimele noutăți din domeniile lor de activitate și s-au consultat în ceea ce privește programul acestei prime vizite de monitorizare a modului în care România pune în aplicare prevederile *Cartei europene a limbilor*.

Titlul: *Studii privitoare la educația despre Holocaust în România și Israel*

Organizator(i): Primăria și Consiliul local Șimleu Silvaniei; Muzeul Memorial al Holocaustului din Transilvania de Nord, Șimleu Silvaniei; Asociația memorială Hebraică, Nușfalău; Jewish Architectural Heritage Foundation; Federația Comunităților Evreiești din România; Comunitatea Evreiască din Oradea; Centrul Cultural Șimleu Silvaniei; Joint Rom

Locul (orașul): Șimleu Silvaniei

Perioada/Data: 27 ianuarie 2011

Participant: Attila Gidó

Titlul prezentării: *Supraviețuitorii evrei din Transilvania de Nord în primii ani postbelici*

Descriere:

Joi, 27 ianuarie 2011, Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) a participat la o **masă rotundă** cu titlul *Studii privitoare la educația despre Holocaust în România și Israel*, organizată cu ocazia *Zilei Internaționale a Memoriei Holocaustului*. Evenimentul s-a desfășurat la Șimleu Silvaniei și a fost organizat de către Primăria și Consiliul local Șimleu Silvaniei; Muzeul Memorial al Holocaustului din Transilvania de Nord, Șimleu Silvaniei; Asociația memorială Hebraică, Nușfalău; Jewish Architectural Heritage Foundation; Federația Comunităților Evreiești din România; Comunitatea Evreiască din Oradea; Centrul Cultural Șimleu Silvaniei; Joint Romania. La masa rotundă au participat și ambasadorul Statului Israel, excelența sa Dan Ben-Eliezer; președintele Federației Comunităților Evreiești din România, deputatul Aurel Vainer și reprezentantul orașului Petach Tikva din Israel, Shalom Kotler. **ISPMN** a fost reprezentat de către cercetătorul Attila Gidó, care a ținut o **prezentare** cu titlul *Supraviețuitorii evrei din Transilvania de Nord în primii ani postbelici*. Mai multe detalii despre întregul eveniment găsiți la: <http://www.acum.tv/articol/25629>
<http://www.salajeanel.ro/index.php?cmd=article&artid=19284>
<http://www.magazinsalajeanel.ro/index.php?cmd=article&artid=23763>
<http://www.magazinsalajeanel.ro/index.php?cmd=article&artid=23794>

Titlul: *Locuințe Sociale – Problemele și Soluții pentru Cluj-Napoca*

Organizator(i): Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Babeș-Bolyai

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 4 februarie 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

Vineri, 4 februarie 2011, László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la **dezbaterea publică** intitulată: *Locuințe Sociale – Problemele și Soluții pentru Cluj-Napoca*, organizată de Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca. Dezbaterea a căutat răspunsuri la problemele legate de urbanism și locuire (ex. segregarea rezidențială) în orașului Cluj-Napoca, iar participanții (urbaniști, arhitecți, sociologi și reprezentanți a societății civile) au discutat necesitatea și posibilitatea elaborării principiilor unei strategii pentru o politică de locuire în Cluj.

Titlul: *Situația minorității rome – Abordări către soluții locale, naționale și transnaționale*

Organizator(i): European Alternatives

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 11 februarie 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

Vineri, 11 februarie 2011, László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la **consultarea publică** intitulată: *Situația minorității rome – Abordări către soluții locale, naționale și transnaționale*, la invitația organizației European Alternatives. Participanții au căutat să contribuie cu idei la Forumul și programul *Festivalului Transeuropa*, festival care va fi organizat în luna mai 2011. Pentru mai multe detalii vezi: <http://www.euroalter.com/network/events/71/>.

Titlul: *Prezentarea cărții Keszeg Vilmos – Szabó Zsolt (ed.): Mezőség. Történelem, örökség, társadalom. [Câmpia Transilvaniei. Studii]*

Organizator(i): Societatea Muzeului Ardelean

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 1 martie 2011

Participant: Csongor Köncei

Descriere:

Mărti, 1 martie 2011, Csongor Köncei (cercetător ISPMN) la invitația Societății Muzeului Ardelean a prezentat cartea **Vilmos Keszeg – Zsolt Szabó (ed.): Mezőség. Történelem, örökség, társadalom [Câmpia Transilvaniei. Studii]** Mai multe detalii despre eveniment puteți citi pe:

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article.PArticleScreen.vm/id/54689>

http://maszol.ro/kultura/mettol_meddig_is_terjed_a_mezoseg_2011_03_02.html

Titlul: *Discuții purtate de către delegația Consiliului Europei cu reprezentanții autorităților statului român, în vederea monitorizării modului în care România pune în aplicare prevederile Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare*

Organizator(i): Departamentul pentru Relații Interetnice

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 17 martie 2011

Participant: István Horváth

Descriere:

Joi, 17 martie 2011, István Horváth (președinte ISPMN) a participat la etapa finală a **discuțiilor** purtate de către delegația Consiliului Europei cu reprezentanții autorităților statului român, în vederea monitorizării modului în care România pune în aplicare prevederile *Cartei europene a*

limbilor regionale sau minoritare. Delegația din partea Consiliului Europei a fost formată din: Stefan Oeter, președintele Comitetului de Experți al Cartei europene a limbilor, raportor pentru România; Vera Klopčic și Ion Diaconu, membri ai Comitetului de Experți; Joerg Horn, expert în cadrul Secretariatului Cartei europene a limbilor de la Consiliul Europei. Programul discuțiilor s-a focalizat pe următoarele dimensiuni: educație (MECTS), mass-media (CAN, SRR și SRTV), autorități administrative și justiție (MAI, MJ, CNCJ, Avocatul Poporului), activități culturale, economice și viață socială (MCPN, ISPMN, ANR, MECMA, MMFPS, MS, ANPC, ANFP).

Titlul: *Zilei luptei împotriva rasismului*

Organizator(i): Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea Babeș-Bolyai

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 21 martie 2011

Participant: László Foszto, Iulia-Elena Hossu

Titlul prezentării: *Discriminarea: cauzele, consecințele și combaterea ei* (László Foszto)

Documentarul antropologic – modalitate de a-l cunoaște și apropia pe „celălalt” (Iulia-Elena Hossu)

Descriere:

Luni, 21 martie 2011, la invitația Asociației Studenților Psihologi din România, Iulia-Elena Hossu și László Foszto (**cercetători ISPMN**) au participat la o **dezbateră publică** la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea Babeș-Bolyai, organizată cu ocazia *Zilei luptei împotriva rasismului*. László Foszto a susținut o prelegere cu titlul **Discriminarea: cauzele, consecințele și combaterea ei**. În prelegerea sa a vorbit despre principiul egalitarismului și despre dezvoltarea conceptului egalității de șanse în contextul istoric european precum și despre definirea conceptului de discriminare. Totodată, a prezentat câteva dintre consecințele (individuale și sociale) ale discriminării și ale fenomenelor legate de ea (ex. prejudecăți, stigmatizare), metodele de combatere (pedepsirea celor care înlăptuiesc acte de discriminare, acțiune afirmativă) precum și despre instituțiile naționale și internaționale abilitate cu monitorizarea și combaterea discriminării. Iulia-Elena Hossu a prezentat proiectul **Documentarul antropologic - modalitate de a-l cunoaște și apropia pe „celălalt”**.

Titlul: *Seminariile de miercuri - Colegiul Noua Europa*

Organizator(i): Colegiul Noua Europa

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 23 martie 2011

Participant: Zsuzsa Plainer

Titlul prezentării: *Majority Censorship Permissive - Minority Censorship Severe? (Censură majoritară severă, censură minoritară permisivă?)*

Descriere:

Miercuri, 23 martie 2011, la invitația Colegiului Noua Europa, Zsuzsa Plainer (**cercetător ISPMN**) a participat la seminariile de miercuri ale colegiului, susținând o prezentare cu titlul: *Majority Censorship Permissive - Minority Censorship Severe? (Censură majoritară severă, censură minoritară permisivă?)*

Titlul: *Conferința internațională ENRI European, National and Regional Identity [Identitate europeană, națională și regională]*

Organizator(i): Universitatea din Oradea, Universitatea din Debrecen, Universitatea Creștină „Partium”

Locul (orașul): Oradea

Perioada/Data: 25-26 martie 2011

Participant: Zsuzsa Plainer

Titlul prezentării: *From a Working Class Area to a “Gypsy Block of Flats” – prejudices and territorial stigma in a Romanian urban ghetto* [Din cartierul muncitoresc la „blocul de țigani” - prejudecăți și stigma teritorială într-un ghetou urban din România]

Descriere:

În perioada 25-26 martie 2011, a avut loc la Oradea Conferința internațională ENRI *European, National and Regional Identity* [Identitate europeană, națională și regională] organizată de către Universitatea din Oradea, Universitatea din Debrețin, Universitatea Creștină „Partium”. Din partea ISPMN a participat Zsuzsa Plainer (**cerchetător ISPMN**) susținând o prelegere cu titlul *From a Working Class Area to a “Gypsy Block of Flats” – prejudices and territorial stigma in a Romanian urban ghetto* [Din cartierul muncitoresc la „blocul de țigani” – prejudecăți și stigma teritorială într-un ghetou urban din România]

Titlul: *Ügyintézés magyarul - tanácskozás a „Magyar nyelvhasználat Háromszéken” című pályázat keretében* [Bilingvismul în administrația primăriilor - masă rotundă organizată în cadrul programului „Utilizarea limbii maghiare în Trei Scaune”]

Organizator(i): Consiliul Județean Covasna

Locul (orașul): Sfântu Gheorghe

Perioada/Data: 8 aprilie 2011

Participant: Katalin Vitos și Tamás Kiss

Titlul prezentărilor: *Utilizarea limbii maghiare în Ținutul Secuiesc* (Tamás Kiss)

Utilizarea limbii maghiare în administrația publică locală - județul Covasna (Katalin Vitos)

Descriere:

Vineri, 8 aprilie 2011, Katalin Vitos și Tamás Kiss (**cerchetători ISPMN**) au participat la masa rotundă intitulată *Ügyintézés magyarul - tanácskozás a „Magyar nyelvhasználat Háromszéken” című pályázat keretében* [Bilingvismul în administrația primăriilor - masă rotundă organizată în cadrul programului „Utilizarea limbii maghiare în Trei Scaune”] desfășurată sub egida Consiliului Județean Covasna. Evenimentul a avut loc în Sfântu Gheorghe, la sediul Consiliului Județean, iar principalele **teme de dezbateri** au fost: drepturile lingvistice ale maghiarilor din România, utilizarea limbii maghiare în Ținutul Secuiesc, bilingvismul în administrația primăriilor, teorie și practică în drepturile lingvistice, prezentarea formularelor bilingve puse la dispoziție de către ISPMN. Conferința a avut drept scop promovarea utilizării limbii maghiare, prin utilizarea formularelor bilingve, atât în cadrul autorităților locale cât și în cadrul instituțiilor deconcentrate din județul Covasna. Evenimentul a adunat laolaltă reprezentanți ai primăriilor județene, conducători ai instituțiilor județene, profesori de Limba și literatura maghiară din cadrul liceelor.

Informații despre eveniment la:

<http://www.condeiuardelean.ro/articol/cotidianul-haromszek-covasna-nr-6259-09042011-titlu-campanie-pentru-limba-noastra-materna-se>

<http://www.scribd.com/doc/53415783/CESCH-2011-Revista-Presei-Maghiare-07>

<http://www.szekelyhon.ro/szekelyfold/haromszek/ketnyelvuseg-a-kovaszna-megyei-tanacsna>

<http://www.3szek.ro/load/cikk/38203/Kamp%C3%A1ny%20anyanyelv%C3%BCnk%C3%A9rt>

<http://itthon.transindex.ro/?hir=25972>

Titlul: *Serie de prezentări în cadrul programului Școlii Doctorale „Construcția și implementarea unui program doctoral inovator interdisciplinar cu privire la problematica romilor”*

Organizator(i): Școala Națională de Științe Politice și Administrative, Programului Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane (POS-DRU) 2007 – 2013 – Ref. (CCI): 2007RO051PO001.

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 9 mai 2011

Participant: László Fosztó

Titlul prezentărilor: *Convertire religioasă și mobilizare socială în rândul romilor din România.*

Descriere:

Luni, 9 mai 2011, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a susținut, la Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București, o *prelegere publică* cu titlul: ***Convertire religioasă și mobilizare socială în rândul romilor din România.*** Prelegerea face parte dintr-o serie de prezentări în cadrul programului Școlii Doctorale „Construcția și implementarea unui program doctoral inovator interdisciplinar cu privire la problematica romilor”, coordonată de către prof. Vintilă Mihăilescu și finanțată în cadrul Programului Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane (POS-DRU) 2007 – 2013 – Ref. (CCI): 2007RO051PO001. Pentru mai multe detalii vezi: <http://www.snsps.ro/>.

Titlul: ***Educația Holocaustului***

Organizator(i): Asociația Divers

Locul (orașul): Târgu Mureș

Perioada/Data: 9-10 mai 2011

Participant: Stefănia Toma

Descriere:

În perioada **9-10 mai 2011**, Asociația Divers a organizat la Târgu Mureș o *serie de întâlniri de lucru* la care au fost prezentate rezultatele proiectului ***Educația Holocaustului***, proiect care are în vedere învățarea conviețuirii de către noile generații. Proiectul este derulat în parteneriat cu Reason Institut și Alianța Femeilor pentru Dezvoltare (WAD) din Bulgaria. În cadrul întâlnirii din **9 mai** s-au prezentat și discutat rezultatele cercetărilor asupra diferitelor programe școlare, a modului în care Holocaustul este prezentat în acestea, iar dezbaterile s-au axat pe rolul pe care introducerea acestui subiect în curricula școlară l-ar putea juca în consolidarea înțelegerii, a dezvoltării culturii civice și în prevenirea reiterării oricăror acte asemănătoare. În data de **10 mai**, discuțiile s-au centrat pe măsura în care discursul de ură și prejudecățile față de evrei și romi sunt prezente în mass-media din Bulgaria și România. La întâlnire au participat profesori, reprezentanți ai organizațiilor active în combaterea prejudecăților și a discriminării, reprezentanți ai autorităților locale și ai instituțiilor de stat competente în domeniu, precum și jurnaliști. Din partea ISPMN a fost prezentă Stefănia Toma (**cercetător ISPMN**). Mai multe informații despre eveniment găsiți pe site-ul: www.divers.org.ro

Titlul: ***Prelegeri științifice pentru studenții din programul de masterat de etnologie maghiară de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca***

Organizator(i): Catedra de Etnografie și Antropologie Maghiară a Facultății de Litere din UBB Cluj

Locul (orașul): Sediul Asociației Etnografice Kriza János din Cluj

Perioada/Data: 10 mai 2011

Participant: Csongor Köncei

Titlul prezentării: ***A kalotaszegi cigánymuzikusokról*** (Despre muzicanții romi din zona etnografică Călata)

Descriere:

Marti, 10 mai 2011, în cadrul proiectului ***Prelegeri științifice pentru studenții din programul de masterat de etnologie maghiară de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca***, la invitația Catedrei de Etnografie și Antropologie Maghiară a Facultății de Litere din UBB Cluj, Csongor Köncei (**cercetător ISPMN**), a susținut o *prelegere științifică* despre muzicanții romi din zona etnografică Călata.

Titlul: *Multiculturalismul: Diviziuni sociale și culturale în contextul globalizării*

Organizator(i): Cluster, organizație a studenților sociologi din cadrul UBB

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 13 mai 2011

Participant: Horațiu-Iuliu Kozák

Titlul prezentării: *Multiculturalismul și identificări multiple: un studiu asupra musulmanilor din România*

Descriere:

Vineri, 13 mai 2011, Horațiu-Iuliu Kozák (**cercetător ISPMN**) a participat la *atelierul științific* intitulat *Multiculturalismul: Diviziuni sociale și culturale în contextul globalizării* organizat de Cluster, organizație a studenților sociologi din cadrul UBB. El a susținut o *prezentare* intitulată: *Multiculturalismul și identificări multiple: un studiu asupra musulmanilor din România*. Cercetătorul a vorbit despre modurile de reprezentare ale comunităților etnice și efectele pe care politicile multiculturale le pot avea asupra coeziunii grupului. Argumentul principal a pornit de la critica noțiunii de cultură și identitate etnică, implicate în politicile multiculturale și a prezentat modurile în care identificările multiple pot fragmenta grupurile minoritare definite ca etnice. Anumite facțiuni ale grupului contestă autoritatea pe care o are elita grupului și propune noi forme de identificare. Acestea, la rândul lor, reorganizează grupul pe alte baze decât cele etnoculturale. La atelier au mai participat: prof. dr. Vasile Dâncu (Universitatea București și Universitatea Babeș-Bolyai), conf. dr. Irina Culic (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca), lect. drd. Călin Cotoi (Universitatea București).

Titlul: *Întâlnirii Muzicienilor de Táncház din Transilvania, ediția a VI-a*

Organizator(i): Asociația de Dans Popular al Maghiarilor din România

Locul (orașul): Valea Boroș, așezare ce aparține de Lunca de Jos, Ghimeș

Perioada/Data: 13 mai 2011

Participant: Csongor Köncei

Titlul prezentării: *A kalotaszegi cigánymuzikusokról* (Despre muzicanții romi din zona etnografică Călata)

Descriere:

Vineri, 13 mai 2011, Csongor Köncei (**cercetător ISPMN**), a susținut o *prelegere științifică* despre muzicanții romi din zona etnografică Călata, cu ocazia *Întâlnirii Muzicienilor de Táncház din Transilvania*, ediția a VI-a, la Valea Boroș, așezare ce aparține de Lunca de Jos, Ghimeș. Pe baza datelor disponibile, cercetătorul a descris sintetic, muzicanții romi din secolul trecut (familiile și tarafurile), din zona etnografică Călata. Prelegerea a fost înregistrată de Duna TV.

Mai multe detalii despre eveniment la:

http://www.erdely.ma/ajanlo.php?id=91234&cim=tanchazzeneszek_szeansza_a_gyimesekben

Titlul: *Program de formare Bilingvism în administrațiile locale publice*

Organizator(i): Asociația Mișcarea Angajament Civic (CEMO)

Locul (orașul): Miercurea Nirajului, Reghin, Sovata, Pănet, Periș

Perioada/Data: 19-26 mai 2011

Participant: Katalin Vitos

Descriere:

În perioada **19-26 mai**, Katalin Vitos (**cercetător ISPMN**) a participat la un *program de formare*, în calitate de formator, intitulat: *Bilingvism în administrațiile locale publice* derulat de Asociația Mișcarea Angajament Civic (CEMO). Grupul țintă al programului l-au constituit funcționarii din administrația locală (primari, viceprimari, consilieri locali, notari etc.) ai diferitelor microregiuni din județul Mureș. Programul a avut drept scop, pe de o parte conștientizarea importanței utilizării limbii materne (limba maghiară) în administrația publică locală, în baza prevederilor Legii nr.

215/2001 a administrației publice locale, iar pe de altă parte, popularizarea aplicării formulelor bilingve elaborate de către ISPMN. În cadrul întâlnirilor, prin intermediul unor module teoretice și practice, a fost prezentat cadrul legal care reglementează drepturile lingvistice ale minorităților naționale din România și situația actuală a utilizării limbii materne, la nivelul administrațiilor locale. Analiza situației actuale s-a concentrat pe cele două tipuri de comunicare: bilingvismul în limbajul oral și scris. Totodată au fost examinate trei arii diferite de comunicare: comunicarea dintre cetățeni și instituțiile administrației publice locale, comunicarea instituțiilor de stat cu cetățenii, precum și formele de comunicare utilizate între instituțiile de stat.

Titlul: *File din istoria evreimii clujene*

Organizator(i): Federația Comunităților Evreiești din România, Comunitatea Evreilor Cluj-Napoca și Institutul de Iudaistică și Istorie Evreiască „Dr. Moshe Carmilly” din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 26-29 mai 2011

Participant: Attila Gidó

Titlul prezentării: *Viața instituțională a comunității evreiești din Cluj*

Descriere:

În perioada **26-29 mai**, Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) a participat la *conferința națională* intitulată: *File din istoria evreimii clujene*. Conferința a fost organizată de către Federația Comunităților Evreiești din România, Comunitatea Evreilor Cluj-Napoca și Institutul de Iudaistică și Istorie Evreiască „Dr. Moshe Carmilly” din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”. La conferință au participat cercetători, cadre universitare din Cluj-Napoca și București. Attila Gidó a susținut *prezentarea* cu titlul: *Viața instituțională a comunității evreiești din Cluj*. Simpozionul se înscrie în seria de evenimente dedicate jubileului Federației Comunităților Evreiești din România de 75 de ani (1936 – 2011). Simpozionul vizează evocarea vieții culturale și comunitare evreiești din Cluj, din perspectiva aspectelor sale instituționale și comunitare de dinainte și de după anul 1945 și a personalităților marcante ale comunității de evrei din Cluj.

Mai multe detalii despre eveniment la:

http://www.fcer.jewishfed.ro/public_html/index.php?option=com_content&view=article&id=676:27-mai-2011-simpozionul-file-din-istoria-evreimii-clujene&catid=123:comunitatea-evreilor-din-cluj-napoca&Itemid=35

Titlul: *Conferința Anuală a Cercetării de Sociologie și Asistență Socială*

Organizator(i): Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 27-28 mai 2011

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul prezentării: *Limitări metodologice în cercetarea migrației din România. O analiză a cercetării actuale*

Descriere:

În perioada **27-28 mai**, Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**) a participat la *Conferința Anuală a Cercetării de Sociologie și Asistență Socială*. Conferința a fost organizată de către Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București. Remus Gabriel Anghel a susținut *prezentarea* cu titlul: *Limitări metodologice în cercetarea migrației din România. O analiză a cercetării actuale*.

Titlul: *Kolozsvári Ünnepi Könyvhét (Festivalul Cărții Maghiare Clujene)*

Organizator(i): Asociația Editorilor și Difuzorilor de Carte

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 2-5 iunie 2011

Participant: Albert Zsolt Jakab

Descriere:

În perioada **2–5 iunie 2011**, Editura ISPMN a participat cu un stand de carte la **Festivalul Cărții Maghiare Clujene** (Kolozsvári Ünnepi Könyvhét), desfășurat pe strada Matei Corvin. În cadrul evenimentului, publicul interesat de problematica minorităților naționale a putut achiziționa volumele **Editurii ISPMN**, beneficiind și de prezența a trei dintre autorii acestor cărți: László Fosztó, Attila Gidó, Csongor Köncei (**cercetători ISPMN**), care au oferit dedicații cititorilor. Participarea la festival a reprezentat o ocazie fericită de întâlnire a cercetătorilor cu publicul cititor interesat de subiectul minorităților naționale, precum și un cadru propice pentru schimbul de idei între autori și cititori. Cei interesați de titlurile apărute la Editura ISPMN pot accesa:

<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti>

Titlul: *Adunarea constituantă a Comisiei de Cercetare a Istoriei Recente a Bisericii Unitariene [Egyházi közelmúlt-kutatással megbízott történész–kutatócsoport]*

Organizator(i): Biserica Unitariană

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 7 iunie 2011

Participant: Attila Gidó

Descriere:

Martți, 7 iunie 2011, la sediul Episcopatului Bisericii Unitariene, Cluj – la adunarea constituantă a Comisiei de Cercetare a Istoriei Recente a Bisericii Unitariene [Egyházi közelmúlt-kutatással megbízott történész–kutatócsoport] Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) a fost ales membru de comisie. Scopul acestei comisii este: de a cerceta, a face rapoarte asupra situației Bisericii Unitariene în timpul regimului comunist, respectiv, de a analiza activitățile acelor clerici care au colaborat cu Securitate, pe baza documentelor obținute de la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Comisia își desfășoară activitatea prin însărcinarea conducerii Bisericii Unitariene și are 8 membri.

Titlul: *Întâlnirea de lucru a experților din România, participanți în proiectul: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania*

Organizator(i): Fundația Soros România

Perioada/Data: 20 iunie 2011

Participant: Stefănia Toma

Descriere:

Luni, 20 iunie 2011, Stefănia Toma (**cercetător ISPMN**) a participat la **întâlnirea de lucru a experților din România**, participanți în proiectul: EU INCLUSIVE – *transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania*. Scopul proiectului este acela de dezvoltare a practicilor de cooperare în domeniul incluziunii romilor, pentru promovarea incluziunii acestora pe piața europeană a muncii și a unei capacități sporite de ocupare între organizațiile care se ocupă de integrarea romilor din România, Spania, Italia și Bulgaria, prin transferul de date comparative și experiențe locale. Inițiatorul proiectului este Fundația Soros România cu partenerii externi: Fundación Secretariado Gitano (Spania), Fondazione Casa della Carità Angelo Abriani (Italia) și Fundația Institutul pentru o Societate Deschisă – Sofia (Bulgaria). Scopul întâlnirii din 20 iunie a cercetătorilor experți a fost acela de a discuta despre metodele de analiză a documentelor programatice și legislative românești cu privire la integrarea socio-economice a minorității rome. Detalii despre proiect puteți găsi pe pagina:

<http://www.soros.ro/ro/program.php?program=48>

Titlul: *Femeile rome pentru egalitatea de șanse*

Organizator(i): Asociația Femeilor Rome „Pentru Copiii Noștri”, Fundația Desire

Locul (orașul): Timișoara

Perioada/Data: 30 iunie–2 iulie, 2011

Participant: Horațiu-Iuliu Kozák

Titlul prezentării: *Piața locală de recrutare a forței de muncă și oportunități de angajare pentru romi*

Descriere:

În perioada 30 iunie–2 iulie 2011 s-a desfășurat la Timișoara conferința internațională intitulată *Femeile rome pentru egalitatea de șanse*. Conferința a fost organizată în cadrul proiectului *Egalitate prin diferență. Accesul femeilor rome pe piața muncii*, proiect derulat de Asociația Femeilor Rome „Pentru Copiii Noștri” în parteneriat cu Fundația Desire (pentru detalii despre proiect www.femrom.ro). Lucrările celor două zile de comunicări au fost structurate în 1. Cadrul general al discuțiilor: romi, femei și oportunități egale, 2. Fonduri structurale și proiecte pentru romi, 3. Incluziunea socială a femeilor rome: probleme, strategii și rezultate, 4. Cercetări privind accesul romilor la locuri de muncă, 5. Femeile rome și activismul civic, 6. Promovarea oportunităților egale. În ansamblu în cadrul prezentărilor și discuțiilor s-a conturat o imagine despre situația romilor pe piața forței de muncă în mai multe state din Europa. Prezentarea *Piața locală de recrutare a forței de muncă și oportunități de angajare pentru romi* a dorit să contextualizeze șansele de participare a romilor pe piața muncii oferind astfel argumente pentru o perspectivă nuanțată a integrării romilor pe piața muncii. În această ordine de idei, comunicarea a sugerat că practicile de recrutare și potențialul economic al localității sunt relevante pentru participarea romilor pe piața muncii.

Titlul: *Întâlnire pentru a discuta situația proiectului primăriei ce vizează construcția unui gard din beton lung de cca. 100 de metri și cu înălțimea de 1.8 metri, pe lângă două blocuri cu locuințe sociale, blocuri în care trăiesc multe familii de romi*

Organizator(i): Primăria din Baia Mare

Locul (orașul): Baia Mare

Perioada/Data: 6 iulie 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

Miercuri, 6 iulie 2011, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a participat la **întâlnirea** organizată de Primăria din Baia Mare pentru a discuta situația proiectului primăriei ce vizează construcția unui gard din beton lung de cca. 100 de metri și cu înălțimea de 1.8 metri, pe lângă două blocuri cu locuințe sociale, blocuri în care trăiesc multe familii de romi. Pe lângă angajații diferitelor servicii ale primăriei Baia Mare și ale prefecturii județului Maramureș, la dezbateri au mai participat: Csaba Asztalos (președintele Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării), Cristian Hetea (Agenția Națională pentru Romi), precum și reprezentanți ai organizațiilor de romi (Romani Criss, Șanse Egale) și reprezentanți ai locatarilor din blocurile de pe str. Horea, unde se construiește gardul. Participanții au făcut o vizită în teren și au convenit că vor continua să monitorizeze proiectele derulate de primăria orașului Baia Mare, pentru a asigura înlăturarea formelor de discriminare. Pentru mai multe detalii vezi: <http://itthon.transindex.ro/?cikk=14860>

Titlul: *Tabăra de vară intitulată Etnologie și muzeologie în abordare*

Organizator(i): Asociația Etnografică Kriza Janos

Locul (orașul): Arcuș

Perioada/Data: 7-10 iulie 2011

Participant: Albert Zsolt Jakab și Lehel Peti

Titlul prezentării: *Ritualuri imagistice și religiozitate în timpul comunismului în România* (Peti Lehel)

Descriere:

În perioada **7-10 iulie 2011** Asociația Etnografică Kriza Janos a organizat la Arcuș **tabăra de vară** intitulată *Etnologie și muzeologie în abordare*. În cadrul acestui eveniment, Lehel Peti (**cercetător ISPMN**) a ținut prezentarea intitulată *Ritualuri imagistice și religiozitate în timpul comunismului în România*. Totodată, în contextul aceluiași eveniment a avut loc și prezentarea editurilor transilvănene axate pe științe sociale, unde Albert Zsolt Jakab și Lehel Peti (**cercetători ISPMN**) au prezentat activitatea Editurii ISPMN precum și cele mai noi apariții ale editurii.

Pentru mai multe detalii cu privire la aceste noi apariții, accesați:

<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti>

Titlul: Lansarea manualului în limba română intitulat: *Poliția, romii și sinti: bune practici în consolidarea încrederii și înțelegerii*.

Organizator(i): Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR) în parteneriat cu Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) - Unitatea pentru Probleme Strategice ale Poliției (S.P.M.U.) și Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (O.D.I.H.R) - Punctul de Contact pentru Romi și Sinti (C.P.R.S.I)

Locul (orașul): Palatul Parlamentului, Sala Drepturilor Omului

Perioada/Data: 8 iulie 2011

Participant: Estera Roxana Hetea

Descriere:

Vineri, 8 iulie 2011, Estera Roxana Hetea (**vicepreședinte ISPMN**) a participat la **lansarea manualului** în limba română intitulat: *Poliția, romii și sinti: bune practici în consolidarea încrederii și înțelegerii*. Evenimentul a fost organizat de Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR) în parteneriat cu Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) - Unitatea pentru Probleme Strategice ale Poliției (S.P.M.U.) și Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (O.D.I.H.R) - Punctul de Contact pentru Romi și Sinti (C.P.R.S.I) la Palatul Parlamentului, Sala Drepturilor Omului. Lansarea manualului a fost urmată de o **masă rotundă** în cadrul căreia au fost prezentate motivația și nevoile care au stat la baza realizării manualului, precum și aplicabilitatea sa în munca de poliție și cea a autorităților și organizațiilor societății civile. Deschiderea evenimentului a fost realizată de către reprezentanți ai IGPR și OSCE. În cadrul mesei rotunde au fost abordate teme privind: intervenția poliției în comunități multiculturale, pregătirea polițiștilor în domeniul respectării drepturilor omului, politici în domeniul resurselor umane de atragere și menținere în rândul poliției a membrilor aparținând minorităților etnice și posibilități de parteneriat. A fost prezentat proiectul „Misiune Posibilă. Șanse egale în alegerea carierei” implementat de – IGPR – Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității și Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală (CRDE) – Cluj și o sinteză a studiului privind integrarea profesională a reprezentanților minorităților naționale încadrați în structurile Poliției Române pe locuri speciale – IGPR – Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității. Spre finalul întâlnirii, Compartimentele de Analiză și Prevenire a Criminalității ale Inspectoratelor de Poliție Județene Mureș și Suceava au prezentat exemple de bune practici.

Titlul: Workshop de cercetare din cadrul proiectului: *Model integrat de dezvoltare antreprenorială în centrele urbane din trei regiuni*

Organizator(i): Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice

Locul (orașul): Gilău, județul Cluj

Perioada/Data: 8-9 iulie 2011

Participant: Stefănia Toma și Katalin Vitos

Descriere:

În perioada **8-9 iulie 2011** s-a desfășurat la Gilău, județul Cluj, cel de-al doilea **workshop de cercetare** cu participarea a zece experți în domeniul științelor sociale, cercetători și cercetători colaboratori din proiectul intitulat: *Model integrat de dezvoltare antreprenorială în centrele urbane din trei regiuni*. Scopul general al proiectului este dezvoltarea spiritului antreprenorial și creșterea abilității antreprenoriale ale persoanelor din regiunile de dezvoltare Nord-Vest, Centru și Vest. Proiectul va contribui la promovarea culturii antreprenoriale, la crearea unui mediu antreprenorial competent, pregătit și adaptabil în regiunile vizate. Obiectivele acestei ședințe de lucru au fost prezentarea și discutarea rezultatelor preliminare ale cercetării și pregătirea planului de conținut al rapoartelor de cercetare și al studiului de fezabilitate. Dincolo de o analiză descriptivă a potențialului antreprenorial și recomandările privind dezvoltarea sectorului IMM în regiunile vizate, rezultatele analizei vor fi folosite pentru fundamentarea metodologică și tematică a elaborării suporturilor de curs pentru formare profesională și recomandări privind pachetele de servicii care urmează a fi elaborate în sprijinul inițierii afacerilor. Din partea ISPMN au participat Stefănia Toma și Katalin Vitos (**cercetători ISPMN**). Detalii despre acest proiect găsiți pe pagina de web: <http://www.spiritantreprenorial.ro/ro/cercetare-si-analiza>.

Titlul: *Întâlnirea de lucru a experților din România, participanți în proiectul: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania*

Organizator(i): Fundația Soros România

Perioada/Data: 18 iulie 2011

Participant: Stefănia Toma

Descriere:

Luni, 18 iulie 2011, Stefănia Toma (**cercetător ISPMN**) a participat la **întâlnirea de lucru** a experților din România, participanți în proiectul: *EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania*. Scopul proiectului este acela de dezvoltare a practicilor de cooperare în domeniul incluziunii romilor, pentru promovarea incluziunii acestora pe piața europeană a muncii și a unei capacități sporite de ocupare între organizațiile care se ocupă de integrarea romilor din România, Spania, Italia și Bulgaria, prin transferul de date comparative și experiențe locale. Inițiatorul proiectului este Fundația Soros România cu partenerii externi: Fundación Secretariado Gitano (Spania), Fondazione Casa della Carità Angelo Abriani (Italia) și Fundația Institutul pentru o Societate Deschisă – Sofia (Bulgaria). Scopul întâlnirii din 18 iulie a cercetătorilor experți a fost acela de a discuta despre analiza experiențelor existente și a stării de fapt cu privire la inițiativele de includere a romilor și sporirea ocupării, cu referire și la situația migranților romi. Detalii despre proiect puteți găsi pe pagina:

<http://www.soros.ro/ro/program.php?program=48>.

Titlul: *Seria de întâlniri în vederea implementării Memorandumului de Înțelegere între Primăria Municipiului Cluj-Napoca și Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare*

Organizator(i): Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

Locul (orașul): UBB, Cluj-Napoca

Perioada/Data: 19-21 iulie 2011

Participant: István Horváth, Stefănia Toma, László Fosztó

Descriere:

În perioada **19-21 iulie 2011** au fost organizate la Cluj-Napoca **o serie de consultări** la care au participat reprezentanți ai Primăriei Municipiului Cluj, grupul de experți formați din Marta Marczis, expert internațional Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP), dl. Mircea Mocanu, Director Programe UNDP România dl. Kálmán Mizsei și Daniela Tarnovschi din partea

Open Society Foundation, reprezentanți ai Ordinului Arhitecților din România. Din partea GLOC (Grupul de Lucru al Organizațiilor Civice) au fost prezenți Cristina Raț, Norbert Petrovici, Enikő Vincze, Adrian Dohotaru și Maria Roth. Din partea ISPMN au participat István Horváth (**președinte ISPMN**), László Fosztó și Stefánia Toma (**cercetători ISPMN**). Seria de întâlniri face parte din activitățile menite să asigure implementarea *Memorandumului de Înțelegere între Primăria Municipiului Cluj-Napoca și Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare*. Scopul acestui memorandum este acela de a facilita colaborarea tuturor părților interesate pentru a evalua și a îmbunătăți costurile și impactul, din punctul de vedere al incluziunii sociale, locuințelor sociale din Cluj-Napoca. Discuțiile întâlnirii la care au participat cercetătorii s-au axat în primul rând pe posibilitățile de a dezvolta un proiect complex, începând de la identificarea unor serii de probleme sociale prin realizarea unor cercetări, până la recomandarea unor bune practici care pot deveni exemple atât la nivel național, cât și regional, prin care se urmărește o cât mai bună informare a tuturor autorităților care au putere de decizie cu privire la acest subiect.

Titlul: *Metode și instrumente de cercetare etnologică. Stadiul actual și perspectivele de valorificare*

Organizator(i): Academia Română – Filiala Cluj-Napoca

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 21-22 iulie 2011

Participant: Iulia- Elena Hossu și Zsuzsa Plainer

Titlul prezentării: *Căsătoria – bază a sistemului de înrudire* (Iulia-Elena Hossu)

Antropologia cenzurii sub comunism (Zsuzsa Plainer)

Descriere:

În perioada **21-22 iulie 2011**, s-a desfășurat la sediul Institutului „Arhiva de folclor a Academiei Române” (Cluj-Napoca) **conferința** intitulată: *Metode și instrumente de cercetare etnologică. Stadiul actual și perspectivele de valorificare*. Conferința a fost organizată de către Academia Română – Filiala Cluj-Napoca și a avut ca invitați cercetători afiliați la diferite institute și universități din țară și străinătate: Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Institutul de Istorie „George Barițiu”, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G.Călinescu”, București, Muzeul Etnografic al Transilvaniei, Muzeul Județean Arad, Muzeul Maramureșului din Sighetul Marmației, Institutul de Cercetări Socioumane Sibiu, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Università degli Studi di Perugia, Universitatea din Köln (Germania), Universitatea „Al. I. Cuza”(Iași), Universitatea din București etc. În cadrul conferinței Iulia-Elena Hossu (**cercetător ISPMN**) a susținut prezentarea intitulată: *Căsătoria – bază a sistemului de înrudire* și Zsuzsa Plainer (**cercetător ISPMN**) a susținut prezentarea: *Antropologia cenzurii sub comunism*.

Titlul: *Adunarea Comisiei de Cercetare a Istoriei Recente a Bisericii Unitariene [Egyházi közelmúlt-kutatással megbízott történész-kutatócsoport]*

Organizator(i): Biserica Unitariană

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 16 septembrie 2011

Participant: Attila Gidó

Descriere:

Vineri, 16 septembrie 2011, la sediul Episcopatului Bisericii Unitariene, Cluj, Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) a participat la adunarea Comisiei de Cercetare a Istoriei Recente a Bisericii Unitariene [Egyházi közelmúlt-kutatással megbízott történész-kutatócsoport]. Scopul acestei comisii este: de a cerceta, a face rapoarte asupra situației Bisericii Unitariene în timpul regimului comunist, respectiv, de a analiza activitățile acelor clerici care au colaborat cu Securitate, pe baza documentelor obținute de la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Comisia își

desfășoară activitatea prin însărcinarea conducerii Bisericii Unitariene și are 8 membri, unul fiind Gidó Attila.

Titlul: *Conferința anuală a Societății de Antropologie Culturală din România*

Organizator(i): Societatea de Antropologie Culturală din România

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 22-25 septembrie 2011

Participant: Remus Gabriel Anghel

Descriere:

În perioada 22–25 septembrie s-a desfășurat la București conferința anuală a Societății de Antropologie Culturală din România. Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**) a participat la această conferință și a organizat panelul intitulat *Challenges of Migration: Reshaping Social Status, Gender and Ethnicity in Romania* [Provocările migrației: remodelări ale statusului social, ale genului și etnicității în România]. După cum este menționat de către mai mulți autori, efectele migrației din România sunt deosebit de puternice, cel puțin dacă avem în vedere nivelul remiterilor, stocul de populație emigrată, schimbarea modelelor de consum și depopularea mai multor regiuni ale țării. Articolele din acest panel de conferință au analizat modalitățile multiple prin care migrația schimbă ierarhiile sociale în diverse localități din România.

Titlul: *The Price of Roma Integration [Prețul integrării romilor]*

Organizator(i): Fundația Pakiv European Roma Fund

Locul (orașul): Snagov

Perioada/Data: 24 septembrie 2011

Participant: Remus Gabriel Anghel, László Foszto

Titlul prezentării: *Exoticizing the Roma in Migration Research* [Remus Gabriel Anghel]

Comentarii la capitolele scrise de András Biró, Nicolae Gheorghe și Pulay Gergő, Martin Kovats [László Foszto]

Descriere:

Sâmbătă, 24 septembrie 2011, László Foszto și Remus Gabriel Anghel (**cercetători ISPMN**) au participat la conferința intitulată *The Price of Roma Integration* [Prețul integrării romilor] organizată de Fundația Pakiv European Roma Fund. Conferința s-a desfășurat la Snagov, în perioada 22-25 septembrie. Scopul acestei conferințe a fost dezbaterăa manuscriselor ce vor reprezenta capitole ale unui volum pregătit de Pakiv European Roma Fund și care se va referi la integrarea europeană a romilor. Au participat autorii capitolului (András Biró, Nicolae Gheorghe, Gergő Pulay și Martin Kovats), editorii volumului (Will Guy, Christian Petry), precum și persoane invitate să comenteze pe marginea capitolului pregătite.

Titlul: *Conferința internațională Recent Studies on Past and Present: New Sources, New Methods or a New Public? [Studii recente asupra trecutului și prezentului: surse noi, metode noi și un public nou?]*

Organizator(i): Academia Română

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 25-28 septembrie 2011

Participant: Remus Gabriel Anghel

Descriere:

În perioada 25–28 septembrie 2011 Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**) a participat la conferința internațională *Recent Studies on Past and Present: New Sources, New Methods or a New Public?* [Studii recente asupra trecutului și prezentului: surse noi, metode noi și un public nou?] desfășurată la București. Aceasta a fost organizată în cadrul programului postdoctoral *Științele socio-umaniste în contextul evoluției globalizate – dezvoltarea și implementarea*

programului de studii și cercetare postdoctorale POSDRU 89/1.5/S/61104. Remus Anghel a organizat panelul intitulat *Representations and Mechanisms of Social Restructuring* [Reprezentări și mecanisme ale restructurării sociale]. Articolele prezentate în cadrul panelului au arătat relațiile dintre etnicitate și migrație, în special modul în care migrația influențează relațiile dintre romi și ne-romi. Una dintre concluziile desprinse din prezentări a fost că migrația romilor produce efecte extrem de eterogene, de la culpabilizare publică, la acceptare și depășire a granițelor și clivajelor etnice.

Titlul: *Masă rotundă și dezbateri despre studiul de impact realizat la inițiativa Fundației ERSTE*

Organizator(i): Organizația Caritas – Alba Iulia, împreună cu Caritas – Austria și Fundația ERSTE

Locul (orașul): Sfântu Gheorghe

Perioada/Data: 3 octombrie 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

Luni, 3 octombrie 2011, László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la o **masă rotundă** organizată de Organizația Caritas – Alba Iulia, împreună cu Caritas – Austria și Fundația ERSTE în incinta Muzeului Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe. În cadrul mesei rotunde a fost prezentat și dezbătut *un studiu de impact* realizat la inițiativa Fundației ERSTE. Studiul a evaluat activitatea organizației Caritas – Alba Iulia, care de mai mulți ani se implică activ în integrarea socială a comunității rome din Sfântu Gheorghe. Din anul 2007, cu ajutorul Fundației ERSTE și al Organizației Caritas – Austria, în cadrul Komenský Fund a fost inițiat în această comunitate un proiect educațional, cu scopul de a încuraja participarea la școala a copiilor romi, și astfel a contribui la dezvoltarea comunității rome. După dezbateri a urmat vernisajul unei expoziții de fotografie cu titlul *Între mit și realitate: Să-i cunoaștem pe romi* care a fost expusă în perioada 4–9 octombrie la Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe. Fotografiiile expuse au fost realizate în comunități de romi din Cehia, România și Slovacia și imaginile prezintă viața de zi cu zi a romilor: nuntă, înmormântare sau o privire dincolo de ceea ce pereții caselor ascund. Expoziția a fost prezentată în Viena (orașul în care tinerii fotografi și-au realizat studiile), dar a fost expusă și în orașele în care fotografiile au fost făcute, fiind prezentată și în Sfântu Gheorghe. Astfel, expoziția poate fi vizitată de toate persoanele care au contribuit la realizarea fotografiilor, precum și de către mulți dintre romii din Sfântu Gheorghe care au fost prezenți la vernisaj.

Pentru mai multe detalii vezi:

<http://www.erstestiftung.org/blog/social-development/between-myth-and-reality-encounters-with-roma/>

http://www.sznmr.ro/sznmr.php?o=sa_i_cunoastem_pe_romi

Titlul: *Minorități în Bazinul Carpatic*

Organizator(i): Consiliul Județean Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare și Direcția Muzeelor din Județul Szabolcs-Szatmár-Bereg

Locul (orașul): Satu Mare

Perioada/Data: 7-8 octombrie 2011

Participant: Lehel Peti, Albert Zsolt Jakab

Titlul prezentării: *Memorie și societate. Evenimente de comemorare în Cluj în secolul XX*. Albert Zsolt Jakab

Noi mișcări religioase în satele de ceangăi din Moldova Lehel Peti

Descriere:

În perioada **7–9 octombrie 2011** Lehel Peti și Albert Zsolt Jakab (cercetători ISPMN) au participat la **conferința** intitulată *Minorități în Bazinul Carpatic*, conferință organizată de către

Consiliul Județean Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare și Direcția Muzeelor din Județul Szabolcs-Szatmár-Bereg. Cercetătorul Lehel Peti a susținut o prelegere despre rolul mișcărilor religioase în satele catolicilor din Moldova, argumentând că convertirea actorilor sociali la noile secte reprezintă în aceste sate o parte integrantă a strategiei de modernizare în ceea ce privește mobilitatea socială. Cercetătorul Albert Zsolt Jakab a susținut o prelegere cu titlul *Memorie și societate. Evenimente de comemorare în Cluj în secolul XX*.

Titlul: *Romii în Ținutul Secuiesc: istorie, tradiții și mod de viață*

Organizator(i): Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe

Locul (orașul): Sfântu Gheorghe

Perioada/Data: 19 octombrie 2011

Participant: László Fosztó

Titlul prezentării: *Noile mișcări religioase în zona județului Covasna și în Bazinul Baraolt*

Descriere:

Miercuri, 19 octombrie 2011, László Fosztó (cercetător ISPMN) a susținut, în cadrul conferinței științifice intitulată *Romii în Ținutul Secuiesc: istorie, tradiții și mod de viață*, prezentarea cu titlul *Noile mișcări religioase în zona județului Covasna și în Bazinul Baraolt*. Conferința a fost organizată de Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe și a fost urmată de vernisajul unei expoziții despre romii cărămidari organizată de István Kinda, cercetător etnolog și muzeolog la Muzeul Național Secuiesc. Expoziția intitulată *Meșterii noroiului* [A sár mesterei] se bazează pe prezentarea procesului tradițional de producerea a cărămidilor cu ajutorul obiectelor, uneltelor și produselor expuse. Participanții au avut oportunitatea de a observa procesul de muncă și de a discuta cu romii care practică acest meșteșug, prezenți și ei la vernisaj.

Pentru mai multe detalii vedeți:

http://www.3szek.ro/load/cikk/43518/egyuttelni_a_ciganyokkal

Titlul: *Lansarea volumului lui Csongor Könzei (cercetător ISPMN) intitulat A kalotaszegi cigányzenészek társadalmi és kulturális hálózatáról* [Rețelele sociale și culturale ale muzicanților romi din zona etnografică Călata]

Organizator(i): Asociația Etnografică Kriza János

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 20 octombrie 2011

Participant: Csongor Könzei

Descriere:

Joi, 20 octombrie 2011, la sediul Asociației Etnografice Kriza János din Cluj-Napoca a avut loc lansarea volumului lui Csongor Könzei (cercetător ISPMN) intitulat *A kalotaszegi cigányzenészek társadalmi és kulturális hálózatáról* [Rețelele sociale și culturale ale muzicanților romi din zona etnografică Călata]. Volumul a apărut la Editura Kriza János Néprajzi Társaság în seria Kriza Könyvek (36), Cluj-Napoca, 2011. La lansare volumul a fost prezentat de către Mihály Sárkány, renumit etnograf din Ungaria, membru al Academiei Maghiare de Științe. Scopul descrierii rețelei sociale și culturale a muzicienilor romi, din zona etnografică Călata, a fost acela de a certifica faptul că muzicienii profesioniști din sate nu sunt izolați unii de alții, ci activitatea lor a fost și rămâne marcată de reguli nescrise. Acest sistem de reguli poate fi interpretat ca un sistem complex, multidimensional, unde fiecare parte din sistem este într-o anumită relație sau contact cu celelalte părți. Astfel, rețeaua vocațională a acestor oameni este marcată de rețele sociale, respectiv – într-o conexiune strânsă cu aceasta –, de rețele economice, dar într-o manieră în care acestea depind de funcționarea rețelei vocaționale. Aceste rețele sunt în contact mutual cu acel mediu de mediator și creator de cultură, pe care autorul a definit-o ca rețea culturală. Detalii la:

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/archive%2CPArchiveArticleSelectEdScreen.vm/id/64674/year/2011/month/9/day/19/web/0/quick/0/ynews/0/mainarticle/false>

Titlul: Lansarea volumului *Rontás és társadalom Aranyosszéken* [Vrăjitorie și societate într-un sat din Zona Arieșului]

Organizator(i): Asociația Etnografică Kriza János

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 22 octombrie 2011

Participant: Lehel Peti

Descriere:

Sâmbătă, 22 octombrie 2011, Lehel Peti (**cercetător ISPMN**) a prezentat **cartea** intitulată *Rontás és társadalom Aranyosszéken*. [Vrăjitorie și societate într-un sat din Zona Arieșului] Ed. UBB, Editura Kriza János Néprajzi Társaság – Tünde Komáromi. Cercetătorul a accentuat noutatea perspectivei științifice cu care autoarea abordează subiectul *făcăturii* într-un sat din zona Arieșului, bazându-se pe literatura de specialitate a tematicii asupra vrăjitoriei în antropologia socială, folosind totodată și rezultatele cercetărilor etnografice români și maghiari vis-à-vis de acest fenomen. Lansarea de carte a fost organizată de către Asociația Etnografică „Kriza János”, la sediul acesteia, din Cluj-Napoca.

Titlul: Festivalului de Film ASTRA – Sibiu

Organizator(i): AFF Sibiu

Locul (orașul): Sibiu

Perioada/Data: 25-30 octombrie 2011

Participant: Péter Virginás și Iulia-Elena Hossu

Descriere:

În perioada **25–30 octombrie 2011**, Péter Virginás și Iulia-Elena Hossu (**cercetători ISPMN**) au efectuat un **stagiul de documentare** în cadrul Festivalului de Film ASTRA – Sibiu. Scopul acestui stagiul a fost acela de a identifica noile apariții de filme documentare, menite să completeze Filmoteca ISPMN – proiect pe care Centrul de documentare ISPMN îl derulează din anul 2009 și care își propune dezvoltarea colecției multimedia disponibilă la această oră în cadrul ISPMN. Această colecție de documentare, care are relevanță pentru studierea minorităților etnice și a relațiilor interetnice, își propune să servească nevoile cercetătorilor, angajați ai ISPMN, respectiv ale utilizatorilor acestui centru. Pe parcursul aceleiași perioade, Iulia-Elena Hossu a participat la **cursul** organizat în cadrul AFF Sibiu intitulat „Profesia de documentarist. Serie de masterclass-uri” care s-au concentrat pe vizionarea și discutarea unor diferite genuri de film documentar: documentarul observațional, documentarul independent, documentarul etnografic și documentarul TV, precum și genul de documentare care iau naștere la intersecția documentarului cu internetul și cu newmedia.

Titlul: *O nouă viziune asupra politicilor socio-economice pentru comunitățile de romi din România*

Organizator(i): Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI) – Guvernul României, Alianța Civică a Romilor din România (ACRR), Fundația Centrul pentru Analiză și Dezvoltare Instituțională (CADI) în colaborare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Româniea (UNDP)

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 26 octombrie 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

Miercuri, 26 octombrie 2011, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a participat cu o prezentare la **seminarul** cu tema *O nouă viziune asupra politicilor socio-economice pentru comunitățile de romi din România* organizat de Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI) – Guvernul României, Alianța Civică a Romilor din România (ACRR), Fundația Centrul pentru Analiză și

Dezvoltare Instituțională (CADI) în colaborare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare România (UNDP), în perioada 26–27 octombrie 2011, la sediul Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale. László Fosztó a vorbit despre cercetarea socială și dezvoltarea comunităților prezentând conceptele de bază ale analizelor antropologice și sociologice, ale proceselor economice, precum și utilizarea acestor concepte în analize și intervenții de dezvoltare comunitară în comunitățile de romi din România.

Mai multe detalii vezi pe:

<http://www.ziarulfaclia.ro/politici-socio-economice-pentru-comunitatile-de-romi/>

Titlul: *A Magyar Tudomány Ünnepe – Átalakuló társadalmak és közösségi hálózatok [Sărbătoarea Științei Maghiare – Societăți în tranziție]*

Organizator(i): Asociația Etnografică Kriza János

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 3 noiembrie 2011

Participant: Albert Zsolt Jakab, Lehel Peti

Descriere:

Joi, 3 noiembrie 2011, Lehel Peti și Albert Zsolt Jakab (**cercetători ISPMN**) au participat la Zilele Științei Maghiare organizate de către Asociația Etnografică Kriza János. În cadrul acestui eveniment cercetătorul Lehel Peti a prezentat filmul documentar cu titlul *Când noi eram mai mulți*, film realizat de cercetător, iar cercetătorul Albert Zsolt Jakab a susținut o prelegere cu titlul *Emlékállítás és emlékezési gyakorlat. A kulturális emlékezet reprezentációi Kolozsváron (Dezvelirea monumentelor și practica comemorării. Reprezentațiile memoriei culturale în Cluj)*.

Titlul: *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben [Ziua Științei Maghiare în Transilvania]*

Organizator(i): Societatea Muzeului Ardelean

Locul (orașul): Cluj-Napoca

Perioada/Data: 26 noiembrie 2011

Participant: István Gergő Székely

Titlul prelegerii: *Kisebbségi képviseleti rendszerek Közép- és Kelet-Európában (Sisteme de reprezentare a minorităților în Europa Centrală și de Sud-Est) - lucrare co-autorată cu István Horváth*

Descriere:

Sâmbătă, 26 noiembrie 2011, István Gergő Székely (**cercetător ISPMN**) a participat la *Ziua Științei Maghiare în Transilvania* organizată de către Societatea Muzeului Ardelean. În cadrul evenimentului cercetătorul a susținut o prelegere cu titlul: *Kisebbségi képviseleti rendszerek Közép- és Kelet-Európában (Sisteme de reprezentare a minorităților în Europa Centrală și de Sud-Est) - lucrare co-autorată cu István Horváth (președinte ISPMN)*.

Titlul: *Masă rotundă despre posibilele direcții ale reformei electorale din România*

Organizator(i): Catedra de Relații Internaționale și Studii Europene a Universității Sapientia, Fundația Jakabffy Elemér

Locul (orașul): Cluj

Perioada/Data: 13 decembrie 2011

Participant: István Gergő Székely

Descriere:

Marti, 13 decembrie 2011, István Gergő Székely (**cercetător ISPMN**) a participat la o masă rotundă dedicată reformei electorale din România. Actualitatea problemei dezbătute a fost dată de evenimentele din octombrie-decembrie 2011 legate de acest proces, mai precis de faptul că după ce pentru un scurt timp s-a părut că partidele din coaliție au ajuns la un acord în privința modificării sistemului electoral (ceea ce ar fi însemnat un sistem pur majoritar în cazul Senatului și unul mixt

în cazul Camerei Deputaților), proiectul de reformă a fost retras. În cadrul mesei rotunde experții invitați au analizat diferite aspecte ale acestei tentative de reformă (deocamdată) eșuate, comparând sistemul în vigoare cu cel propus și retras, atât din perspectiva posibilelor consecințe asupra sistemului de partide, cât și din prisma reprezentării minorităților naționale. Evenimentul a avut loc în clădirea Universității Sapienția din Cluj.

Titlul: *Lansarea volumului: Democrație consociaționistă sau împărțirea puterii în societăți multietnice. Cadru teoretic și patru studii de caz, de István Gergő Székely (Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale & Kriterion, Cluj-Napoca, 2011.)*

Organizator(i): Catedra de Științe Politice din cadrul UBB, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Centrul Pentru Politici Publice, ISPMN

Locul (orașul): Cluj

Perioada/Data: 13 decembrie 2011

Participant: István Gergő Székely, István Horváth

Descriere:

În data de **13 decembrie 2011**, a avut loc la Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării a UBB lansarea volumului lui István Gergő Székely (**cercetător ISPMN**), intitulat *Democrație consociaționistă sau împărțirea puterii în societăți multietnice. Cadru teoretic și patru studii de caz* (Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale & Kriterion, Cluj-Napoca, 2011). Evenimentului a avut loc în cadrul seriei de **Prelegeri Despre Democrație**, adică seminarul Departamentului de Științe Politice, și a avut drept obiectiv prezentarea cărții în fața unui public de specialitate, având în vedere că tematica volumului aparține disciplinei științelor politice. În deschiderea miniconferinței dedicate lansării volumului, István Horváth (**președinte ISPMN**) a vorbit despre actualitatea temelor abordate în volum și felul în care publicația se încadrează în activitatea mai largă a Institutului. În continuare, István Gergő Székely a prezentat conținutul volumului, iar George Jigla (cercetător asociat al Departamentului de Științe Politice, UBB) a prezentat o critică despre volum. În finalul întâlnirii István Horváth a prezentat pe scurt activitatea ISPMN pentru studenții de științe politice de la UBB.

Titlul: *Zilei Minorităților Naționale*

Organizator(i): Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului

Locul (orașul): București

Perioada/Data: 13 decembrie 2011

Participant: Iulia Hossu și Katalin Vitos

Descriere:

Marti, 13 decembrie 2011, a avut loc la București evenimentul dedicat *Zilei Minorităților Naționale* organizat sub egida Departamentului pentru Relații Interetnice. În cadrul evenimentului au avut loc o serie de prezentări, lansări axate pe problematica minorităților naționale: prezentare de proiecte interetnice inițiate de ONG-uri și finanțate de DRI în anul 2011, o masă rotundă cu inițiatorii/coordonatorii proiectelor prezentate, lansarea filmului *MALLtilingvism – voci și culoare* (film nominalizat pentru premiile de film documentar Soros), lansarea în România a volumului *Practica protecției minorităților în Europa Centrală* tipărit în 2011 în Germania, autori Emma Lantschner, Sergiu Constantin și Joseph Marko (**cercetători** la Institutul pentru Drepturile Minorităților din Bolzano – Italia), lansarea CD-ului *Confluențe muzicale* realizat de Asociația Acapella din București. Din partea ISPMN au participat la eveniment Iulia Hossu și Katalin Vitos (**cercetători ISPMN**) care au prezentat activitatea și expoziția de carte a Editurii ISPMN.

Titlul: *Multilingvism și interculturalitate în relațiile interetnice din România*

Organizator(i): Asociația Divers, Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului

Locul (orașul): Târgu-Mureș

Perioada/Data: 17 decembrie 2011

Participant: Iulia Hossu și Katalin Vitos

Descriere:

Sâmbătă, 17 decembrie 2011, Asociația Divers din Târgu-Mureș, în parteneriat cu Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului, a organizat cu ocazia Zilei Minorităților Naționale din România programul intitulat *Poduri și Bariere în Relațiile Interetnice*. În cadrul programului s-a derulat o **conferință** cu tema *Multilingvism și interculturalitate în relațiile interetnice din România* la care s-a dezbătut în ce măsură multilingvismul și bogăția de tradiții și obiceiuri specifice etniilor din diferitele regiuni ale țării reprezintă poduri sau bariere în relațiile interetnice din țara noastră. Au participat al eveniment: Maria Koreck (președinte Asociația Divers), Gyöngyvér György Somai (reprezentant teritorial Departamentul pentru Relații Interetnice), Smaranda Enache (copreședinte Liga Pro Europa), Zoltán Soós (director Muzeul Județean Mureș), Gheorghe Sarău (profesor Universitatea din București). Din partea ISPMN au participat la eveniment Iulia Hossu și Katalin Vitos (**cercetători ISPMN**) care au vorbit despre contribuția pe care o au cercetarea și publicațiile în domeniul minorităților naționale la relațiile interetnice.

Conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde din străinătate

Titlul: *Cine este rom? Cine este cercetătorul?*

Organizator(i): Asociația AnBlok și Rețeaua de Cercetări pe tematica Romă

Locul (țara, orașul): Budapesta, Ungaria

Perioada/Data: 20 ianuarie 2011

Participant: Stefănia Toma

Descriere:

Joi, 20 ianuarie 2011, Stefănia Toma (cercetător ISPMN) a participat la **masa rotundă** intitulată: *Cine este rom? Cine este cercetătorul?*, organizată la Budapesta. Asociația AnBlok și Rețeaua de Cercetări pe tematica Romă au fost organizatorii evenimentului iar printre participanți s-au numărat cercetători care lucrează în domeniu de mai mulți ani, cu o vastă experiență de cercetare. Discuțiile s-au centrat pe modul în care cercetările asupra romilor și publicațiile rezultate în urma lor au afectat discursurile publice și științifice despre romi, nu doar în Ungaria, dar și în România, cât și asupra schimbării rolului cercetătorilor și a importanței acestora în spațiul public. Scopul întâlnirii a fost de a oferi un spațiu de discuții cercetătorilor implicați în acest domeniu.

Titlul: *East-South European migration during times of economic crisis [Migrația europeană dinspre est spre sud în timpuri de criză economică]*

Organizator(i): Centre for Human and Social Sciences și Spanish National Research Council

Locul (țara, orașul): Madrid

Perioada/Data: 20–21 ianuarie 2011

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul prezentării: *Romanians in Italy: From Precariousness to Transnationalization [Românii în Italia: de la nesiguranță la transnaționalizare]*

Descriere:

În perioada **20–21 ianuarie 2011** a fost organizat de către Centre for Human and Social Sciences și Spanish National Research Council, la Madrid, un **seminar internațional** intitulat: *East-South European migration during times of economic crisis [Migrația europeană dinspre est spre sud în timpuri de criză economică]*. În cadrul acestui seminar, Remus Gabriel Anghel (cercetător ISPMN) a susținut **prezentarea** cu titlul: *Romanians in Italy: From Precariousness to Transnationalization [Românii în Italia: de la nesiguranță la transnaționalizare]*. Obiectivul principal al acestui seminar a fost acela de a crea un spațiu comun de discuții care să faciliteze schimbul de idei și experiențe cu privire la migrația ce a avut loc pe parcursul ultimilor 20 de ani dinspre estul spre sudul Europei. Seminarul s-a încadrat într-o abordare interdisciplinară, adunând grupuri de cercetători din mai multe domenii: sociologie, geografie, antropologie, demografie și economie dar în același timp fiind deschis publicului larg și tuturor agenților sociali și politici cu interes pentru subiect.

Titlul: *Conferința Anuală a Asociației Antropologilor Sociali din Slovacia*

Organizator(i): Asociația Antropologilor Sociali din Slovacia (SASA)

Locul (țara, orașul): Častá, lângă Bratislava, Slovacia

Perioada/Data: 26 februarie 2011

Participant: László Fosztó

Titlul prezentării: *Ritual Speech versus Literacy: Communicating Religious Conversion among the Roma in Transylvania [Discursul ritual versus textul scris: Comunicarea convertirii religioase în rândul romilor din Transilvania]*

Descriere:

Sâmbătă, 26 februarie 2011, László Fosztó (cercetător ISPMN) a susținut o **prelegere publică** cu titlul: *Ritual Speech versus Literacy: Communicating Religious Conversion among the Roma*

inTransylvania [Discursul ritual versus textul scris: Comunicarea convertirii religioase în rândul romilor din Transilvania], la conferința Anuală a Asociației Antropologilor Sociali din Slovacia (SASA) care a avut loc în Častá, lângă Bratislava, Slovacia, în perioada 25–27 februarie 2011. Prezentarea a abordat problema schimbărilor sociale sub impactul tehnologiilor de stocare și comunicare a informațiilor. În centrul discuției s-a situat procesul schimbării religioase, prin prisma analizei ritualului văzut ca un mod particular de comunicare nonverbală în comparație cu rolul textelor religioase scrise.

Titlul: *Migration and its effects on demographic and economic development in CEE* [Migrația și efectele sale demografice și economice în Europa Centrală și de Est]

Organizator(i): ERSTE în Viena

Locul (țara, orașul): Viena, Austria

Perioada/Data: 6-9 martie 2011

Participant: Stefánia Toma și László Foszto

Titlul prezentării: *Roma communities on the move: The conditions and impact of migration in two ethnically mixed villages in Eastern Transylvania* [Comunități de romi în mișcare: condițiile și efectele migrației în două sate din estul Transilvaniei, mixte din punct de vedere etnic]

Descriere:

În perioada **6-9 martie 2011**, Stefánia Toma și László Foszto (**cercetători ISPMN**) au participat la **atelierul** *Migration and its effects on demographic and economic development in CEE* [Migrația și efectele sale demografice și economice în Europa Centrală și de Est] organizat de Fundația ERSTE în Viena. Ei au susținut o prezentare intitulată: *Roma communities on the move: The conditions and impact of migration in two ethnically mixed villages in Eastern Transylvania* [Comunități de romi în mișcare: condițiile și efectele migrației în două sate din estul Transilvaniei, mixte din punct de vedere etnic]. În cadrul atelierului au fost discutate efectele schimbărilor demografice asupra proceselor de transformare economico-socială și asupra coeziunii și solidarității sociale din Europa de Est și Centrală. Invitații speciali la acest eveniment au fost: profesorul Rainer Münz, președintele Departamentului de cercetare și dezvoltare a ERSTE Bank, Jasna Capo, cercetător expert la Institutul de Etnologie și Cercetare Folclorică din Zagreb și Dr. Alexandre Sidorenko din partea Națiunilor Unite.

Titlul: *Multilingualism in Europe: prospects and practices in East-Central Europe* [Multilingvismul în Europa: prospecte și practici din Europa Centrală și de Est]

Organizator(i): Centrul de Cercetare asupra Multilingvismului și Institutul de Lingvistică al Academiei Maghiare de Știință

Locul (țara, orașul): Budapesta, Ungaria

Perioada/Data: 25-26 martie 2011

Participant: István Horváth și László Foszto

Titlul prezentării: *Către o ordine nouă lingvistică? Schimbări ale politicilor lingvistice și ideologiilor lingvistice din regiunea Europei Centrale și de Est* (István Horváth)

Comunități de romi și vorbitori de limba romani în România: o privire în ansamblu (László Foszto)

Descriere:

Între **25-26 martie 2011**, István Horváth (**președinte ISPMN**) și László Foszto (**cercetător ISPMN**) au participat la **conferința internațională** *Multilingualism in Europe: prospects and practices in East-Central Europe* [Multilingvismul în Europa: prospecte și practici din Europa Centrală și de Est]. Conferința a avut loc la Budapesta și a fost organizată de Centrul de Cercetare asupra Multilingvismului și Institutul de Lingvistică al Academiei Maghiare de Știință. István Horváth a susținut o prelegere cu titlul *Către o ordine nouă lingvistică? Schimbări ale politicilor lingvistice și ideologiilor lingvistice din regiunea Europei Centrale și de Est* în cadrul panelului:

Multilingvism și diversitatea lingvistică: ideologii lingvistice, discursuri și politici din Europa. László Foszto a vorbit despre *Comunități de romi și vorbitori de limba romani în România: o privire în ansamblu*, în cadrul panelului despre: *Comunități de romi și limbile vorbite de ei*. Pentru mai multe detalii vezi: <http://www.nytud.hu/mconf/>

Titlul: *Historical Development of National Systems of Elite Formation in East Central Europe* [Evoluția sistemelor naționale de formare a elitelor în Europa Centrală și de Est din perspectivă istorică]

Organizator(i): Institutul European din cadrul Universității Geneva

Locul (țara, orașul): Geneva, Elveția

Perioada/Data: 1-2 aprilie 2011

Participant: Attila Gidó

Titlul prezentării: *School market and the educational institutions in Transylvania, Partium and Banat between 1919 and 1949* [Piața educațională și instituțiile de educație din Transilvania între 1919-1948]

Descriere:

În perioada 1-2 aprilie 2011, Attila Gidó (cercetător ISPMN) a participat în Geneva la întrunirea cu titlul *Historical Development of National Systems of Elite Formation in East Central Europe* [Evoluția sistemelor naționale de formare a elitelor în Europa Centrală și de Est din perspectivă istorică] organizată de Institutul European din cadrul Universității Geneva. În cadrul întâlnirii au fost prezentate lucrări referitoare la sistemele instituționale educaționale și elitele intelectuale din țările Europei Centrale și de Est, din secolul al XIX-lea și din prima parte a secolului XX. La eveniment au participat cercetători și cadre universitare din Estonia, Letonia, Rusia, Bulgaria, România, Slovenia, Ungaria și Elveția. Întâlnirea a fost organizată în cadrul *programului de cercetare Ethnically and Confessionally Composite Elites in East Central Europe* (cc.1900-1950) [Elite compozite în sens etnic și religios în Europa Centrală și de Est între 1900-1950], sprijinit de către European Research Council și coordonat de către Victor Karady (Central European University, Budapesta). Din partea **Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale**, Attila Gidó a susținut prezentarea intitulată: *School market and the educational institutions in Transylvania, Partium and Banat between 1919 and 1949* [Piața educațională și instituțiile de educație din Transilvania între 1919-1948].

Pentru mai multe detalii accesați:

<http://www.h-net.org/announce/show.cgi?ID=183599>

<http://www.dwc.knaw.nl/workshop-historical-development-of-national-systems-of-elite-formation-in-eastern-and-central-europe-workshop-on-the-history-of-education-geneva-1-2-april-2011/>

Titlul: *Conferința națională a studenților din Ungaria* (OTDK)

Organizator(i): Colegiul Zsigmond Károly

Locul (țara, orașul): Budapesta, Ungaria

Perioada/Data: 14-16 aprilie 2011

Participant: László Foszto

Titlul prezentării: *School market and the educational institutions in Transylvania, Partium and Banat between 1919 and 1949* [Piața educațională și instituțiile de educație din Transilvania între 1919-1948]

Descriere:

În perioada 14-16 aprilie 2011, László Foszto (cercetător ISPMN) a participat ca membru în juriul de evaluare a lucrărilor pentru *Conferința națională a studenților din Ungaria* (OTDK). Conferința este cea mai prestigioasă competiție de eseuri studentești din Ungaria și este organizată anual de o instituție universitară maghiară. În anul 2011 conferința a avut loc la Budapesta, în perioada 14-16 aprilie și a fost organizată de Colegiul Zsigmond Károly. Institutul pentru Studierea

Problemelor Minorităților Naționale a oferit ca premiu, pentru studenții care au elaborat lucrările cele mai valoroase, cărți publicate la Editura ISPMN în ultimii ani.

Titlul: *People make places – ways of feeling the world* [Oamenii fac locurile – moduri de a percepe lumea] - cel de-al 10-lea Congres Internațional al Societății Internaționale de Etnologie și Folclor

Organizator(i): Societatea de Etnologie și Folclor (SIEF)

Locul (țara, orașul): Lisabona, Portugalia

Perioada/Data: 17-21 aprilie 2011

Participant: Zsuzsa Plainer și Stefănia Toma

Titlul prezentării: *Ugly Outside but Beautiful when You Come Closer -territorial stigma in an Roma urban ghetto from Romania* [Urât pe dinauntru dar frumos dacă te apropii - stigma teritorială într-un ghetou urban de Romi din România] (Zsuzsa Plainer)

From the Margins of Society into Conflicts - the Roma in Romania [De la marginea societății în conflicte – romii din România] (Stefănia Toma)

Descriere:

În perioada **17-21 aprilie 2011** a avut loc la Lisabona, Portugalia, cel de-al 10-lea Congres Internațional al Societății Internaționale de Etnologie și Folclor. Titlul conferinței a fost *People make places – ways of feeling the world* [Oamenii fac locurile – moduri de a percepe lumea]. Tema centrală a conferinței a fost abordarea multiplicității în care oamenii își construiesc opiniile, percepțiile, valorile și practicile care sunt constant renegociate și reinterpretate în diferite forme. În fiecare zi a conferinței au fost abordate diferite teme, ca de exemplu: Conturarea existenței, Creativitate și emoții, Ecologie și etică. În această ultimă tematică a fost încadrat și panelul *Different others* la care au participat **cercetătorii ISPMN**, Zsuzsa Plainer și Stefănia Toma. Scopul panelului a fost de a discuta despre modul în care percepția *Celuilalt* poate schimba bazele teoretice și metodologice în cercetare, condițiile de incluziune și responsabilitățile etice ale înțelegerii interculturale. Zsuzsa Plainer a vorbit despre producerea și reproducerea stigmei teritoriale în contextul unei zone urbane din România, în cazul căreia granița este construită între romi și neromi, rezidenți ai ghetoului și alți locuitori din cartierul din apropiere, dar această graniță este una fluidă. Stefănia Toma a discutat despre rolul percepției *Celuilalt* în evoluția și interpretarea situațiilor conflictuale între romi și neromi și despre modul în care aceste percepții se schimbă intervenind în procesele sociale locale.

Titlul: *Conferința internațională Kisebbség és többség között – A magyar és a zsidó/izraeli etnikai és kulturális tapasztalatok az elmúlt században* [Între minoritate și majoritate – O experiență culturală și etnică comună maghiaroevreiască în ultimul secol]

Organizator(i): Institutul „Balassi”, Budapesta

Locul (țara, orașul): Budapesta, Ungaria

Perioada/Data: 5-6 mai 2011

Participant: Attila Gidó

Titlul prezentării: *Magyarból – zsidó. Viták az erdélyi zsidóság jövőjéről az 1920-as években* [Din maghiar evreu. Discuții privind viitorul național al evreilor din Transilvania în anii '20].

Descriere:

În perioada **5-6 mai 2011**, Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) a participat la *conferința internațională Kisebbség és többség között – A magyar és a zsidó/izraeli etnikai és kulturális tapasztalatok az elmúlt században* [Între minoritate și majoritate – O experiență culturală și etnică comună maghiaroevreiască în ultimul secol], desfășurată la Institutul „Balassi”, Budapesta. Conferința a fost deschisă de către: Tibor Navracsics (vicepremierul Ungariei și ministrul Administrației și Justiției), József Pálincás (președintele Academiei Ungare de Științe), Aliza Bin-Noun (ambasadorul Israelului la Budapesta). Printre participanți s-au numărat cercetători din

Israel, Ungaria și România. Attila Gidó a susținut prezentarea cu titlul: *Magyarból – zsidó. Viték az erdélyi zsidóság jövőjéről az 1920-as években* [Din maghiar evreu. Discuții privind viitorul național al evreilor din Transilvania în anii '20]. Temele dezbătute în cadrul conferinței au fost: interferențele culturale, dialogul maghiaro-evreiesc, comparația între diaspora evreiască și cea maghiară, strategiile identitare. Detalii despre eveniment la:

http://www.szombat.org/?l1=news&l2=plug_news&l3=showNews&id=3456

http://www.szombat.org/?l1=news&l2=plug_news&l3=showNews&id=348

Titlul: *Social and Political Innovations: A European Perspective on Slovakia* [Inovația socială și politică: o perspectivă europeană asupra Slovaciei]

Organizator(i): Centrul de excelență pentru Inovație Socială al Universității Comenius (CESI UK), în Bratislava, sub auspiciul Consiliului Național al Republicii Slovace

Locul (țara, orașul): Bratislava, Slovacia

Perioada/Data: 19-21 mai 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

În perioada **19-21 mai 2011** László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la *conferința internațională* intitulată *Social and Political Innovations: A European Perspective on Slovakia* [Inovația socială și politică: o perspectivă europeană asupra Slovaciei]. Conferința a fost organizată de Centrul de excelență pentru Inovație Socială al Universității Comenius (CESI UK), în Bratislava, sub auspiciul Consiliului Național al Republicii Slovace. László Fosztó a fost invitat ca moderator la panelul intitulat *Innovations in the Area of Social Inclusion* [Inovații în domeniul incluziunii sociale] și a comentat prezentările: *Câteva observații asupra inovațiilor pentru incluziunea socială a romilor marginalizați* susținută de către Daniel Škobla (UNDP Centrul Regional Bratislava) și *Activismul muncitorilor din Slovacia: lupta cu criza și fragmentarea* susținută de către Juraj Buzalka (Facultatea de Științe Sociale și Economice a Universității Comenius /CESI UK).

Pentru mai multe detalii despre eveniment vezi:

<http://www.fphil.uniba.sk/index.php?id=5700>

Titlul: *Conferința internațională a limbilor minoritare ediția a XII-a*

Organizator(i): Universitatea din Flensburg, Universitatea Danemarca de Sud și de European Centre for Minority Issues

Locul (țara, orașul): Flensburg, Germania

Perioada/Data: 22-25 iunie 2011

Participant: Ilka Veress, István Horváth

Titlul prezentării: *Utilizarea limbilor minoritare în administrație publică în România. Cazul minorităților mai puțin numeroase și dispersate teritorial* (Ilka Veress)

Utilizarea limbii maghiare în sfera publică și oficială din România (István Horváth)

Descriere:

În perioada de **22-25 iunie 2011** Ilka Veress (cercetător ISPMN) și István Horváth (președinte ISPMN) au participat la *Conferința internațională a limbilor minoritare ediția a XII-a*, derulată la Flensburg, în Germania. Conferința a fost organizată de Universitatea din Flensburg, Universitatea Danemarca de Sud și de European Centre for Minority Issues. Ilka Veress a susținut prezentarea cu titlul *Utilizarea limbilor minoritare în administrație publică în România. Cazul minorităților mai puțin numeroase și dispersate teritorial*, prezentare care s-a bazat pe datele unei anchete desfășurate de ISPMN în anul 2009, completată cu rezultatele diferitelor cercetări calitative în scopul de a arăta spectrul motivelor pentru care folosirea limbilor minoritare în administrație publică nu devine o practică comună, în pofida faptului că legislația ar permite. István Horváth a susținut prezentarea cu titlul: *Utilizarea limbii maghiare în sfera publică și*

oficială din România. Prezentarea s-a bazat pe o serie de date obținute din diferite surse empirice și a subliniat gradele variabile în care maghiara funcționează ca limbă oficială la nivel local (sau regional), reflectând și asupra principalilor factori (de natură demografică, politică, sociolingvistică) care modelează aceste variații.

Titlul: *Conferința internațională a limbilor minoritare ediția a XII-a*

Organizator(i): Biserica Reformată din Ungaria în parteneriat cu Președinția UE Maghiară

Locul (țara, orașul): Budapesta, Ungaria

Perioada/Data: 23 iunie 2011

Participant: Lehel Peti

Descriere:

Joi, 23 iunie 2011, Lehel Peti (**cercetător ISPMN**) a participat la o *conferință științifică* intitulată *Misiune și dialog în rândul comunității de romi din perspectiva bisericii*. Conferința a fost organizată de Biserica Reformată din Ungaria în parteneriat cu Președinția UE Maghiară, și s-a desfășurat la sediul Bisericii Reformate Maghiare din Budapesta. Conferința a fost împărțită în patru ateliere de lucru, având ca participanți reprezentanții diferitelor școli de științe sociale din Ungaria, ai societății civile, ai bisericilor istorice din Ungaria și ai mass-mediei. În abordarea temei privind responsabilitatea și posibilitățile bisericilor istorice în integrarea etniei rome din Bazinul Carpatic, s-a discutat problematica dezvoltării comunităților de romi aflate în sărăcie, posibilitatea coexistenței pașnice a comunităților de romi și maghiare, problematica învățământului în integrarea comunităților de romi, relația etniei rome cu bisericile istorice, din perspectiva istoriei culturii și a etnologiei, precum și necesitatea înființării de noi locuri de muncă necesare în procesul integrării comunităților de romi. Lehel Peti a avut o prezentare în care și-a expus experiența pe care o are în domeniul integrării romilor, concentrându-se asupra rolului bisericii în relația biserică-comunitatea romă, dintr-o localitate de pe Valea Târnavei Mici.

Titlul: *Prima întâlnire a Consiliului Științific al Rețelei Academice de Studii despre Romi*

Organizator(i): Comisia Europeană și Consiliul Europei

Locul (țara, orașul): Paris, Franța

Perioada/Data: 23 iunie 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

László Fosztó (**cercetător ISPMN**) la 1 iunie 2011 a fost numit secretar al Rețelei Academice de Studii despre Romi din Europa (European Academic Network on Romani Studies). Rețeaua este o inițiativă comună a Comisiei Europene și a Consiliului Europei și are ca obiectiv creșterea vizibilității cercetărilor științifice despre romi în sfera decidenților politici, cu scopul îmbunătățirii politicilor adresate romilor și problemelor cu care se confruntă aceste comunități în țările europene. Rețeaua va include oameni de știință consacrați în domeniul studiilor asupra romilor, precum și tineri specialiști care lucrează în domeniu. Un consiliul științific format din 12 membri aleși dintre membrii rețelei supervizează munca secretarului și funcționarea rețelei. Prima *întâlnire* a Consiliului Științific al Rețelei Academice de Studii despre Romi, din Europa, a avut deja loc în data de **23 iunie 2011**, la biroul din Paris al Consiliului Europei. László Fosztó a participat la această întâlnire, în calitatea sa de secretar al rețelei. Pe agenda întâlnirii au fost probleme legate de organizarea, extinderea și funcționarea rețelei precum și planul de activități pentru perioada următoare. Mai multe detalii despre acest proiect puteți afla accesând:

http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/romastudies/Default_en.asp

Reacții în presă: <http://vilag.transindex.ro/?cikk=14658>

Titlul: *A VII-a ediție a Școlii de vară - Provocări și oportunități pentru EU și vecinii săi*

Organizator(i): Centrul Robert Schuman pentru Studii Avansate al Institutului Universitar European (European University Institute) din Florența

Locul (țara, orașul): Florența

Perioada/Data: 24 iunie – 1 iulie 2011

Participant: László Foszto

Descriere

În perioada **24 iunie – 1 iulie 2011** László Foszto (**cercetător ISPMN**) a participat la *școala de vară* în domeniul studiilor despre migrația internațională organizată de Centrul Robert Schuman pentru Studii Avansate al Institutului Universitar European (European University Institute) din Florența. Ediția a VII-a a **Școlii de vară** a fost intitulată: *Provocări și oportunități pentru EU și vecinii săi*. László Foszto și Giovanni Picker (cercetător postdoctorand ISPMN) au susținut prezentări în cadrul panelului, organizat cu suportul Fundației ERSTE, despre migrația romilor din Europa de Est. Mai multe detalii despre eveniment puteți afla accesând:

<http://www.eui.eu/DepartmentsAndCentres/RobertSchumanCentre/Research/Migration/MigrationSummerSchool/Index.aspx>

Titlul: *Școala de vară Human Rights, Minorities and Diversity Management - Special Focus: Linguistic Diversity*

Organizator(i): Institutul pentru Drepturile Minorităților al Academiei Europene – EURAC research

Locul (țara, orașul): Bolzano, Italia

Perioada/Data: 20 iunie – 1 iulie 2011

Participant: Crăciun-Ioan Lăcătuș

Descriere:

În perioada **20 iunie 1 iulie 2011** a avut loc în Bolzano (Italia) *școala de vară* intitulată *Human Rights, Minorities and Diversity Management - Special Focus: Linguistic Diversity*, organizată de Institutul pentru Drepturile Minorităților al Academiei Europene – EURAC research. Școala de vară a avut următoarele obiective: prezentarea și discutarea cu practicieni și cadre universitare a mecanismelor Organizației Națiunilor Unite, OSCE, Consiliului Europei, precum și al Uniunii Europene pentru protecție internațională și interregională cu privire la drepturile lingvistice precum și explorarea diversității lingvistice prin discuții teoretice și studii de caz pe tematica promovării și protejării limbilor minoritare în Europa. Programul școlii de vară a cuprins: prelegeri, studii de caz, ateliere de lucru și dezbateri. De asemenea, Academia Europeană din Bolzano a inclus în cadrul programului școlii de vară o **conferință internațională** pe tematica migrației cu titlul: *Social Mobility and Migration. Multidisciplinary Perspectives*. La conferință au fost prezentate rezultatele finale ale unui proiect de cercetare privind migrația în Alpi. Printre persoanele care au susținut prezentări au fost: Marco Martiniello (directorul de cercetare din cadrul Belgian National Fund for Scientific Research) și Christian Joppke de la Universitatea din Berna (Elveția). Conținutul sesiunilor școlii de vară s-au desfășurat într-o abordare multidisciplinară, din perspectiva unor domenii precum: dreptul, științele politice, economie, sociologie și lingvistică. Din partea ISPMN, Crăciun-Ioan Lăcătuș (**cercetător ISPMN**) a luat parte la cursurile acestei școli de vară.

Titlul: *Conferința internațională intitulată: “RECORDING THE NAMES”. Four Million Shoah Victims documented – Impact on the Collection of Holocaust Victims' Names.*

Organizator(i): Yad Vashem – Institutul internațional pentru studierea Holocaustului

Locul (țara, orașul): Ierusalim

Perioada/Data: 4-6 iulie 2011

Participant: Attila Gidó

Titlul prezentării: *Transylvanian Sources on Holocaust Victims' Names* [Surse din Transilvania de identificare a numelor victimelor Holocaustului]

Descriere:

În perioada 4–6 iulie 2011 s-a desfășurat la Ierusalim, în cadrul programului „European Holocaust Research Infrastructure”, **conferința internațională** intitulată: “**RECORDING THE NAMES**”. *Four Million Shoah Victims documented – Impact on the Collection of Holocaust Victims' Names*. Organizatorul conferinței a fost Yad Vashem – Institutul internațional pentru studierea Holocaustului. Tema conferinței a vizat lărgirea bazei de date referitoare la victimele Holocaustului și noi posibilități de a identifica victime. Până la momentul actual au fost identificate aproape 4 milioane de victime ale căror date pot fi accesate pe pagina web a Yad Vashem la adresa: http://www.yadvashem.org/wps/portal/IY_HON_Welcome. La eveniment au luat parte cercetători din Israel, România, Ungaria, Polonia, Germania, Franța, Belarusia, Ucraina, Republica Moldova, Letonia, Lituania, Rusia, S.U.A. Participanții conferinței au raportat despre stadiul în care se află procesul de documentare referitor la victimele Holocaustului din țara lor. Din România au fost prezenți doi colaboratori ai proiectului: Laura Degeratu (cercetător, Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”, București) și Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) Titlul prezentării lui Attila Gidó a fost *Transylvanian Sources on Holocaust Victims' Names* [Surse din Transilvania de identificare a numelor victimelor Holocaustului], tema prezentării fiind constituită de sursele arhivistice referitoare la Holocaustul din Transilvania.

Titlul: *International Conference on Critical Education* [Conferința Internațională despre Educația Critică la Atena]

Organizator(i): Universitatea din Atena și Revistele Journal Of Critical Education Policy Studies (UK), Cultural Logic (USA/Canada), Kritiki (Greece), Radical Notes (India)

Locul (țara, orașul): Atena

Perioada/Data: 12-16 iulie 2011

Participant: Zsuzsa Plainer

Titlul prezentării: *Is the Second Chance a Second Chance? – Roma educational policies in Romania, preliminary results* (Este A Doua Șansă o a doua șansă? - politici educaționale pentru romii din România, rezultate preliminare)

Descriere:

În perioada 12-16 iulie 2011, Zsuzsa Plainer (**cercetător ISPMN**) a participat la Conferința Internațională despre Educația Critică la Atena, Grecia. Evenimentul a fost organizat de către Universitatea din Atena și Revistele Journal Of Critical Education Policy Studies (UK), Cultural Logic (USA/Canada), Kritiki (Greece), Radical Notes (India). Prezentarea cercetătoarei a avut titlul: *Is the Second Chance a Second Chance? – Roma educational policies in Romania, preliminary results* (Este A Doua Șansă o a doua șansă? **Politici educaționale pentru romii din România, rezultate preliminare**) și avea ca scop trecerea în revistă a diferitelor măsuri de incluziune educațională a tinerilor romi din România, precum și o prezentare a aplicării programului *A Doua Șansă* într-o școală din Cluj-Napoca.

Titlul: *Masa rotundă: Erdélyi Magyar Koalíció 2012 – korlátok és lehetőségek* [Coaliția maghiară din 2012 – șanse și obstacole]

Organizator(i): Fundația Pro Minoritate și Consiliul Tineretului Maghiar din România

Locul (țara, orașul): Tușnad

Perioada/Data: 20 iulie 2011

Participant: István Gergő Székely

Titlul prezentării: *Az Erdélyi Magyar Néppárt és az erdélyi magyar pártrendszer jövője* [Partidul Popular Maghiar din Transilvania și viitorul sistemului de partide maghiar din Transilvania]

Descriere:

Miercuri, 20 iulie 2011, István Gergő Székely (**cercetător ISPMN**) a participat la **masa rotundă** organizată de Fundația Pro Minoritate și Consiliul Tineretului Maghiar din România intitulată: ***Erdélyi Magyar Koalíció 2012 – korlátok és lehetőségek*** [Coaliția maghiară din 2012 – șanse și obstacole], în cadrul Universității de vară de la Tușnad. Prezentarea lui István Gergő Székely s-a focusat asupra unui articol recent publicat de autor, intitulat: *Az Erdélyi Magyar Néppárt és az erdélyi magyar pártrendszer jövője* [Partidul Popular Maghiar din Transilvania și viitorul sistemului de partide maghiar din Transilvania]. Articolul este un răspuns la dezbateră inițiată de Toró T. Tibor și Toró Tibor în numărul 2011/1-2 al revistei *Magyar Kisebbség*. În articol autorul și-a expus ideile cu privire la viitorul politicilor minorității maghiare din Transilvania, focusându-se în special asupra situației care se va crea în urma apariției unui al treilea partid politic maghiar și asupra posibilelor aranjamente instituționale care vor putea servi drept cadru pentru competiția și cooperarea dintre partidele minoritare.

Titlul: *A șasea Conferință Generală a Consorțiului European pentru Cercetare Politică (6th ECPR General Conference)***Organizator(i):** ECPR - Consorțiul European pentru Cercetare Politică**Locul (țara, orașul):** Reykjavik, Islanda**Perioada/Data:** 25-27 august 2011**Participant:** István Gergő Székely**Titlul prezentării:** *Systems of Minority Participation in Central and Southeast Europe: A Comparative Perspective* [Sisteme de participare politică a minorităților în Europa Centrală și de Sud-Est în perspectivă comparată]**Descriere:**

În perioada **25-27 august 2011**, István Gergő Székely (**cercetător ISPMN**) a participat la cea de-a șasea **Conferință** Generală a Consorțiului European pentru Cercetare Politică (6th ECPR General Conference), organizată la Reykjavik, Islanda. István Székely a prezentat o lucrare realizată împreună cu István Horváth, (**președinte ISPMN**), intitulată *Systems of Minority Participation in Central and Southeast Europe: A Comparative Perspective* [Sisteme de participare politică a minorităților în Europa Centrală și de Sud-Est în perspectivă comparată]. Lucrarea a fost prezentată în cadrul panelului *Minority Politics within the Europe of Regions* [Politici minoritare în Europa regiunilor], din secțiunea *Themes and Challenges to Multi-Level and Regional Politics* [Teme și provocări în politicile regionale și multinivel].

Programul întregii conferințe și lucrările prezentate sunt accesibile la adresa:

http://www.ecprnet.eu/conferences/general_conference/Reykjavik/sections.asp

Titlul: Secțiune de conferință la Conferința anuală IMISCOE intitulat *Local Perspectives on Migration, Development, and Social Change* [Perspective locale asupra migrației, dezvoltării și schimbării sociale]**Organizator(i):** Universitatea din Varșovia**Locul (țara, orașul):** Varșovia**Perioada/Data:** 7-9 septembrie 2011**Participant:** Remus Gabriel Anghel**Descriere:**

În perioada **7-9 septembrie**, Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**) a participat și organizat panelul de conferință intitulat ***Local Perspectives on Migration, Development, and Social Change*** [Perspective locale asupra migrației, dezvoltării și schimbării sociale] în cadrul **conferinței** anuale IMISCOE. Panelul și-a propus să analizeze legătura dintre migrație și dezvoltare în estul și centrul Europei, în contextul schimbărilor masive care au avut loc în regiune după căderea regimului socialist. Discuțiile s-au focusat asupra modalității în care migrația produce clivaje sociale noi,

cum etnicitatea și relațiile etnice sunt în schimbare datorită migrației masive și cum se poziționează aceste schimbări în contextul neoliberalizării și a re poziționării statelor est-europene. IMISCOE este cea mai extinsă rețea europeană de cercetare a migrației, coeziunii sociale și a integrării. Conferința anuală din 2011 s-a intitulat: *Dynamics of European Migration Space: Economy, Politics and Development* [Dinamici ale spațiului european de migrație: economie, politici și dezvoltare] și a avut loc la Varșovia.

Titlul: Participare susținere teză de doctorat: Laurei Iancu: *Religiozitate locală la Arini*

Organizator(i): Universității din Pécs, Catedra de Etnologie și antropologie culturală

Locul (țara, orașul): Pécs

Perioada/Data: 9 septembrie 2011

Participant: Lehel Peti

Titlul prezentării: *Religiozitate populară, religiozitate locală. „Domesticirea” religiei în România în timpul comunismului și a tranziției*

Descriere:

Vineri, 9 septembrie 2011, Lehel Peti (cercetător ISPMN) a susținut prelegerea științifică cu titlul: *Religiozitate populară, religiozitate locală. „Domesticirea” religiei în România în timpul comunismului și a tranziției* în cadrul școlii doctorale a Universității din Pécs, Catedra de Etnologie și antropologie culturală. Prelegerea s-a concentrat asupra literaturii și metodologiei paradigmei religiozității locale (local religion), bazată fiind pe un material etnografic despre mișcările religioase carismatice din România. În aceeași zi, Lehel Peti a fost membru al Comisiei de evaluare de doctorat la Universitatea din Pécs, Școala interdisciplinară de doctorat. Cercetătorul ISPMN, în calitate de oponent, a evaluat teza de doctorat a Laurei Iancu intitulată *Religiozitate locală la Arini*, în cadrul susținerii de catedră.

Titlul: Conferința internațională *National, Ethnic and Language Minorities in the European Union* [Minorități naționale, etnice și lingvistice în Uniunea Europeană]

Organizator(i): Human Rights Department, Political Science Faculty, Marie Curie-Skłodowska University, Lublin; Contemporary History Department, History Institute, Marie Curie-Skłodowska University, Lublin; Ukrainian Society

Locul (țara, orașul): Lublin (Polonia)

Perioada/Data: 14-16 septembrie 2011

Participant: István Gergő Székely și Ágnes Kiss

Titlul prezentării: *The Issue of Cultural Autonomy in Romania and Serbia: A Comparative Analysis of Minority Visions and Divisions* [Autonomia culturală în România și Serbia. Analiza comparativă a viziunilor și diviziunilor minoritare]

Descriere:

În perioada **14–16 septembrie 2011**, cu ocazia preluării președinției Consiliul UE a fost organizată la Lublin (Polonia) **conferința internațională** intitulată *National, Ethnic and Language Minorities in the European Union* [Minorități naționale, etnice și lingvistice în Uniunea Europeană]. Din România au participat la acest eveniment Attila Markó, președintele Departamentului pentru Relații Interetnice, István Gergő Székely și Ágnes Kiss (**cercetători ISPMN**). Președintele DRI a luat parte la **masa rotundă** intitulată *EU States Policies towards National, Ethnic and Language Minorities: Objectives and Practice* [Politici UE față de minorități naționale, etnice și lingvistice. Obiective și practici], iar cercetătorii ISPMN au prezentat lucrarea *The Issue of Cultural Autonomy in Romania and Serbia: A Comparative Analysis of Minority Visions and Divisions* [Autonomia culturală în România și Serbia. Analiza comparativă a viziunilor și diviziunilor minoritare]. Discuțiile interne ale forțelor politice minoritare maghiare din Serbia și România față de chestiunea autonomiei culturale, mai specific în legătură cu legea

consiliilor minorităților naționale din Serbia, respectiv legea statutului minorităților naționale din România aflată pe agenda parlamentului din 2005 au constituit tematica lucrării. Programul conferinței poate fi accesat la: <http://www.minority.org.pl/>

Titlul: *Cercetări sociale în rândul romilor. Viața la marginea societății – 2010*

Organizator(i): Institutul Național al Familiei și a Politicilor Sociale, Ungaria

Locul (țara, orașul): Budapesta

Perioada/Data: 21 septembrie 2011

Participant: Stefănia Toma

Titlul prezentării: *The Issue of Cultural Autonomy in Romania and Serbia: A Comparative Analysis of Minority Visions and Divisions* [Autonomia culturală în România și Serbia. Analiza comparativă a viziunilor și diviziunilor minoritare]

Descriere:

Miercuri, 21 septembrie 2011, a avut loc la Budapesta **conferința** cu titlul *Cercetări sociale în rândul romilor. Viața la marginea societății – 2010*, unde a participat Stefănia Toma (**cercetător ISPMN**). La conferință au fost prezentate rezultatele finale a unor ample anchete sociologice realizate în cadrul proiectului TAMOP 5.4.1 – Proiect de modernizare. Scopul general al proiectului a fost acela de a moderniza serviciile sociale, de a întări capacitățile strategice ale instituțiilor sociale, respectiv de a contribui la sustenabilitatea politicilor sociale în Ungaria, în special a acelor care vizează populația de etnie romă. În cadrul proiectului au fost realizate două anchete sociologice, pe două eșantioane, utilizând metodologii diferite (folosind identificarea experților romi, respectiv experților maghiari). Rezultatele cercetării arată că eșantionul de populație romă, construit pe baza identificării experților maghiari, are o situație socio-economică mai marginal decât eșantionul construit pe baza identificării experților romi. Comparând aceste rezultate cu cele ale unor cercetări internaționale, datele arată că situația socio-economică a romilor din Ungaria este mai bună decât cea a populației romi din România și Bulgaria, dar din multe puncte de vedere aceasta este inferioară situației populației romi din Slovacia sau Cehia. Mai multe informații referitoare la proiect (în limba maghiară) puteți găsi pe site-ul www.modernizacio.hu

Titlul: *Summitul despre romi al primarilor – a construi încrederea reciprocă la nivel local [Summit of Mayors on Roma – building mutual trust at the grassroots]*

Organizator(i): Congresul puterilor locale și regionale ale Consiliului Europei în colaborare cu Reprezentantul special pe probleme legate de romi al Secretariatului Consiliului Europei, în parteneriat cu Primăria orașului Strasbourg și rețeaua municipiilor „Strasbourg Club”

Locul (țara, orașul): Strasbourg

Perioada/Data: 22 septembrie 2011

Participant: László Fosztó

Descriere:

Joi, 22 septembrie 2011 László Fosztó, (**cercetător ISPMN**) a participat la *Summitul despre romi al primarilor – a construi încrederea reciprocă la nivel local* [Summit of Mayors on Roma – building mutual trust at the grassroots]. Întâlnirea a fost organizată de către Congresul puterilor locale și regionale ale Consiliului Europei în colaborare cu Reprezentantul special pe probleme legate de romi al Secretariatului Consiliului Europei, în parteneriat cu Primăria orașului Strasbourg și rețeaua municipiilor „Strasbourg Club”. În cadrul întâlnirii, în atelierele tematice s-au dezbătut problemele legate de educația romilor (atelier I), de prejudecăți și managementul diversității la nivel local (atelier II) și problemele legate de locuire, sănătate și piața forței de muncă (atelier III). László Fosztó a participat în cadrul atelierul III. Mai multe informații puteți afla accesând:

http://www.coe.int/t/congress/Sessions/20110922-Roma-Summit/default_en.asp

Titlul: *Întâlnire a experților regionali pe educație intitulată Promovarea dreptului la educație de calitate a persoanelor de etnie romă*

Organizator(i): Ministerul Educației și Științei al Republicii Serbia în cooperare cu UNESCO

Locul (țara, orașul): Belgrad (Serbia)

Perioada/Data: 17-18 octombrie 2011

Participant: Stefánia Toma

Descriere:

În perioada **17–18 octombrie 2011**, a avut loc la Belgrad (Serbia) o **întâlnire** a experților regionali pe educație intitulată *Promovarea dreptului la educație de calitate a persoanelor de etnie romă*. Întâlnirea a fost organizată de Ministerul Educației și Științei al Republicii Serbia în cooperare cu UNESCO și face parte din seria de întâlniri organizate de către UNESCO, întâlniri care au drept obiectiv promovarea dreptului la educație de calitate a persoanelor de etnie romă. Scopul întâlnirii a fost de a identifica arii specifice prin care UNESCO ar putea contribui prin diferite modalități și activități concrete la eforturile depuse de către ministerele de resort ale țărilor participante. La această întâlnire au participat reprezentanții ministerelor educației din opt țări, reprezentanți ai UNESCO, Consiliul European, UNICEF, Roma Education Fund, Open Society Institute, cercetători de la Universitatea din Torino (Italia) și Universitatea din Granada (Spania). Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale a fost reprezentat de către Stefánia Toma (**cercetător ISPMN**) – prin Rețeaua Europeană Academică de Studii asupra Romilor – care a participat ca raportor al unui grup de lucru. În cadrul grupurilor de lucru patru teme centrale au fost discutate: promovarea și îmbunătățirea educației interculturale, îmbunătățirea programelor de formare a profesorilor, educația preșcolară și importanța educației profesionale. Concluzia generală a acestei serii de discuții a fost că trebuie acordată mai multă atenție cercetărilor de specialitate în domeniu, deoarece acestea ar putea reprezenta baza viitoarelor politici educaționale. Acest lucru poate fi ușurat prin dezvoltarea unei rețele de specialiști din țările participante și realizarea unor baze de date cu proiectele derulate sau în curs de derulare.

Pentru mai multe detalii accesați:

[http://www.unesco.org/new/en/unesco/events/education-events/?tx_browser_pi1\[showUid\]=4399&cHash=594d70f313](http://www.unesco.org/new/en/unesco/events/education-events/?tx_browser_pi1[showUid]=4399&cHash=594d70f313)

Titlul: *Creșterea capitalului social și cultural în zonele locuite de romi*

Organizator(i): Institutul pentru Studii Etnice din Ljubljana

Locul (țara, orașul): Ljubljana (Slovenia)

Perioada/Data: 20-23 octombrie 2011

Participant: István Horváth

Titlul prezentării: *Două decenii de politici educaționale pentru romi. Rezultate și dileme din România*

Descriere:

În perioada **20-23 octombrie 2011**, István Horváth (**președinte ISPMN**) a participat la **conferința** intitulată *Creșterea capitalului social și cultural în zonele locuite de romi*, conferință ce s-a desfășurat la Ljubljana (Slovenia). Conferința a fost organizată de către Institutul pentru Studii Etnice din Ljubljana. Pe agenda de discuții s-au aflat măsurile reprezentate de politicile educaționale destinate romilor din diferitele țări din Europa Centrală și de Est. István Horváth a susținut **prezentarea** cu titlul *Două decenii de politici educaționale pentru romi. Rezultate și dileme din România*. Prezentarea a inventariat politicile educaționale destinate romilor din România, atât în termeni de politici de includere instituțională, cât și aspecte curriculare. Susținerea a avut la bază bibliografia de specialitate din domeniu, respectiv diferitele documente de sinteză și descrieri ale diverselor măsuri de politici educaționale. Au fost evidențiate totodată aspectele problematice cărora aceste politici s-au adresat și direcțiile în care îmbunătățirea sau reflecția critică ar putea aduce îmbunătățiri.

Titlul: *Kihívások és dilemmák Kelet-Közép-Európában* [Provocări și dileme în Europa Centrală și de Est]

Organizator(i): Institutul de Științe Politice al Facultății de Științe Juridice și ale Statului al Universității Eötvös Loránd din Budapesta, împreună cu Facultatea de Științe Politice (linia maghiară) a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și cu Departamentul de Relații Internaționale și Studii Europene al Universității Sapientia din Cluj

Locul (țara, orașul): Budapesta

Perioada/Data: 28-29 octombrie 2011

Participant: Ágnes Kiss și István Gergő Székely

Titlul prezentării: *Tipologiile interacțiunilor dintre instituțiile formale și informale* Kiss Ágnes
Studierea comportamentului electoral al alegătorilor maghiari din România la nivelul localităților Székely István

Descriere:

În perioada **28–29 octombrie 2011** Ágnes Kiss și István Gergő Székely (**cercetători ISPMN**) au participat la **conferința** intitulată *Kihívások és dilemmák Kelet-Közép-Európában* [Provocări și dileme în Europa Centrală și de Est] organizată de Institutul de Științe Politice al Facultății de Științe Juridice și ale Statului al Universității Eötvös Loránd din Budapesta, împreună cu Facultatea de Științe Politice (linia maghiară) a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și cu Departamentul de Relații Internaționale și Studii Europene al Universității Sapientia din Cluj. Ágnes Kiss a susținut o prezentare despre tipologiile referitoare la interacțiunile dintre instituțiile formale și informale, iar István Székely a vorbit despre proiectul ISPMN care își propune cercetarea comportamentului electoral al minorităților naționale din România, prezentând concepția proiectului și niște rezultate preliminare ale cercetării.

Titlul: *Löv Lipót emlékkonferencia* [Conferință în memoria rabinului Lipót Löw din Szeged]

Organizator(i): Centrul de Cercetare de Studii Iudaice al Institutului pentru Studiarea Minorităților din cadrul Academiei Ungare

Locul (țara, orașul): Budapesta

Perioada/Data: 24 noiembrie 2011

Participant: Attila Gidó

Titlul prezentării: *Procese demografice în cadrul populației evreiești din Cluj până în 1944*

Descriere:

Joi, **24 noiembrie 2011**, Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) a susținut o **prezentare** cu titlul *Procese demografice în cadrul populației evreiești din Cluj până în 1944*, în cadrul conferinței organizate în memoria rabinului Lipót Löw din Szeged. Evenimentul a fost organizat la Budapesta de către Centrul de Studii Iudaice al Institutului pentru Studiarea Minorităților Naționale din cadrul Academiei de Științe Maghiare. Cercetătorul a abordat, în prezentarea lui, probleme legate de evoluția numerică a populației evreiești din Cluj cât și de etapele stabilirii lor în oraș.

Pentru a vizualiza întregul program al conferinței accesați:

http://mta.hu/data/esemenynaptar/Low_Lipot_emlekkonferencia.pdf.

Titlul: *Ziua culturii tradiționale din Pălatca din programul Generating Trust by Means of Culture in Multi-ethnic Environment*

Organizator(i): Palisády-Védcölöp Foundation și Institutul Balassi al Centrului Cultural al Ungariei din Bratislava

Locul (țara, orașul): Bratislava (Slovacia)

Perioada/Data: 24 noiembrie 2011

Participant: Csongor Könczei

Titlul prezentării: *Dans și muzică la Pălatca*

Descriere:

Joi, 24 noiembrie 2011, la Institutului Cultural Maghiar Balassi Bálint din Bratislava (Slovacia), Csongor Könczei (**cercetător ISPMN**) a susținut o prelegere științifică în cadrul evenimentului *Ziua culturii tradiționale din Pălatca*, eveniment desfășurat ca parte a programului *Generating Trust by Means of Culture in Multi-ethnic Environment* [Încredere prin cultură într-un mediu multiethnic]. Prelegerea științifică intitulată *Dans și muzică la Pălatca* – în care subiecții sunt muzicanții romi din Pălatca – susținută de către cercetător a fost dublată de proiecția unor fotografii, culegeri video și audio din arhive, materiale despre cultura tradițională de dans și muzică din comuna Pălatca (Câmpia Transilvaniei).

Titlul: *Methods, Means and Aims in Socio-Humanities* [Metode, Mijloace și Scopuri în Științele Socio-Umane]

Organizator(i): Academia Română (București, Cluj-Napoca, Iași), Austrian Academy of Sciences (Viena), École des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris), Federal Institute for the Culture and History of the Germans in Eastern Europe (Oldenburg), Deutsche Denkmalsakademie (Frankfurt-am-Main – Romrod – Görlitz), Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (Cluj-Napoca), New Europe College (București), Babeș-Bolyai University (Cluj-Napoca)

Locul (țara, orașul): Roma

Perioada/Data: 25-27 noiembrie 2011

Participant: Remus Gabriel Anghel

Titlul prezentării: *Români în Italia: precaritate, transnationalizare și efecte la întoarcere*

Descriere:

În perioada **25 – 27 noiembrie 2011** a avut loc la Roma conferința intitulată *Methods, Means and Aims in Socio-Humanities* [Metode, Mijloace și Scopuri în Științele Socio-Umane]. Organizatorii evenimentului: Academia Română (București, Cluj-Napoca, Iași), Austrian Academy of Sciences (Viena), École des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris), Federal Institute for the Culture and History of the Germans in Eastern Europe (Oldenburg), Deutsche Denkmalsakademie (Frankfurt-am-Main – Romrod – Görlitz), Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (Cluj-Napoca), New Europe College (București), Babeș-Bolyai University (Cluj-Napoca). Din partea ISPMN a participat Remus Gabriel Anghel (**cercetător ISPMN**) cu prezentarea intitulată *Români în Italia: precaritate, transnationalizare și efecte la întoarcere*. Plecând de la analiza literaturii de specialitate, prezentarea s-a concentrat asupra etapelor migrației românești în Italia, tipurile de transnaționalism al românilor între România și Italia, precum și efectele multiple pe care migrația în Italia le generează în țara de origine.

Titlul: *Zsidóság – Tradicionalitás és modernitás. Tisztelgő konferencia Karády Viktor 75. születésnapjára* [Evreii – Tradiționalitate și modernitate. Conferință internațională]

Organizator(i): Central European University, Wesley János Lelkészképző Főiskola

Locul (țara, orașul): Budapesta (Ungaria)

Perioada/Data: 14-17 decembrie 2011

Participant: Attila Gidó

Titlul prezentării: *Zsidó iskolázottság és pályaválasztás a két világháború közötti Kolozsváron (Nivelul de școlarizare și tendințe de alegere a carierei în rândul tinerilor evrei din Cluj în perioada interbelică)*

Descriere:

În perioada **14-17 decembrie 2011**, Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) a participat la Budapesta, Ungaria la conferința cu titlul *Evreii – Tradiționalitate și modernitate. Conferință internațională* susținând prelegerea *Nivelul de școlarizare și tendințe de alegere a carierei în rândul tinerilor evrei din Cluj în perioada interbelică*.

Prezență în mass-media

Institutul nostru a avut în vedere ca fiecare manifestare organizată să aibă ecou în mass-media. Astfel, de fiecare dată au fost emise comunicate de presă, atât la nivel local cât și național. Totodată, membrii Institutului au participat la diverse emisiuni radio și TV, promovând astfel informațiile cu privire la proiectele, publicațiile și conferințele anului 2011.

Denumire (radio, TV): TVR Cluj

Titlul emisiunii: *Transilvania Policromă*

Tema: **Luni, 24 ianuarie 2011**, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a fost invitat în studioul TVR Cluj, în emisiunea *Transilvania Policromă*. Tema emisiunii a fost atelierul organizat de către ISPMN în data de 18 ianuarie, intitulat: ***Problemele legate de utilizarea etnonimelor romi/țigani în România și în Europa.***

Denumire (site): www.transindex.ro

Titlul articolului: *NOMEN EST OMEN. Tananyag ne "niggerezzem". És mi a helyzet a Román Akadémia "cigányozásával"?*

Data: 2 februarie 2011

Tema: László Fosztó a fost intervievat în legătură cu dezbaterea etnonimelor roma *versus* țigan provocată de inițiativă legislativă (nr. 37/2011) despre utilizarea oficială a termenului de „țigani”.

<http://itthon.transindex.ro/?cikk=13542>

Denumire (radio, TV): Radio Regio din Sfântu Gheorghe

Titlul emisiunii: *Emisiunea de dimineață*

Data: 3 februarie 2011

Tema: **Joi, 3 februarie**, Csongor Könczei a fost invitat la Radio Regio din Sfântu Gheorghe, pentru a discuta despre lansarea volumului *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón (Coreografia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei)*, apărut la Editura ISPMN.

Denumire (radio, TV): TVR Cluj

Titlul emisiunii: *Transilvania Policromă*

Data: 9 februarie 2011

Tema: **Miercuri, 9 februarie**, Csongor Könczei a fost invitat la TVR Cluj, în emisiunea *Transilvania policromă*, pentru a discuta despre lansarea la Sfântu Gheorghe a volumului *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón (Coreografia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei)*, apărut la Editura ISPMN.

Denumire (radio, TV): TVR Cluj

Titlul emisiunii: *Emisiunea în limba maghiară*

Data: 14 februarie 2011

Tema: **Luni, 14 februarie 2011**, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a participat ca invitat la **emisiunea** în limba maghiară la TVR Cluj, într-o discuție ce a avut ca tematică ***problemele legate de minoritatea romă***. Au fost supuse discuției mai multe teme, printre care și problema autoidentificării romilor. László Fosztó a exprimat opinia că *recensământul populației* din octombrie 2011 trebuie organizat într-un asemenea mod, încât fiecare cetățean să-și poată exprima apartenența etnică fără rețineri. De asemenea, a mai subliniat cercetătorul, este important ca autoritățile să-și recruteze operatori care cunosc comunitățile, iar indivizii trebuie informați că anonimatul datelor personale este asigurat.

Denumire (radio, TV): Erdély FM

Titlul emisiunii: *Művésztrip*

Data: 29 aprilie 2011

Tema: **Vineri, 29 aprilie**, cu ocazia Zilei Internaționale a Dansului, Csongor Köncei a fost invitat, pentru a discuta despre situația coregrafiei și etnocoreografiei maghiare din Transilvania.

Denumire (site): www.transindex.ro

Titlul articolului: *Mulasztástol a bűnig*

Data: 9 mai 2011

Tema: Despre violențele între populația romă și majoritară din Racoșul de Jos, județul Brașov – Stefănia Toma.

<http://itthon.transindex.ro/?cikk=14333>

Denumire (radio, TV): Radio România Cultural

Data: 22 mai 2011

Tema: **Duminică, 22 mai**, Csongor Köncei a fost interviuat de către Luana Plesea, redactor la Radio România, despre situația culturii de dans tradițional maghiar din Transilvania.

Denumire (radio, TV): Duna TV

Titlul emisiunii: *Élő népzene*

Data: 5 iunie 2011

Tema: **Duminică, 5 iunie**, Csongor Köncei a fost invitat, pentru a discuta despre situația muzicanților tradiționali și a muzicienilor „táncház” din Transilvania.

Denumire (radio, TV): TVR Cluj

Titlul emisiunii: *Transilvania policromă*

Data: 4 iulie 2011

Tema: **Luni, 4 iulie 2011**, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a luat parte în calitate de invitat la emisiunea „Transilvania policromă”, a studioului regional TVR Cluj (redactor Andrea Ghiță). Fosztó a vorbit despre cartea recent publicată la Editura ISPMN–Kriterion: *Spectrum: cercetări sociale despre romi*, editori Stefănia Toma și László Fosztó (**cercetători ISPMN**).

Denumire (radio, TV): TVR Cluj

Titlul emisiunii: *Transilvania policromă*

Data: 4 iulie 2011

Tema: **Luni, 4 iulie 2011**, László Fosztó (**cercetător ISPMN**) a participat în cadrul emisiunii *Transilvania policromă* la dezbateră televizată moderată de Lavinia Dandoci care a avut drept subiect inițiativa primăriei din Baia Mare de a construi un gard de beton în apropierea unor blocuri cu locuințe sociale în care trăiesc multe familii de romi. Din cauza acestei inițiative, primăria a fost acuzată de intenții de discriminare și segregare. În emisiune au fost invitați și Cătălin Cherecheș, primarul orașului Baia Mare (prin telefon) și Dandoci Gabriel, activist rom.

Denumire: Erdélyi Riport

Titlul articolului: *Vallásosság és modernizáció a csángóknál (Religiozitate și modernism la ceangăii din Moldova)*

Data: iulie 2011

Tema: Lehel Peti despre Religiozitate și modernism la ceangăii din Moldova

Denumire (site): www.transindex.ro

Titlul articolului: *A HÁTSÓ UDVAR. Dühös munkanélküliek, basáskodó kiskirályok: a bulgáriai konfliktusról.*

Data: 26 septembrie 2011

Tema: László Fosztó despre conflictul din Bulgaria

<http://vilag.transindex.ro/?cikk=15560>

Denumire (radio, TV): Erdély FM

Titlul emisiunii: *Arcvonal*

Data: 9 noiembrie 2011

Tema: **Miercuri, 9 noiembrie 2011**, Attila Gidó (**cercetător ISPMN**) la invitația postului de radio Erdély FM, în emisiunea *Arcvonal* a vorbit despre comemorarea incidentelor antievreiești din Germania în 1938 (Kristalnacht) și problema antisemitismului în România de azi.

Denumire: Krónika

Titlul articolului: *Felkerült a magyar táncházmozgalom az UNESCO-listára [Mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri Populare care a fost inclus în lista de patrimoniul cultural Unesco]*

Data: 29 noiembrie 2011

Tema: În articolul menționat, Csongor Könczei a fost interviuat despre Mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri Populare care au fost incluse în lista de patrimoniul cultural Unesco.

<http://www.kronika.ro/index.php?action=open&res=58055>

Denumire: MTI

Titlul articolului: *Magyarság-kisebbségek-cigányok. A romák integrációjáról és a Nyugat-Balkánról szól a Pro Minoritate legújabb száma (Maghiarime - Minorități - țigani. Noul număr a revistei Pro Minoritate este despre integrarea romilor și Balcanii de Vest)*

Data: noiembrie 2011

Tema: Stefánia Toma despre Maghiarime - Minorități - țigani. Noul număr a revistei Pro Minoritate este despre integrarea romilor și Balcanii de Vest

http://galamus.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=102012:a-romak-integraciojarol-es-a-nyugat-balkanrol-szol-a-pro-minoritate-legujabb-szama&catid=76:hazai-vonatkozasu-hirek&Itemid=113

Denumire (radio, TV): TVR Cluj

Titlul emisiunii: *Transilvania Policromă*

Data: 6 decembrie 2011

Tema: **Mărți, 6 decembrie**, Csongor Könczei a fost invitat, la TVR Cluj, în emisiunea *Transilvania policromă* pentru a discuta despre Mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri Populare care au fost incluse în lista de patrimoniul cultural Unesco.

Raport financiar

Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, este o instituție publică centrală, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca și funcționează în baza Hotărârii Guvernului nr. 893 din 2007 fiind subordonată Secretariatului General al Guvernului și în coordonarea D.R.I. .

Bugetul Institutului, aprobat de către ordonatorul principal de credite, pentru anul 2011 se prezintă în felul următor :

000110	Total venituri	2.625.000
33.10.08	Venituri din prestări servicii	200.000
37.10.01	Donații	15.000
43.10	Subvenții de la alte administrații	2.200.000
43.10.09	Subvenții pentru instituții publice	2.200.000
45.10.02	F.S.E.	210.000
67.10	VENITURI PROPRII – TOTAL	2.625.000
	CHELTUIELI	
01.10	Cheltuieli de personal	898.000
01.20	Bunuri și servicii	782.000
01.56	Proiecte finanțate din fonduri externe	210.000
01.59	Alte cheltuieli	555.000
01.70	Cheltuieli de capital	180.000

Total încasări realizate din subvenții 2.019.910 lei, din prestări servicii 51.247 lei , donații 0 lei, 46.557 din fonduri externe nerambursabile (prefinanțare proiect în parteneriat cu Academia Română).

Notă explicativă la pozițiile din balanță:

- Mijloace de transport 119.945,20 lei, echipamente tehnologice 361.471,48 lei, mobilier și aparatură birotică 135.545,18 lei, clădiri 3.491.370 lei, alte active fixe necorporale (programe informatice) 297.561,66 lei din care se scade amortizarea totală aferentă 639.242,65 lei, active fixe corporale în curs de execuție 69.810 lei (reparație capitală aferentă sălii de conferință),
- Stocuri 690.699 lei reprezentând valoarea obiectelor de inventar din dotare din care 552.212 lei cărțile și publicațiile, materialele documentare din biblioteca Institutului, 12.250 lei bunuri valorice de combustibil,
- Conturi la trezorerie, casa, alte valori 0 lei din care 0 lei disponibil în contul de trezorerie, conturi curente 0 lei, 0 lei în casă, 0 lei disponibil din fonduri externe, avansuri de trezorerie 0 lei,
- Datorii către bugetul de stat 6.171 lei reprezentând impozitul de salar aferent lunii decembrie,
- Salariile angajaților și contribuțiile aferente lunii decembrie 59.737 lei din care salarii nete 35.645 lei, obligații de întreținere 1.352 lei, contribuții sociale 22.740 lei număr de angajați 27 din care 2 demnitari,
- Clienți neîncasați 0 lei,
- Furnizori neachitați – facturi curente 0 lei,
- Burse de achitat postdoctoranzilor 18.000 lei (aferentă lunii decembrie),
- De restituit la Bugetul de stat din cererile de rambursare 135.443.

Notă explicativă la Contul de execuție al instituțiilor publice:

Total plăți efectuate 2.117.714 lei din care:

- Cheltuieli de personal	743.042 lei
Salarii de bază	568.002 lei,
Salariu de merit	0 lei,
Îndemnizație conducere	0 lei,
Spor vechime	0 lei,
Alte sporuri	0 lei,
Ore suplimentare	0 lei,
Fond premii	0 lei,
Fond posturi cumul	0 lei,
Îndemnizații persoane din afara unității	0 lei
Îndemnizații delegare	17.652 lei,
Alte drepturi salariale	925 lei,
Contribuții	118.348 lei.
- Bunuri și servicii	417.868 lei
Furnituri de birou	23.613 lei,
Materiale curățenie	1.917 lei,
Încălzit iluminat	24.519 lei,
Apă canal salubritate	1.637 lei,
Carburanți	12.500 lei,
Piese de schimb	9.057 lei,
Telefon, internet poștă	33.045 lei,
Materiale și servicii caracter funcțional	60.477 lei,
Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	59.806 lei,
Reparații curente	37.866 lei,
Obiecte de inventar	35.595 lei,
Deplasări interne	41.401 lei (participare la conferințe, cercetare),
Deplasări externe	36.311 lei,
Pregătire profesională	18.944 lei,
Protecția muncii	3.606 lei,
Studii și cercetări	0 lei,
Protocol	4.080 lei,
Prime de asigurare echipamente	9.658 lei,
Alte chelt. cu bunuri și serv.	3.836 lei.
- Cărți, publicații	153.118 lei
- Acțiuni cu caracter științific	496.372 lei (organizare de mese rotunde, conferințe, prezentări de carte, tipar cărți, cercetări),
- Cheltuieli de capital	125.314 lei (92.330 lei programe informatice, mașini echipamente (laptopuri) – 32.984 lei).
Plăți din fonduri externe nerambursabile –,	proiect în parteneriat cu Academia Română – 182.000 lei – burse postdoctoranzi (46.557 lei din prefinanțare și 135.443 lei din subvenție).

Au fost efectuate cercetări/studii conform planului de activitate pentru 2011, s-au organizat mese rotunde, prezentări de carte, conferințe ; sau editat cărți și working paper-uri; cercetătorii au participat la numeroase conferințe de specialitate interne și externe; în sala de conferință se organizează Filmotecă, etc.

Ordonator terțiar de credite
Horváth István

Șef serviciu economic
Agoston Erika